SÖZ

Haftalık Haber Yorum Dergisi

TARİH: 23 KASIM 1996 • SAYI: 93 • FİYATI: 100.000 TL (KDV DAHİL)

• ALMANYA 4 DM • İSVİÇRE 4 Sfr • FRANSA 14 FF • İNGİLTERE 1.7£ • HOLLANDA 5 Hfl • AVUSTURYA 28 AS • ABD 3$

Binlerce ÖDP'li Ankara yollarındaydı

Bir dahaki sefere Meclis'i süpürmeye...

4-5-6. SAYFALARDA

EĞİTİM-SEN YÜRÜYÜŞÜ

Öğretmenler yine Ankara yollarında

Sayfa 7

OSMAN MURAT ÜLKE

Hayata sıcak, askerliğe soğuk

Sayfa 8

SİMON PERES

Filistin'de kurşuna dizilen barış

Sayfa 9

KÜRTLERİN S. DALİ'Sİ

Sürgünde bir ressam

Sayfa 10 -11

ERGUN ADAKLI

Yahudilik, Siyonizm, İsrail...

Sayfa 12 - 13

Susurluk meydan muharebesi şiddetleniyor!

Medya cinayeti filmini nerede gördük?

Erbakan ve onunla yazgı birliği etmiş gibi görünen Çiller takımının medyaya dönük saldırısı "devlet – mafya – aşiret" elemanlarından oluşan çeteler sisteminin organik bir parçası...

Eroin – silah ticareti –kumar –fuhuş piyasasının yeniden paylaşım savaşında medyanın da bir unsur olarak yer almasından doğal bir şey olamazdı. Eğer, medyayı, onun sayfa ve ekranlarında, pek çok kere özgürlükten, demokrasiden hatta bazen emekten yana tutum alan medya çalışanlarından ibaret görmüyor, bu medya denilen dünyanın da kapitalist sistemin çok karlı bir parçası olduğunu unutmuyorsak, sorun bir hayli açıktır.

İçinde yaşadığımız şu somut anda, aralarındaki meydan savaşını geçtiğimiz aylarda "dağıtım tekeli"nde yaptıkları ortaklıkla sona erdiren iki büyük medya tekeli, yani bu tekelin gerçek sahipleri olan sermaye grupları, oligarşik sistemin içinde patlayan "yeniden paylaşım savaşı"nda, ortaya çıkan "devlet –mafya –aşiret" çetesinin karşısında yer almış bulunuyorlar.

Yani...

"Yeniden paylaşım" savaşının dışında mı yer almış oluyorlar?

Hayır!

Şimdilik bu sermayenin içyüzü ortaya çıkmamış, içyüzü ortaya çıkanlarla bunlar arasında çatışma kızışmıştır.

Hükümetin Çiller kanadı, içyüzü ortaya çıkan çete adına bu sermayeye saldırıya geçmiştir...

Bu açık... Peki RP?

Medyada hemen herkes bunun yanıtını arıyor. 20 Kasım tarihli Milliyet'te Yavuz Donat, medyayı baskı altına alma girişimini "Refahyol Film sunar" başlığı altında, çok eski bir "film" olarak tanımlıyor. Zaman tünelinde Abdülhamit'e, İttihat ve Terakki'ye, Adnan Menderes'e kadar uzanıyor... Ona kalırsa bunların hepsi aynı senaryo... Beceriksiz iktidarlar, basını hedef yapıyor, onu susturuyor vs. Aynı doğrultuda başka yorumlar çeşitli gazetelerde boy gösterirken siyasetçiler de benzer demeçler veriyor...

Fakat ne olursa olsun, tüm bu yaklaşımlar, bir hayli geride kalmış örnekleri anımsatmanın ötesine geçemiyor. Oysa önümüzde islami fundamentalist rejimin canlı bir örneği, Refah Partisi'nin genlerinde var olan bir tür islami–faşizmin uygulanmış modeli taptaze duruyor.

Şimdi gelin yolumuzu Tahran'a yöneltelim ve 1981 yılının 16 Haziranı'nda yüzbinlerce insanın katıldığı gösteride yapılan bir konuşmaya kulak verelim... Kürsüde Humeyni'nin has adamlarından bir molla, Hadi Gaffari var:

"Basını ikaz ediyoruz. Hürriyetinizi kötüye kullanmayın... Bu son ikazımızdır. Bundan böyle ihtilal düşmanlarının faaliyetlerine müsamaha etmeyeceğiz."

16 Ağustos'ta ise Humeyni'nin oğlu konuşuyor: "Yeter artık. Size özgürlük yok... İstediklerini yazmalarına müsaade etmeyeceğim."

Rahman Nirumand aktarıyor:

11 Mayıs günü Humeyni artık Ayendegan gazetesini okumayacağını açıklıyor. (...) Humeyni de mollaların yöntemini kullanıyor. Bu gazeteyi okumayacağını açıklayıp, işi halka bırakıyor. (...) Enformasyon Bakanı Binaei "basına öğüdümüz" diyor, "devrim yolundan sapmamaları. Ama yazıişleri sorumluları bu öğüdümüze kulak asmasalar bile polis göndermeyeceğiz. Ama halkımızın içten tepkilerini de engelleyemeyiz." ... Ayendegan bir süre için yayınına ara veriyor. Birkaç gün sonra sıra Kayhan gazetesine geliyor.

Ve Rafsancani şöyle haykırıyor:

"Size ihtar ediyorum, ey sansür ve baskıdan başka laf bilmeyenler! Biliyor musunuz haliniz ne olur, biz halka engel olmasak, hürmete şayan önderimiz halkın arzularına razı gelse? Kimbilir neye benzetirlerdi sizi, ölülerimizin intikamı uğruna..." (İran'da soluyor çiçekler, Belge yayınları)

İşte klasik olmayan ve hala vizyonda olup hasılat rekorları kıran "medya cinayeti" filmi budur.

Şimdi bu filmin Türkiye'de çevrildiği setten yankılanan birkaç söze dikkat edelim:

19 Kasım tarihli Hürriyet'te Bekir Coşkun Adalet Bakanı Kazan'ın sözlerini aktarıyor:

"Hayırlı haberi verin, şer haberlerle meşgul olmayın..."

Ve hemen herkes Erbakan'ın hükümet kuruluşu sırasında ağzından kaçırdığı sözleri anımsatıyor:

"Bu medya şimdiden bize karşı. Ama hükümet kurulduğunda hadi şu banka borçlarını öde dediğimizde bizi methedecek, diz çökecek. Ya halkın sesi olacak, ya da yok olacak..." Nihayet Sivas Madımak davasının son duruşmasında, tıpkı Kayhan gazetesindeki demokrat gazetecileri kollarından tutup atan İran Hizbullahçıları gibi Hizbullah selamı verenlerin basın mensuplarına "kafirler", "şerefsiz basın", "cehennemde yanacaksınız", "Allah yarım bıraktığımız işi tamamlayacak" diye saldırmalarını ekleyelim... Çiller kanadı "yeniden paylaşım savaşı"nda hasım olarak kimi holdinglerle ve medya patronlarıyla aynı iplikten dokunmuş iki taraf olarak kapışırken, Refah kanadı, siyasal İslamın gereğini yerine getiriyor...

Sevinilecek yan şu ki, Türkiye'deki sol, İran solunun üç ayını iyi öğrenmiş ve siyasal İslamın sözde "anti - tekelci" sosyal demagojilerine ve sözde "anti - emperyalist" iki yüzlülüğüne prim vermiyor.

Umur Talu'nun, medyadaki tüm kirliliğe rağmen "ricat ediyorum" dediği gibi, tüm sol, medyadaki tekelciliği bir an unutmaksızın ve medyayı elinde tutan az sayıdaki insanın oligarşik sistemin başlıca ögesi olduğu gerçeğini akıldan çıkarmaksızın, şimdilik tüm gücüyle basın özgürlüğünü savunma yoluna koyuluyor. Ve hiç bıkmadan şu gerçeği de hatırlatmayı asla ihmal etmeden:

Türkiye'de çalışanlar için var olan basının özgürlüğü yoktur. Toplumsal muhalefetin sesi olan tüm basın organları ve yayınevleri ağır koşullarda görevlerini yapıyorlar. Onların mensupları hapsediliyor ve öldürülüyor. Kürtlerin sesini yükselten basın en ağır bedelleri ödüyor... İşte hakları, özgürlükleri en amansız yöntemlerle çiğnenen bu basın, bugün hakları çiğnenmek üzere olan büyük "medya"nın da özgürlüğünü savunuyor.

Şimdi soralım:

Hangi medya "iyi ki varmış?.."

RP'nin hazırladığı tasarı taslağı yarın TBMM gündeminde

Refah'ın basından öç alma girişimi

▶ TBMM'de yarın yapılacak "genel görüşme"nin konusu basın. REFAHYOL'un kurulmasıyla birlikte basından şikâyetlerini artarak dile getiren Refah Partisi'nin, genel görüşmeye "tasarı taslağı" olarak gelecek konuları oldubittiye getirerek yasalaştırabileceği ve böylelikle basını sindirme yolunda istediği adımı [illegible]bileceği gözleniyor.

▶ DYP'li basından sorumlu Devlet Bakanı Namık Kemal Zeybek, RP'li Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın nasıl bir tasarı taslağı düşündüğünden habersiz. Kazan, konuya ilişkin çalışmaları yürütürken tasarısını tartışmaya açmaya ve başta Gazeteciler Cemiyeti olmak üzere hiçbir meslek kuruluşundan ve örgütünden "görüş" [illegible]aşmıyor.

Boğulmak

Necmiye ALPAY

Sözün bir sayısı benim bir yazım dolayısıyla toplatıldı. Dava açılalı 9 ay oluyor. Topu topu üç duruşma. Bu sabah beraat ettik. SÖZ'ün sahibi Ali Küçük, sorumlu yazıişleri müdürü Hüseyin Ayık ve dergide mart ayında yayımlanan "Barış Eşittir Kürt Özgürlüğü" başlıklı yazının yazarı olan ben.

Ali Küçük ve Hüseyin Ayık, SÖZ'deki yazılardan ötürü üçüncü kez yargılanıyorlardı. Ben, ilk.

Onlar daha da yargılanacaklar (SÖZ benim yazıdan sonra dört kez daha toplatıldı). Ben...

"Avukatım olmadan asla!" Tam şu an iç sesim böyle diyor. "Osman Bey görmeden yazı mazı yayınlamam."

Tuhaf, iç sesimden böyle bir sözü daha önce hiç duymamıştım. Bir toplumsallaştırayım şu sözü bakalım.

Hemen utanç doğuyor. Bu ne ödleklik. Cezaevindeki düşünce suçlularına, ikide bir yargıç karşısına çıkarılanlara ayıp olmuyor mu? "Ben korkağım ve kahramanlardan nefret ederim. Ama çoğu insan gibi, korkuma doğru koşmaktan kendimi alamıyorum", diyen Yaşar Kemal'e?

Hele hele, avukat bir yazı ya da bölüme tehlikeli der ve sen bunları yayınlamaktan çekinirsen İsmail Beşikçi'nin manevi yüzüne nasıl bakarsın? Birikmiş yükün yetmiyor mu?

Yine iç sesime bakayım. Donmuş. Önerdiği çözümünse, özürü kabahatinden büyük. Boğulma duygumu ne beraat azaltmış, ne de yazacaklarımı avukatıma okutma çaresi. Tam tersine. Avukat bağımlılığı: Yeni bir sendrom!

Boğulma duygusu yeni değil. "Dava" açıldığından beri bu duygu, yazma isteğimin yapışık kardeşi oldu.

İlgili yazıyı yazma sürecinde de bunun bir benzerini aylarca, çok başka kaygılarla çekmiştim.

Asap bozukluğundan da söz etmeliyim. Savcılar konuşurken ve ben ifade ya da savunma verirken yaşadığım durum. Dil, Türkçe. Ancak, dilimi anlamayan birileriyle muhatap oluyorum, havaya konuşuyorum duygusunun yarattığı gerilim. Duruşmanın bir noktasında, savunmalara dikkat ettiği, önündeki yazıya ve "ulusal sorun tartışılıyor"u kanıtlamak için sunduğumuz gazete kesiklerine düşünerek baktığı belli olan bir yargıç gördüğünüzde asap bozukluğu azalıyor. Düşünen var!

Ey okur, "Duruşmalarda mahkemeye değil, halka seslenilmesi gerektiğini, bütün bunların sınıf savaşımının bir parçası olduğunu hiç mi duymadın?" diyor olabilirsin. Ya da: "İyi ki bir yazından yargılandın, bu ne kırılıp dökülmektir?" Ilya Ehrenburg'un Paris Düşerken'iyle Dipten Gelen Dalga'sını okumuşsunuzdur. Ya anılarını?

Stalin döneminde neden konuş(a)madıklarını anlatır.

Belki akıllar başa gelir!

Bellek tazelemek her zaman iyi bir şeydir! Tazeleyelim..

13 Ocak 1996 tarihinde SÖZ dergisinde, trajik Sabancı cinayetiyle ilgili bir yazı yayımlanmıştı. Bu yazıdan bir alıntı yapıp, daha sonra da 19 Kasım 1996 tarihinde Kanal 6'da yayımlanan bir program hakkında konuşalım.

"Sahte belge (11 Ocak 1996 tarihli Hürriyet'te yayımlanan ve Sabancı Center'e girenleri görüntülediği söylenen, fakat cinayet tarihinden tam bir yıl öncenin video kayıt bandını yansıtan resim) her zaman bir gerçeği gizlemek için kullanılır. Bir yerde sahte belge varsa, onun da arkasında karanlık bir dünya vardır. Bu karanlık dünyanın içinde ekonomik rekabet savaşları, pazar kavgaları, bu kavgalar esnasında işlenmiş suçlar, şantajlar, siyasi entrikalar, servislerin muamma dolu çıkarları, endüstri casuslukları, bölgesel hegemonya çekişmeleri, üzeri normal zamanda para ile, böylesi kriz zamanlarında ise üretilmiş sahte belgelerle örtülü kirli ve kanlı ilişkiler vardır.

(...) Sabancı cinayetinin gerçek failleri Türk finans ve endüstri saraylarının kasalarında gizlidir..."

SÖZ, DHKP-C'nin açıklamalarına rağmen böyle yazmıştı.

Ve "sarayların kasası" açılmaya başladı.

Şimdi okuyalım... Necati Doğru 20 Kasım 1996'da Sabah'ta aktarıyor:

"Dün Kanal 6 TV'sinde Ender Coşkun ve Hulki Cevizoğlu adlı gazeteciler yeni bir huzur bozucu yayın yapmak zorunda kaldılar. Sabancı'nın kardeşini 25. katta vurarak öldüren iki tıfıl oğlanın suç ortağı çaycı kız Fehriye'yi holding merkezinde işe alınsın diye Söylemezler Çetesi'nden aranan polis müdürü Sedat Demir, Susurluk'taki Mercedes kazasında ölen polis müdürü Hüseyin Kocadağ ve Asayiş Şube Müdürü Kutlay Çelik'in aracılık ettiğini açıkladılar..."

"Cevizoğlu adlı gazeteci ise Sabancı Center'de cinayet sonrası saptanan parmak izlerinden birinin de üst düzey bir polis yetkilisine ait olduğunu, 4 balistik uzmanla yaptığı konuşmaya bağlıyor..."

Şimdi bu eyleme sahip çıkanlara bir soru: Devlet, sizin elinizden eylemi almak için kendini rezil eder mi?

Yedi TİP'linin kanında boğulan çete

Abdullah Çatlı Susurluk'ta öldü... Kadir Kürşat kaçak... Ünal Aslan Ağaoğlu...

Mahmut Korkmaz...

Hepsi firari...

Peki Haluk Kırcı?..

O, bundan 8 ay önce...

İsterseniz hadiseyi Kırcı adındaki katliam suçlusunun meşum ağzından dinleyelim:

"8 ay önce İstanbul'da bir kahvede otururken infaz ekipleri tarafından gözaltına alındım. Hukuki boşluk yüzünden beni yeniden cezaevine göndermek istiyorlardı. İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüm. Bu arada 'Abdest almak istiyorum' diyerek tuvalete girdim ve buradan firar ettim..."

Şu sekiz ayı geçelim... Ama, Kırcı'nın "hela"dan firar ettiği sırada her kim İstanbul Emniyet Müdürü ise konuşturulsun... Karakol helaları tamam da, İstanbul Emniyeti'nin helasından kaçmak ne demekmiş, millete bir anlatsın...

Kim bu adamlar?

Bunların tümü, 1978 yılında Bahçelievler'de yedi TİP'li genci hunharca katleden katiller...

Sondaki isim, Haluk Kırcı şimdi Türkmenistan'da...

Ne yapıyor orada?

Bunu anlamak için "ülkücü" adı verilen teröristlerin gizli servislerdeki rolünü bilmek gerekiyor.

Önce Alpaslan Türkeş'in mazisine bakmalı... Stalingrad savaşına kadar eli kolu serbest dolaşan bu subay hakkında çok şey söylendi. O sıralar Alman Beşinci Kolu'nun Türkiye'deki eylemleri ile Türkeş ve zamanın Turancılarının isimleri arasında irtibatlar kuruldu. Stalingrad'da Hitler ordusu bozguna uğrayınca İnönü apar topar bunların tümünü tutukladı.

Sonra?...

Sonra serbest bıraktı...

Tıpkı bugün olduğu gibi... Ülkücü, "devletin yardımcı gücü" olarak çalışıyor, ama devletin "illegal" kesimine çalıştığı için, zaman zaman başına "legal" devlet tarafından çorap örülüyordu. O, bunlara "vatan aşkına" katlanıyor ve eninde sonunda bu "legal" ve "illegal" devlet ayrımının "düvel–i muazzama"ya karşı bir "hile" olduğunu biliyor, paçayı sıyıracağına inanıyordu.

Bunlar, inançlarında daima haklı çıktılar. "Devlet geleneği" denilen şeyin gücünü iyi anlıyorlardı.

Türkeş de paçayı sıyırdı.

Abdullah Çatlı'ya neden "kahraman" diyorlar? Bu "kahramanlığa" Çiller'den Erbakan'a, Baykal'dan Ecevit'e kadar memleketin bütün devlet adamları neden itiraz edemiyor?

Çünkü Çatlı gerçekten de bir "kahraman"dır. Bu devletin "kahramanı"dır... Her türlü rezilliğe bulaşsa da, gırtlağına kadar insan kanına girse de, Çatlı devlet adamlarımız ve güya kadınlarımız için elbette kahramandır.

ASALA adını taşıyan örgütün liderlerini "temizleme" işini başarmışlardır... Yarın Çatlı'nın serüvenlerini, eski kuşağın İngiliz Kemal'i okudukları gibi, gelecek kuşağın yeni yetmeleri şaşkınlıkla okuyacaklar...

Yedi TİP'linin katili Haluk Kırcı da öyledir. Şimdi Türkmenistan'da "doğal gaz" işlerini öğrenmekle meşguldur.

Mehmet Ağar, bu Kırcı'nın nikah şahitliğini yaparken, sanır mısınız ki yalnız ve yalnızca bir katille ya da bir eroin tüccarıyla oturma merakı yüzünden yapmıştır? Böyle sanan yanılmaktadır...

Ağar'ın temsil ettiği güçler, yedi TİP'liyi katledenlerin devlete yaptıkları "hizmetleri" takdir etmekte, ödüllendirmektedirler.

Devam edelim...

Türkeş kimdir, demiştik... Kimliği bellidir. İstihbaratçıdır. Eli "Türki Cumhuriyetlere" esaslı surette uzanmıştır.

Bildiğimizden değil, onun ağzından öğreniyoruz bunları. Eski "dava arkadaşı", ünlü Turancı Nihal Atsız'dan söz ederken Türkeş şunları anlatıyor:

"Kızıltoprak'ta İstanbul Şamanistler Derneği diye bir dernek kuranlardan birisi, Büyük Ankara Oteli'nde bir cinayette vurulan Niyazi Adıgüzel, diğeri de Azerbaycan eski Devlet Başkanı Elçibey'in müşaviri Nihal Çetinkaya idi..."

Azerbaycan'daki mahut darbe girişiminde Türkeş'in rolü neydi? Çatlı bu işin içinde miydi? Yukarıda anılan Nihal Atsız'ın müridi müşavirin rolü olmuş muydu? 21 Mayıs'ta arkadaşı Talat Aydemir'i ihbar eden Türkeş, bu defa da Elçibey'in müşavirini mi ihbar etmişti?

Bunlar konumuzun ayrıntıya giren kısımlarıdır.

Yalnızca şu son Susurluk olayıyla ilgili olarak Türkeş'in reaksiyonuna bakmak yeterlidir. Hazret ne diyor? Diyor ki, "Bütün bunlar yabancı gizli servislerin işleridir..."

Doğru mu?

Dünyadan habersiz milyonlarca çalışan insanın sırtında, Türk, Yunan, Suriye, Rusya, İran ve benzeri devletlerin gizli servisleri çarpışıyor.

Eğer sezgilerimiz bizi yanıtmıyorsa, Türk servisini gerçekten de birileri ele veriyor.

Bunları geçelim...

Gerçek nedir?

Azerbaycan, Türkmenistan, Çeçenistan ve diğerleri, Türk kapitalizminin faaliyet alanlarıdır. Bu alanlarda ülkücü çeteler "vatan uğruna" iş çevirmekte, onların ve zavallı işbirlikçisi durumundaki Bucak aşireti sergerdelerinin nemaları da kah silah kaçakçılığından, kah eroin ticaretinden sağlanmakta, iş böyle "milli" bir alandan "kriminal" bir alana kayınca da, eroin-kumar-fuhuş pazarının "yeniden paylaşılması"na dair vuruşmalar gündeme gelmektedir.

Temiz toplum...

İtalya'da fiyaskoya uğramıştır.

Yunanistan'da bize benzer bir polis-mafya işbirliği ortaya çıkarılmıştır.

CIA, Nikaragua kontralarını finanse etmek için eroin satmaktadır.

Suçlu olan Türkiye değil, kapitalizmdir... Onun yayılmacı özüdür. Baskıcı, kirli, kanlı gerçek yüzüdür.

Her şey bir yana...

Bu memleketin parlamentosunda, emrinde on bin silahlı eşkıya bulunan bir adam milletvekilidir.

Meclis'e girdiği için Menzir'in, Kozakçıoğlu'nun, -İçişleri Bakanı olmadan önce- Ağar'ın ve dahası Genelkurmay Başkanı Güreş'in rütbeleri sökülmüş, silahlı adamları emrinden alınmış, öylece Meclis'e sokulmuşlardır.

Bu Sedat Bucak kim oluyor?

Elinin altında on bin silahlı adam ve Meclis'te bizi yönetiyor.

Niçin?

Tarihe bakan onlar.

Çerkes Ethem'in de kardeşleri Meclis'te değil miydi? Onların da silahlı "çeteleri" yok muydu?

Peki sonları?

Bu devlet Sedat Bucaklar'ın da başını yiyecektir. Bunu ilk fırsatta yapacaktır.

Ama daha önce, bu adama ne yaptırmak gerekiyorsa onları eksiksiz yaptıracaktır.

Soralım: Devlet denilen iktidar gücünü temizlemek mümkün mü?

Temiz devlet iktidar gücü olamaz.

Çünkü bu, temiz "kir" gibi bir şey olur. Kapitalist toplumda devlet iktidar gücünü temiz hale getirmek demek, "kirliliği" yok etmek anlamında bu gücü yok etmek anlamına gelir.

Temiz eller operasyonu devrim gibi bir şeydir Türkiye'de. Biz eminiz ki, isimleri kalbimizde olan yedi TİP'li, tam da öldükleri sırada şöyle haykırıyorlardı:

"Cellatların döktükleri kan

Bir gün onları boğacak Bu kan

denizinin ufkundan

Kızıl bir güneş doğacak..." Yedi TİP'linin kanında boğuluyorsunuz...

Sınav eyleminden eylem sınavına..

Önce 19 Kasım tarihli Hürriyet'ten haberi okuyalım:

"Sosyal Sigortalar Kurumu'nda görevlendirilmek üzere 2 bin 500 memurun alınacağı sınava katılmak için, Türkiye'nin dört bir yanından binlerce işsiz Ankara'ya akın etti. Aralarında lise ve yüksek okul mezunlarının da bulunduğu yaklaşık 150 bini aşkın kişinin sınavların yapılacağı SSK tesislerinin kapısına dayanması ile şaşkına dönen ilgililer polisten yardım istedi..."

Memleketin ekonomisi ve sosyal hayatı öyle bir alt üstlük yaşıyor ki, şimdi her sınav yüzbinlerce insanı harekete geçiriyor ve ister üniversiteye alma, ister işe alma sınavı olsun, sanki Kürt isyanı gibi sınavlara koşan kitlelerin önüne polisi çıkartmak gerekiyor.

Bunlar şimdilik 'sınav eylemleri'dir...

Bir iş bulmak umuduyla sınava girmeye kalkan kimse, bir kural olarak kendisi gibi sınava katılanların orta yerinde yalnızdır, uzayan kuyruklardaki hemcinsleri onun ölümcül rakipleridir, sınava giren, bir diğerine üstün gelmek hırsıyla yanıp tutuşmaktadır... Sınavı bir avuç insan kazanacak, fakat onbinler kaybedecektir...

Deniyor ki, "elbette en yetenekliler, en bilgililer kazanmalı, yeteneksizler, bilgisizler kaybetmelidir..."

Kazın ayağı hiç de öyle değildir...

Sınav, altı üstü SSK'da sıradan işleri görecek olan birer memurluk için yapılmaktadır. Elemeler belli ki, mikrokosmosun sırlarını çözecek olan kimseleri bulup çıkartmak gibi bir amaca yönelmemektedir...

Sınav kuyruğundaki memur adayları adeta bir şans oyununa katılan kumarbazlar gibi birbirlerini "ütmek" için mukaddes bildikleri her şeylere duacıdırlar... "Sınav eylemi"nin "militanları", iş derdine düşmüş onbinlerce izole, birbirine rakip bireylerden ibarettir.

Güçsüzdürler...

Örgütlü bir kitle değildirler... Ortak bir amaca sahip olmak şöyle dursun, her birinin amacı, bir diğerinin amacıyla uzlaşmaz biçimde çatışmaktadır.

Durum böyledir ama, bu birbiriyle çıkar çatışması içindeki bireylerin sayıları öylesine büyüktür ki, onlar bilincine varmasalar bile bir "nicel eşiği" aşmaktadırlar. Birbirlerinin gözünü oyması gereken "işsiz birey"ler, bir çırpıda tuhaf bir eylem gücüne kavuşmakta, sınavı açan, memleketin işsizlerini birbiriyle yarıştıran "ilgililer", ilgisizler dehşete düşmekte, kamu düzeni kendiliğinden tehdit altına girmekte, işsiz bireyler birbirlerine baktıkça "ne kadar çokmuşuz" diye sınav kazanma umutları her geçen dakika azalmakta, bunun yerini işsizlik batağında debelenmenin öfkesi almakta ve artık iş sözüm ona "sosyal devlet"e düşmekte, her eylemin önüne dikildiği gibi, bu "sınav eylemi"nin de önüne polis dikilmektedir...

Nedir bu?

Bu, "sınav eylemi"nin kendiliğinden "eylem sınavı"na doğru evrilmeye başlamasıdır.

Henüz evrilmemiştir...

Ama eşiktedir...

Sorun şu anda: Her allahın günü, her günün rezaleti, soygunu, terörü karşısında "eylem sınav"larından "eylem sınavlarına" koşan, kendini her fırsatta bir "eylem sınavı"ndan geçiren sosyalist hareket ile, başıboş onbinler halinde her allahın günü bir "sınav eylemi"ne koşuşturan yüzbinler arasında bir anlayış birliğinin ortaya çıkmasıdır... Ne sosyalistler kendi başlarına "eylem sınavı"ndan diploma alabilirler, ne de işsizler kendi başlarına "sınav eylemi"nden ellerine birer bordro geçirebilirler...

"Sınav eylemi" işsizin işsizle karışmasıdır...

"Eylem sınavı" ise işçilerin, tüm çalışanların sosyalistlerle buluşması ve düzenin temsilcileriyle kavgaya tutuşmasıdır.

Halen devletin ya da kapitalistin açtığı her sınav bir sınav eylemine dönüşüyor, o halde nerede bir sınav varsa oraya gitmeli ve "sınav eylemi"ni, "eylem sınavı"na dönüştürmek için elden geleni yapmalıyız.

Onlar sınav açsın, biz işsizliğe karşı savaş açalım...

ÖDP'nin 'acil eylem' çağrısına yanıt coşkuluydu;

Bir dahaki sefere Meclis'i süpürmeye...

AYLA ÖNDER

16 Kasım cumartesi günü İstanbul, İzmir, Antalya, Adana ve Samsun'dan yola çıkan ÖDP'liler geçen yıl 21 Ocak'taki kuruluş şenliğinden sonra hep birlikte ilk kez Ankara yollarına düşüyordu. ÖDP'nin "acil eylem" çağrısına coşkulu bir yanıt geldi. Türkiye çapında üç gün içinde toparlanan ÖDP'liler bir şenlik havası içinde Ankara yollarına çıktılar.

Yürüyüşün İstanbul kolu, sabah saat 10.00'da Kadıköy Salı Pazarı'nda randevu vermişti. Aracı olan ÖDP'liler araçlarını o gün eyleme tahsis etmişlerdi. Hepsinin üzerinde "Hesap vermezlerse halk süpürecek" afişi asılıydı. Yürüyüş konvoyunun en önünde yer almak üzere hazırlanan bir kamyonun üzerinde de kocaman bir beze şu sözler yazılmıştı: "Tesadüf kamyonu değil, ÖDP kamyonu!"

Şimdiye kadar Ankara'ya işçiler, memurlar, öğrenciler, insan hakları savunucuları birçok nedenden dolayı yürümüştü. Şimdi ilk kez bir siyasal parti mafya - devlet - aşiret ilişkilerini protesto için bir yürüyüş düzenliyordu.

16 Kasım cumartesi günü Kadıköy Salıpazarı'nda sadece ÖDP'liler yoktu. Partinin sempatizanları, memurlar, işçiler, öğrenciler, ev kadınları ve çeşitli demokratik kitle örgütü temsilcileri yolculamaya gelmişti. Bunlardan bazıları hemen o andaki heyecan ve coşkudan etkilenerek, "Ben de geliyorum" diyordu. Yeni katılımcılar otobüslerde yer bulma telaşındaydı. Alkışların, sloganların ardı arkası kesilmiyordu.

Ve heyecanın en üste fırladığı an geldi. Ufuk Uras mikrofonu eline aldı. Uras, bu kirli ilişkiler içinde olan devlet yetkililerinden hesap sormak üzere tüm halkı Ankara'ya çağırıyordu.

Ve ÖDP konvoyu E-5'e dizildi. Saat 12.00'yi geçiyordu. En önde o ünlü kamyon! Ve kamyonun arkasında da basın otobüsü. Onun ardında 10 otobüs ve 120'nin üzerinde otomobil...

İlk durak İzmit...

İlk mola İzmit'e yarım saat kala verildi. Yer olarak tuvalet, kahve ve büfenin bulunduğu bir mekan seçilmişti. Burada, yoldan geçen birçok araç sahibi kornayla selam yolladı. Kamyon şoförlerinin ilgisi ise ÖDP'lileri daha da coşkulandırıyordu. "Bu şoförler acaba ÖDP'li miydi?" Bunun esprisi yol boyunca sürdü. Molanın ardından İzmitlilerle buluşuldu. Ancak halk sokakta yoktu. Neredeydi bu insanlar? Sokaktakiler, siviller, kahve müdavimleri ve resmi polislerdi. Bizleri karşılamaya gelen İzmitli ÖDP'liler ise oldukça mutlu görünüyorlardı; ellerinde çalı süpürgeleri vardı.

Burada en çok atılan slogan "Mafya- devlet - aşiret, bu ne biçim rezalet" sloganıydı. Diğer bir çarpıcı slogan da "Ülkücü hareket, ya hesap ver ya terk et!" idi.

Bursa'dan gelen ÖDP'liler de konvoya katılınca İzmit'in ana caddesinde yürüyüş başladı. Bu arada İzmit il başkanı, Ufuk Uras'a bir çalı süpürgesi hediye etmişti.

ÖDP'nin İzmit ve Bursa kolu da otobüsleri ve otomobilleriyle konvoydaki yerini aldı. Otobüs sayısı

Anlık bir ferahlama duygusu ve sonrası...

Seyfi ÖNGİDER

Susurluk'ta Mercedes'in kamyonun altına girmesiyle birlikte öylesine büyük, öylesine geniş kapsamlı siyasal pislikler ortalığa saçıldı ki bütün düzen partileri de bunların altında kaldı, adeta boğuldu. Siyaset sahnesinin önünde atılan nutukların ardında nelerin olduğu şu geçtiğimiz günlerde olanca açıklığıyla ortaya dökülüverdi. Solun, sosyalistlerin yıllardır söyledikleri, birkaç gün içinde doğrulandı, kanıtlandı. Baskı ve sindirme aygıtının gizli bir parçası olarak örgütlenen kesim birdenbire açığa çıkarken bütün düzen partilerinin de bu gizliliğe ve dolayısıyla var olduğunu iddia ettikleri "hukuk" ve yasaların çiğnenmesine onay verdiği, suç ortaklığı yapmış oldukları görüldü. Bazıları sessizliğe bürünür veya durumu geçiştirmeye yönelik laflar etmekten ileri gitmezken, bazıları çok daha pervasız ve cüretkar davranarak "malum çete"nin mensuplarını "vatan kahramanı" ilan etmekten çekinmediler... Sonuç olarak şu son iki hafta içinde Yalçın Doğan'ın köşesinde yazdığı gibi "bir gün bile bakanlık yapmış olanların bildiği" şeyleri bugün artık pek çok kişi bilir duruma geldi...

Toplum iki haftadır öğrendikleri ve gördükleri ile ürkmüş, şaşkın ve aynı zamanda çaresiz bir durumda... Bütün bu pisliğin kim tarafından ve nasıl temizlenebileceğini düşünüyor. Ama işin içinden çıkmak kolay değil...

Siyasal partiler açısından DYP, MHP ve BBP tam anlamıyla suçüstü yakalanmış durumdalar. Artık medyanın dilinde "malum çete" olarak adlandırılan yeraltı örgütünün elemanlarını "vatan kahramanları" olarak sahipleniyorlar.

Olan-biten her şeyin bilgisine sahip ANAP gelişmelerin sürüklenebileceği mecralardan tedirgin ve dönüp dolaşıp kendisini de işin içine çekeceğinin farkında olarak ürkmüş durumda ve "mücadeleyi", "hesaplaşmayı" belirli bir çerçevede tutmaya çalışıyor. Bu hengamede Çiller'in tasfiye edilmesi ANAP için tek ve en önemli hedef. Böylece "merkez sağın toparlanması" da mümkün olacak... ANAP'ın bu çürüyen sistemi ciddi bir reforma tabi tutma planı ve anlayışı olmadığını herkes biliyor, görüyor.

Düzen partileri felç

Krizi devlet adına yönlendirme misyonunu üstlenmiş DSP'nin bu pislikle başa çıkması konusunda da kimsenin bir umut beslemesi mümkün değil. Mümtaz Soysal'ın Ecevit'i iktidar olmaktan korkmakla suçlaması boşuna değil. "Milliyetçi solcu" (yani "nasyonal sosyalist" gibi bir şey!), olduğunu söyleyen ve dolayısıyla Asala ve PKK'ye karşı mücadele ettiği söylenen "vatan kahramanları"na Ecevit'in söyleyeceği fazla bir şey olabilir mi? Son dört yılı iktidarda geçiren CHP'den bir şey beklenemeyeceği de gayet açık. Bu kamyon kazası örneğin iki yıl önce olabilirdi. Allah'ın bu lütfuna CHP yatsın-kalksın dua etsin! Bugün ortaya dökülen pislikler o zaman da dökülürdü ve CHP iktidar ortağı olarak bunların ne kadar içinde olduğunu görüverirdi. Şimdi bu kazanın gecikmiş olması CHP'yi yine de kurtarmıyor. Ve onlar da bunun farkında olarak pek seslerini çıkarmıyorlar, çıkarmaları da mümkün değil. ÖDP'nin Ankara yürüyüşünden etkilenip, panikleyerek Baykal da Susurluk'u deterjanla yıkayacakmış! Daha önce aklınız neredeydi?

İktidarın büyük ortağı RP de bu kazanın daha önce meydana gelmemiş olmasına seviniyor mu, üzülüyor mu, bilinmez? Şimdi herkesin bildiklerini onların da daha önce bildiklerine kuşku yok. Bunun için daha önce bakanlık yapmış olmaları gerekmiyor. Zaten birkaç aydır hükümetteler ve eğer bir şey yapmaya niyetleri olsa çoktan yapmaya başlarlardı. DYP'nin, Çiller'in iplerini daha sıkı bir şekilde ele geçirmenin avantajları ile kendilerinin de doğrudan bu batağın içinde olduğunun ortaya çıkmış olmasının sıkıntıları arasında kendi hesaplarını yapıyorlar.

HADEP, kongresinin ardından uğradığı saldırıdan sonra henüz kendisini toparlayamadı. Genel Başkanı da dahil olmak üzere yöneticileri hala tutuklu. Dolayısıyla bu işin üzerine gitmesi zor. Ayrıca bu olay sadece Kürt sorunu ile sınırlı bir tarzda ele alındığında zaten yanlış anlamalara yol açar ve ilerletilmesi gereken doğrultuya giremez.

İP lideri Doğu Perinçek edindiği bilgileri medyaya aktararak 'politika yapıyor', bir kitle gücü yok.

İşte bu koşullarda ancak ÖDP öne çıkıp, siyasal inisiyatif ve risk üstlenerek kitlesel bir çıkış yapabilirdi ve Ankara yürüyüşü ile de bunu başardı. Düzen partilerinin içinde olduğu bataklıkla hiçbir ilgisi yoktu ve bu pisliği üreten dü-

20'yi bulurken otomobil sayısı 150'yi geçmişti.

Artık hava kararmıştı. Gece Bolu'da konaklanacaktı. Konvoy bir konaklama tesisinde durdu.

Bolu çıkışında geceleme...

Bolu çıkışında sabahlanacağı bilindiğinden bazıları hazırlıklıydı, battaniyeler getirilmişti.

Otobüslerden iner inmez ilk akla gelen yemek oldu. Lokantanın ahçısının önünde uzun kuyruklar oluştu. Hava çok soğuktu. Kocaman bir ateş yakıp etrafında ısınmak düşü de gerçekleşmemişti. Ancak ısınmak için halaylar ve horonlar yeterli olmuştu. Gençler oynar, dans ederken orta yaşlıların çoğu kahvelerde çay içerek ısınmayı yeğlediler. Tesisin çevresinde bulunan restoran ve kahvelere doluşan insanlar TV haberlerinin başladığı saatlerde pür dikkat kesildiler. Haberlerde birinci sırada Laleli yangını vardı. İkinci haber ise ÖDP yürüyüşüydü.

Saat gece yarısını geçip 3.00'e yaklaştığında uykusu gelenler otobüslere çekildiler. Ancak soğuk onları uyutmadı. Kahvelerden biri oldukça salaştı. Ama iyi ısıtan bir odun sobası vardı. Bu sobanın etrafında dizilip çay yudumlamayı uyumaya tercih etti birçoğu. Sabah saat 6'da yeniden yollara dizilmişti araçlar...

Ve Ankara göründü. Hipodrom'a sırayla giren araçlar diğer illerden gelen ÖDP'lilerce çılgınca alkışlanıyordu. 5 koldan Ankara'ya gelen otobüs sayısı 50'nin, otomobil sayısı ise 300'ün üzerinde idi. 4 binden fazla kişi bu araçlarla Ankara'ya gelmişti.

Ziya Gökalp Bulvarı'nda ise Ankara'daki ÖDP'liler bekliyordu.

Ve Ankara'daki buluşma...

Ankara il merkezine doğru yürüyüş başladığında sloganlar sokakları inletiyordu.

Ve çığlıklarla, ıslıklarla, alkışlarla bütün ÖDP'liler Ziya Gökalp Bulvarı'ndaki Ankara İl Örgütü önünde buluştular.

- Yoldaşlar hoşgeldiniz!

Ve coşkuyu Yavuz Bingöl alevlendirdi. 7 bin kadar insan büyük bir koro oluşturmuş, hep bir ağızdan "Turnalar" şarkısını söylüyordu. Ardından Sevinç Eralalay'ın söylediği "Çav Bella" geldi.

Ve Ufuk Uras konuşmaya başladı. Yıldırım Kaya, Uras'ı takdim ederken şöyle diyordu: "Sizleri ÖDP üyesi Ufak Uras'la karşı karşıya bırakıyoruz."

Uras çılgınca alkışlanıyordu. Ve konuşmaya başladı:

"Türkiye'nin en temiz, en onurlu insanları burada. Pisliğe karşı, yolsuzluğa karşı acil eylem çağrısı yapar yapmaz Türkiye'nin dört bir yanından koşa koşa buraya geldiler. Düzen partileri, pisliğe bulaşmış partiler yerlerinde otururlarken, bu pisliği örtbas etmeye çalışırlarken, bizler güneşin sofrasındayız, dostların arasındayız.

Artık bu ülkenin insanlarının gidecekleri bir kapı var. Kamu çalışanlarının başına bir iş geldiğinde, öğrencilerimizin kafası kırıldığında, işçilerimizin nemaları gasp edildiğinde o insanların artık kendi partileri var. ÖDP var. ÖDP'den hoşlanmayan, rahatsız olan bir kesim var. Onlar gibi olmadığımız için bize kızıyorlar. Eroin ticaretiyle uğraşmadığımız için bize çok kızıyorlar."

"Mafya - devlet - aşiret, bu ne biçim rezalet" sloganları Uras'ın sözünü kesiyor. Uras devam ediyor:

"Bizler burada sadece bu son rezilliklerin hesabını sormaya değil, kör kuyulara atılan, 12 Eylül'de işkencelerde öldürülen, yargısız infazlarda öldürülen insanlarımızın hepsinin hesabını sormaya geldik." Partililer meydandan ayrılırken ellerindeki süpürgelere davranıyorlar. Kısa sürede alan tertemiz oluyor. Ülkedeki pislik ise hala temizlenmeyi bekliyor... ÖDP'liler bir daha Ankara'ya gelirlerse bu kez süpürgelerle Meclis'i temizlemeye mi gelirler acaba!..

zenin kendisine karşı idi. Temsil ettiği solun, bünyesinde barındırdığı devrimci hareketin yıllardır söylediklerinin doğrulanmış, kanıtlanmış olmasının verdiği haklılık ve özgüvenle harekete geçebilirdi. Olayın üzerine kararlı ve militan bir tarzda yürünmesini mümkün kılan toplumsal meşruiyeti değerlendirebilirdi. Ve ÖDP bunu yaptı. Hem de "partinin tıkandığı" konusundaki tartışmaların bir süredir parti örgütünü demoralize ettiği koşullarda bu kitlesel çıkışı üç gün içinde örgütledi. 12 Kasım salı gecesi kararını kesinleştirip parti örgütüne iletti ve sadece üç gün süren bir çalışmadan sonra 16 Kasım cumartesi günü binlerce ÖDP'li 5 koldan Ankara'ya doğru coşkuyla akıyordu. Ve 17 Kasım pazar sabahı coşkulu ve kararlı bir kitle Ankara'yı sarsıyordu...

Sol için büyük bir kazanç

Ankara yürüyüşü sadece ÖDP'liler, hatta sadece solcularla da sınırlı kalmayan geniş bir kesim için bir umut ışığı, bir ferahlama duygusu yarattı. Sosyalist olmamasına karşın, "temiz bir toplum", "temiz bir siyaset" arzusu içerisinde olan pek çok kişi "İyi ki ÖDP varmış" dediler. Bunu köşelerinde yazdılar, mikrofonlardan, ekranlardan söylediler...

Bu tablo sadece ÖDP için değil, sol için büyük bir kazanç olarak görülmelidir. Bu kitlesel inisiyatifle birlikte, belki de uzunca bir zaman sonra yeniden, birçok kişi solun önemini gördü, değerini anladı veya hatırladı. İyi ki bu parti varmış demekle kalmadılar, bu partinin büyümesini, güçlenmesini istediklerini yazdılar, söylediler... Böylece bu kitle eylemiyle birlikte artık ÖDP'nin omuzlarına daha ağır bir sorumluluk yüklendi. Artık çok daha fazla insan acaba bu parti ne yapacak, ne yapabilir diye gözlerini ÖDP'ye dikmiş durumda. Bu beklentiler karşısında verilecek sınavın farkına varmak, daha örgütlü ve bilinçli bir tarzda adımlar atmak gerekecek...

Ankara yürüyüşü ÖDP'nin kendisini tanıması ve sahip olduğu olanakları ve potansiyelleri görmesi açısından da çok yararlı oldu. Farklı veya tersine çeşitli iddialara karşın ÖDP'nin militan, devrimci bir kitle partisi olarak gelişme şansının olduğu ortaya çıktı. Sadece üç gün içinde bu kadar insanın harekete geçebilmesi, bu eylem çağrısını coşkuyla benimsemesi gerçekten dikkate değer bir noktadır.

Bu partinin solun 15 yıldır içinde bulunduğu durumu aşması açısından etkili bir misyonu olabileceğine, solun yaşamını değiştirebildiği ve onu yeniden toplumsal- siyasal yaşamda ciddiye alınır bir akım, bir siyasal güç durumuna getirebildiği ölçüde ülkenin yaşamını da etkileyeceğine/ değiştireceğine ilişkin umutlar boş değildir. ÖDP sol için bir umut ışığı olmayı hak ettiğini göstermiştir.

Bütün bunlara dikkat çektikten ve gösterilen siyasal inisiyatifin hakkını verdikten sonra hatırlanması gereken şeyler de var tabii... Var olan çürüme ve kokuşmanın ortaya çıkardığı devasa siyasal/ toplumsal görevler açısından ÖDP henüz çok küçük ve cılızdır. Çok daha büyüyüp, güçlenmek zorundadır ve bu süreç inişli- çıkışlı bir şekilde uzun bir zamanı alacaktır.

Bir hamlede, bir atılımda aşılması mümkün olmayan birikmiş sorunlar ve engeller solun, ÖDP'nin önünde durmaktadır. Dolayısıyla başarılan işin rehavetine fazla kapılmadan ve çok uzaklara gitmeye gerek bırakmayan yakın tarihimizde başardığımız bundan çok daha büyük işleri hatırlayarak, alçak gönüllü ama özgüveni biraz daha geliştirmiş olarak yola devam etmek gerekiyor...

Ankara yürüyüşü sadece ÖDP için değil, sol için, devrimci hareket için yeni bir dönemin başlangıcı olabilirse, 17 Kasım günü hissedilen "anlık bir ferahlama duygusu" daha uzun süreli olur ve gelecek için umutlu olma nedenleri çoğalır.

Bu ise hiç de küçümsenecek bir şey değildir...

Şikayetimi Lütfi Usta'ya bildiriyorum!

İlk duyduğumda otoyollar hariç ayaklarımızla yürüyeceğiz sanmıştım. Neyse ki otolarla yürüdük de Ankara'ya varabildik. Hem bu türlü yürüyüşlerin de daha çok ilgi gördüğü ortaya çıktı. Yol kenarlarında ne kadar çok el sallayan, zafer işareti yapan insan vardı, hele trafik canavarı denen, çarptığı zaman özel kişileri ezen, tüzel kişileri deviren o kocaman kamyonların yüzde doksanı korna, hız ve zafer işaretiyle eyleme destek veriyorlardı. Biz de onbeş senedir itilip kakılmaktan herhalde, her türlü ilgi karşısında gözlerimiz yaşararak heyecanlanıyorduk. Yol kenarlarında verilen ihtiyaç molalarında erkekler için fazla bir zorluk yoktu, çalılar ve ağaçlar biraz da onlar için gerekli değil miydi zaten? Yol kenarında bizi seyreden bir kadına tuvalet ihtiyacımızı söyledik, tereddütsüz evine götürdü, hemen sobaya kömür atayım dedi. Çalıştığı fabrika grevdeymiş; size Ankara'da çok dayak atarlar, inşallah fazla bir şey olmaz, bizim de sesimizi duyurun dedi. Artık sipariş almıyoruz dedim, içimden. Gelelim Bolu dağındaki konaklama faslına. Konaklama yerindeki kapalı mekanlara sigara dumanından girilemiyordu, dışarıda soğuktan durulamıyordu, kapalı mekanlardan biri olan kamyon konağında çorba içerken gördüğüm duvardaki yazı şöyleydi: "Memnuniyetinizi dostlarınıza, şikayetlerinizi Lütfi Usta'ya bildiriniz." Ben de dostlara her şey güzeldi diyorum; Lütfi Usta'ya da, "Neme gerek sütlü börek" misali, "– 3 derece soğukta dokuz saat konaklamak orta yaşlı ÖDP kitlesine reva mıydı", diye şikayet bildiriyorum. Miting bitimindeki süpürge faslında ise, önce su serpip, sonra süpürseydik kamuoyunun güvenine daha bir mazhar olabilirdik; bunlar hakikaten tozatmadan süpürüyorlar, denecekti.

Miting bittikten sonra herkes karnını doyurdu, artık yola çıkma zamanı gelmişti, ama herkesin kafasında akşam haberlerinde eylemi izlemek vardı. Fakat uğrak yerlerinin çoğunda televizyon yoktu, 19.00 haberlerini kaçırmıştık, 19.30'u mutlaka yakalamamız gerekiyordu. Düzce'de yol kenarında bir kahveye girmeye karar verdik. İkisi kadın, beş kişi kahvenin önünde arabadan indik ve hızla kahveye girdik. Star'da yürüyüşü izledik, diğer kanalda da izledik, haberler iyiydi, keyiflendik, atv'de 20.00'deki haberleri beklemeye başladık. Bu arada ters bakışları yumuşatıp, her şey normal, merak edilecek bir şey yok demeye getirdiğimiz üçer, beşer çay ve kahveler içildi. 20.10'de hala haberler başlamamıştı, sonra öğrendik ki atv 19.00'da vermiş. İkisi kadın, 5 kişi olarak, yaptığımız eylemi tv'de seyrettikten sonra hızla arabaya atladık, yola koyulduk, yol uzun, biz yorgunduk. Yollarda konvoydan otomobil ve otobüslere rastlıyorduk. Herkes haberleri izlemiş, yola koyulmuştu. TEM girişine geldiğimizde yan gişede bizim otobüslerden biri duruyordu. Arkadaşlardan biri; "yahu arkadaşlar bu otobüsün içinde hiç kimse yok, bizimkiler nerede acaba" derken, bir diğeri ama bu otobüsün şoförü de yok deyince iyice afalladık, biz otobüsteki tuhaflığa bakarken, şoförün bizim gişenin yanında olduğunu gördük, arkadaşlarımız nerede dedik, onlar Sarıyer'e gittiler dedi ve gitti. O arada bizim arabayı süren arkadaşın arabadan fırlayıp, "Biletim, biletimi aldılar" diye bağırması üzerine ne yapacağımızı şaşırdık. TEM gişesinde durum ümitsizdi. Otobüs dolusu arkadaş ortada yoktu. Bolu'dan Sarıyer'e nasıl giderlerdi? Otobüsün şoförü de bizim arabanın biletini götürmüştü. Üstelik arkadaşımız da bütün bu olanlara dayanamayıp şuurunu kaybetmişti. Bilet geri gelir, ama arkadaşlar geri gelmez, diyerek onu sakinleştirip biz de şuurumuzu kaybetmiştik. Sonra düşündük ki, bu arkadaşlar Sarıyerlilerin otobüsüne transfer olmuşlardı herhalde. 36 saat sonra herkes evine dönmüştü. Lütfi Usta bir dahakine trene binelim ya da Bolu'dan transit geçelim.

Afife

Ankara'ya inmişlerdi; ÖDP'den ibaretti kimlikleri...

Anımsar mısın toros ekspresinden inmiştiniz / Biletlerinizden ibaretti ikinizin de kimliği
(Cemal Süreya)

ÖDP'nin ilk heyecanı tükettiği, içine kıvrılma, eğilimi gösterdiği bir anda, "süpürme" imajlı eylem kararı alması, başta partililer olmak üzere sevenlerini/yerenlerini şaşırttı. Öylesine şaşırttı ki, otantik bir deyimle söylersek; partililer *sevindirik* oldu...

ÖDP, rakibi kendisi olan bir parti... İmgelerle de konuşmak gerekirse; "her şey lehimize, parti aleyhimize!" ironisi açıklayıcıdır. Her şey lehimize, çünkü bu coğrafyada sistemi teşhir etmek, adım adım örgütlenmek için bütün koşullar fazlasıyla mevcut. ÖDP, rakibi kendisi olan bir parti... Çünkü; taktik, stratejik ve hatta moral anlamda politika yapabilmesinin önünde engeller var. Klasik bir yerden konuşmak dillenmek gerekirse, dışa dönük değil de içe dönük olarak "politika yapmak" negatif bir durum...

Moral engeller de var... Yeni bir 'biz' tanımı içinde, üyelerin hem kendilerini, hem de öteki'ni yeniden keşfettiği bir partide solokoro bir kimliğe denk düşen moral çok önemli. Öteki'ni nicelik olarak değil, bir nitelik olarak hissetmek; yeni moral ve etik işte budur...

Kişisel ifademle "*parti olmayan bir hareket*", "*hareket olmayan parti*"nin oluşumunu tamamlaması, gündelik politik refleksler örgütlemesi, basın açıklamalarının ötesine geçip *belli bir niteliği ve niceliği* sokağa çıkarması kolay değil...

Gelişen olaylar karşısında mikro/makro tepki gösterilememesi; "henüz yeniyiz, üyelerimizi harekete geçiremeyiz, eylemin altında kalırız, hele bir zaman geçsin... Pişelim... Çoğalalım..." şeklinde özetlenebilecek ruh halidir.

ÖDP, kendi içinde kendine en büyük rakip olan bu siyasal durumu, eşiği aştı. Bunun kalıcılaştırması tamamen kendine bağlı, devleti mazeret göstermek yok...

Parti olmak, kampanyalarla kendini yeniden üretmekle mümkündür. Bunun en önemli göstergesi ise partinin bir organik toplam olarak gündelik refleksler gösterebilmesi ve bunun içselleşmesidir...

Kampanyalar; birbirimizi hayatın içinde hissetmek, eski kimliklerden yeni kimliklere geçiş için olmazsa olmazlıktır. Bu eylemle bir durum, bir eşik aşılırken, birbirimizi hissetmenin ilk büyük sınavı da verildi. (Kuruluş şenliğindeki hissediş daha platonik, heyecansal bir hissedişti... Zaman içinde yerini sönümlenmeye bırakıyordu ki...)

Böyle bir karar almak, önemli bir kitleyi Ankara'ya yığarak eylemi geçekleştirmek çok önemli bir başarıdır. Herkesi kutlamak gerekiyor...

Pratik, bir yanıyla da hatıra biriktirmek demektir... Siyasal pratik içinde hatıra biriktirmeye başlayanlar, işe gerçekten teorik olarak değil, pratik olarak başlamış demektir. Eylem; hatıra biriktirerek önemli bir ilk'i, ilk hatıra işini başardı...

Propaganda–ajitasyon; kavramlar ve imajlar...

Eylemi iki noktadan eleştirmek gerekiyor... İlki, İstanbul kafilesinin Bolu dağlarında, sabaha dek konaklaması partililerin erken "helak olması"dır... Bütün güzelliğine karşın, bazı partililerin ifadesiyle "Bolu çilesi" nedeniyle, "İstanbul'un en çok Ankara'ya gidişini sevmek" pek mümkün olmadı...

Eylemimize temel eleştiri, propaganda–ajitasyon ile ilgili yapılmalıdır.

Politikada, kavramlar, sloganlar, imajlar siyasal bir teşhire hizmet eden, taktik ve stratejik amacın oluşturucularıdır. İmajların, temanın yerine geçmesi, nedeni/sonucu perdelemesi bir eksikliktir.

Reklamın işlevi imajlarla oluşturulan bir geçici hayat kurarak hayali yanılsamalar yaratması ve daha çok "çiçek satma"yı amaçlamasıdır. Politik kampanyaların, temel işlevi ise, siyasal kavramların belirlediği bir iklimde, imajları da kullanarak "çiçekler yetiştirmek"tir...

Medyatik bir kültürün bağlamı olarak imajların devreye girmesi doğal olarak bizleri de etkiledi. İmajların, verili olan kullanım biçiminden koparılarak, politik kampanyalarımızın bir figürü olarak "devralınması" kazanımdır. Ancak ayrıntı gibi görünen bir durumu atlamamak gerekir: İmajlar politikanın tümü değildir, devraldığımız anda, özün kendisi değil, oluşturucusu olmalıdır. İmajlar, siyasal amacın (temanın) önüne geçtiğinde öz kaybolabilir. Görsel, işitsel bir seyir oyunu içinde, her şeyi metaya dönüştürerek verili olan sistemin neden ve sonuçlarını yeniden üretmek geleneksel imaj sektörünün işlevidir. Bu nedenle, propaganda ve ajitasyonun hayatla kurduğu bütün ilişki imajlar yoluyla olamaz. Çağrışım ve bulaşma gücü çok yüksek imajların kullanılması/ işlevselleşmesi (Aşkın ve Devrimin Partisi imajını anımsayalım...) bile, biz'i oluşturan, (daha dar anlamda eylemi oluşturan) öze ilişkin taktik/ stratejik nedenlerle ilişkilenerek mümkündür... Tersi durumda imajlar ya kendiliğinden ya da onu yaratanların eliyle/ diliyle intihar ederler...

Burada kritik nokta, *an ile süreç, biçim ile öz, kavram ile imge* arasındaki ilişkinin propaganda–ajitasyon–örgütlenme zemininde iyi kurulmasıdır... Pankartlardan, dövizlere, atılan sloganlardan, bildirilere kadar nüfuz etmek esastır... Eylemimizin "süpürmek" imajı, güçlü bir propaganda– ajitasyon örgüsü içine yedirilemediğinden, eylemin önüne geçmiştir... Eylemimizin özü, taktik planda "savaş ve barış", stratejik planda ise, anti–kapitalist bir zeminle ilişkilenemediğinden, prop–ajit çok zayıf kalmıştır. ÖDP, bu tarihi eylemle üyelerinden de, kamuoyundan da tam not aldı... ÖDP artık, "kendisi kendisinin aleyhine bir parti" olmaktan çıkma yeteneğini gösterdi... Artık biz de Cemal Süreya'ya nazire yaparak; "Anımsar mısınız ÖDP ekspresinden inmiştiniz/ Partilerinden ibaretti kimlikleri" diyebilir miyiz?..

İşbu parti –kısa zamanda mı, uzun zamanda mı, uzunkısa zamanda mı desem–, böyle giderse karnesinde kırık görmeden sınıfı geçecege benzer... Amin yerine eylem... Çünkü; okuduklarımızdan ve yaşadıklarımızdan öğrendiğimiz bir şey var; yolculuktan ve solculuktan zarar gelmez...

Artık partinin, partililerin bir "ilk hatırası" var... Yaşasın...

Sezai SARIOĞLU

'ÖDP iktidar, Düzce il olsun'

Bülent Aytaç YOLDAŞ

Ankara'ya yürüyüş kararının bildirilmesinin ardından tüm ilçe ve illerde eylem hazırlıkları başladı. Benim de çalışmalarına katıldığım Beyoğlu ilçesi eylemde kullanılacak pankart, döviz ve süpürgelerin hazırlanmasını üstlenmişti. Eylemin heyecanı tüm çalışmalara yansımıştı. Bir taraftan parti binasında pankart ve dövizler yazılırken, diğer yandan evlerde yolda yemek ihtiyaçlarının karşılanması için börekler, sandviçler hazırlanıyordu. Eylem partilileri öyle coşturmuştu ki, dövizler hazırlanırken Beyoğlu ilçe üyesi Adnan iktidara talip oluyordu, hatta önündeki kartona 'ÖDP iktidar olsun, Düzce il olsun' yazıyordu.

Bir başka üye ise hazırladığı dövize 'halkın kara pençesi şampiyon Beşiktaş' yazıyordu. Bu dövizler, çalışmalar sırasında espri ve kahkaha kaynağı oluyordu.

16 Kasım cumartesi günü sabahın erken saatlerinde ÖDP ve ÖDP dostları Salı Pazarı'nda toplanmaya başladılar. Her ilçe örgütü buluşma yerine geldiğinde alkışlar ve slogan sesleri yükseliyordu.

Partililer yola çıkmak üzere araçlarını süslerken, parti görevlileri de ÖDP kamyonunu hazırlıyorlardı. Hazırlıklar tamamlandı, artık yola çıkış zamanı gelmişti. Gerçekleştirilen mitingin ardından yola çıkıldı.

Artık yollar ÖDP'lilerin...

Yolculuk sırasında geceleyeceğimiz yere kadar Beyoğlu ilçe üyelerinin bulunduğu otobüsteydim. Otobüste yolculuk boyu, kimileri sohbet etmeyi tercih ederken, kimileri de şarkılar söyleyip, dans etmeyi tercih etti.

Yolculukta konvoy düzeninin bozulmaması için, geceleyeceğimiz yere varıncaya kadar mola verilmemesi kararlaştırılmıştı. Ancak otobüstekilerin tuvalet ihtiyaçları gelince otobüs şoförüne yapılan tezahüratlar sonucunda bir kamyoncu lokantasında mola verildi. Mola verildiğinde TV kanallarında da haberler başlamıştı. Haberlerde ÖDP'nin Susurluk kazasındaki kamyon şoförüne plaket verdiğini duyan, sohbet ettiğimiz kamyoncular, 'pislikleri kamyoncular temizler' diyorlardı.

Konvoy İzmit'e gelmeden önce bir beldede mola verdiğinde herkes kahveye hücum etmişti. Kalabalığın karşısında kahveci çay yetiştiremeyince parti yöneticilerinden bazı kadın arkadaşlar bir dayanışma örneği gösterdiler ve ocak başına geçtiler.

Burada sigara ve yiyecek stoku yapan konvoy yoluna devam etti. Yolculuk boyunca insanların bir eğlence kaynağı vardı. Konvoyun düzenini organize eden Mete Sönmez'in ve MYK üyesi Ahmet Asena'nın yol boyunca yaptıkları hareketler insanları kahkahaya boğuyordu.

Konvoy İzmit'e geldiğinde partililerin coşkusu daha da artmıştı. Şehir içinde yapılan yürüyüş sırasında pencerelerden İzmitliler zafer işaretleri yaparak, alkışlarla yürüyüşü desteklediklerini gösteriyorlardı. İzmit'te Bursa'dan gelen konvoyla birleşerek yoluna devam eden ÖDP konvoyunu yanından geçen araçlar klakson çalarak destekliyorlardı.

En büyük destek de uzun uzun klakson çalan kamyonculardan geliyordu. Bolu'yu geçtiğimizde gece yaklaşmıştı, geceyi geçirmek üzere konakladı. Yol boyunca acıkmış olanlar lokantaya koşuştular. Karınlar doyduktan sonra partililer dinlenmeye çekilirken, gençler coşkularıyla geceye renk kattılar. Ses aracından yükselen müzik ve söyledikleri türkülerle halaylar çektiler, dans ettiler, sloganlar attılar.

Dayanamayan bazı 'yaşlı' partililer de gençlerin coşkusuna ortak oldular. Gecenin kalan kısmını araçlarda uyuyarak geçirdik. Sabahın erken saatlerinde yola çıkan ÖDP'liler yol boyunca yaşadıkları coşkuyu, Ankara sokaklarına taşıyarak, Ziya Gökalp Bulvarı'ndaki ÖDP Ankara il binası önünde gerçekleştirilen mitingle noktaladılar.

Artan baskılar ve cezalara karşı kitlesel mücadele...

Şimdi de öğretmenler Ankara yollarında

Derya DENİZ

Eğitim Bilim ve Kültür Emekçileri Sendikası (Eğitim-Sen) eğitim emekçilerine yönelik ceza, sürgün ve baskıları kınamak amacıyla, Türkiye'nin her yerinden 23 Kasım Cumartesi günü Ankara'ya yürüyecek. Soruşturmaların durdurulması ve bütün sonuçları ile ortadan kaldırılması amacıyla bir dizi eylem ve etkinliğe başlayan KESK'e bağlı tüm sendika üyeleri de 23 Kasım yürüyüşüne aktif destek sunacak, onlarla birlikte Ankara'ya yürüyecekler.

KESK Genel Başkanı Siyami Erdem, 18 Nisan iş bırakma eyleminden sonra birçok sendikayla birlikte Eğitim-Sen'in de yaygın bir ceza uygulamasıyla karşı karşıya kaldığını, onbinlerce eğitim emekçisinin para cezası aldığını, il dışı sürgünler yaşadığını ve 500'e yakın eğitim emekçisinin meslekten ihraç edilme istemiyle Milli Eğitim Bakanlığı disiplin kuruluna sevk edildiğini belirtti.

Öğretmenlerin acındırıldığı gün

KESK Genel Başkanı Siyami Erdem "Bu cezaların ve sürgünlerin durdurulması için Eğitim-Sen 23 Kasım'da Ankara'da eylem yapacak, tüm eğitim emekçileri orada olacak. Yine KESK örgütlülüğü altındaki diğer sendikalar da bu eyleme destek verecekler" dedi. Erdem, 24 Kasım'ın devletin ilan ettiği Öğretmenler Günü olduğunu ve kendilerinin böyle bir günü kabul etmediklerini belirtti. Erdem şöyle devam etti:

"Öğretmenler Günü, öğretmenlerin acındırıldığı bir gün haline getirilmiştir. Biçimsel olarak böyle ödüllendirilmeye çalışılmaktadır. Milli eğitimin sorunları kangrenleşmiş, sistem tam bir çöküş içerisindeyken, öğretmen sorunları her gün daha büyürken eğitim emekçilerinin sorunları bir tarafa bırakılarak bugün kutlanmaya çalışılıyor. En önemli gerçek eğitim emekçilerinin sendikalaşma mücadelesidir. Ekonomik ve sosyal taleplerinin gerçekleştirilmesi çabasıdır. Bugün de, örgütlü eğitim emekçileri sürgünlerle karşı karşıya kalmıştır. Mili Eğitim Bakanlığı'nın, hükümetlerin bugüne kadarki tutum ve davranışlarını teşhir etmek ve gerçekleri ortaya koymak açısından bu eylem için 23 Kasım günü özel olarak seçilmiştir."

Sorunlara çözüm yeri Ankara

Eğitim-Sen Merkez Yönetim Kurulu da yürüyüşle ilgili yaptığı açıklamada, Ankara'nın her dönemde sorunlarına çözüm arayanların başvurduğu bir yer olduğunu, sorunların kaynağının Ankara olduğunu belirtti. Açıklamada şöyle denildi:

"Eğitim emekçilerine uygulanan baskı ve cezaların da kaynağı Ankara'dır. Bu amaçla tüzel kişilik olarak defalarca Milli Eğitim bakanları ve üst düzey yetkililerle görüştük. Bize her seferinde 'inceleyeceğiz' sözü verildi ve sorumluluklarımız hatırlatıldı. Haklarımız ve uğradığımız haksızlıklar konusunda bir adım atılmadı, hukukdışı uygulamalar artarak devam etti. Bu amaçla üzerimizdeki baskı ve ceza uygulamalarına son verilmesi için bir kez daha Ankara yollarındayız. İstemlerimiz için; ülkenin her yanından gelecek eğitim emekçileri ile 23 Kasım'da Ankara'da olacağız."

'Hukuk tanımazlık sona ersin'

Eğitim emekçileri Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı önünde kitlesel bir basın açıklaması yapacak. Eğitim emekçilerinin talepleri şöyle:

"Sendikal etkinlikler nedeniyle sürgün edilen Eğitim-Sen üyeleri eski görev yerlerine döndürülsün. Üyeler hakkında usulsüz bir şekilde ve bilgisiz kurul ve komisyonlarca başlatılan meslekten ihraç, kademe ilerlemesinin durdurulması, maaş kesim cezaları sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılsın. Kamu emekçilerinin üzerinde her zaman baskı unsuru olan DMK'nın 76, İller İdaresi Yasası'nın 8/c maddesi, Atama, Tayin, Nakil Yönetmeliği'nin 29. maddesi kaldırılmalı, sürgün disiplin cezası olmaktan çıkarılmalıdır. Tüm kamu emekçilerine yönelik olarak şimdiye kadar verilen ceza uygulamalarını sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldıracak bir sicil ve disiplin silme yoluna gidilmelidir. Kamu emekçileri yüz kızartıcı suçlardan, rüşvetten, vergi kaçırmaktan bu cezaları almalıdır. Oysa rüşvetçiler, yolsuzluklara bulaşanlar, vergi kaçıranların suçları bir gecede siliniyor. Af değil hukuk tanımazlık sona erdirilsin."

300 öğretmene ihraç, 200'üne sürgün

Sendikal faaliyetlerinden dolayı bugüne dek yüzlerce eğitim emekçisi hakkında soruşturma açıldı, yüzlercesi hakkında ise hapis ve para cezası isteniyor. Eğitim-Sen Merkez Yönetim Kurulu bu konuya ilişkin, "Kamuoyunda meşruluk kazanan sendikalarımız hakkında 'yasal olmayan bir sendika' gibi sözlerle başlayan soruşturmalar örgütlü topluma inaçsızlığın göstergesidir" açıklamasını yaptı. Eğitim-Sen'e üye öğretmenlere sendikal etkinliklerinden dolayı bir yıl içerisinde çeşitli cezalar verildi. Eğitim-Sen'e üye 200 öğretmen sürgün edildi, 500 öğretmene kademe durdurma cezası verildi, 300 öğretmen meslekten ihraç edildi, 1000 öğretmen ise sendikal faaliyetlerinden dolayı halen yargılanıyor. 50 öğretmen hakkında da 2 ile 5 yıl arasında hapis cezası isteniyor. Eğitim-Sen'li öğretmenler ayrıca, savaş nedeniyle göçe zorlanan binlerce köy ve eğitimsiz bırakılan yüzbinlerce öğrencinin olduğunu belirterek, "Son günlerde yürürlüğe konulan eğitim emekçilerinin karakollarda veya korucularla kalmaları ve silahlandırılmaları da onları doğrudan hedef durumuna getirecektir" açıklamasını yaptı.

Suç işlemeye devam...

Eğitim emekçileri hak ve özgürlük arayışlarının baskı ve cezalarla durdurulamayacağını belirtiyorlar.

Eğitim-Sen'li öğretmenler "eğer" diyorlar; "insanca yaşamak için bir ücret istemek, grevli - toplusözleşmeli sendikal hakları kullanmak, memur, hizmetli, üniversite çalışanları üzerindeki keyfi uygulamalara karşı çıkmak, gerici, ırkçı eğitim yerine laik, bilimsel, demokratik eğitim istemek, savaş ve silahlanma yerine, eğitim ve sağlığa para ayrılmasını savunmak, devletin asıl işlevi olan eğitimi sırtından atıp özel okul ve dershanelere trilyonlar aktarırken devlet okullarının eksiksiz, susuz araç- gereçsiz, öğretmensiz bırakılmasına seyirci kalmamak suçsa; bu suçları işlemeye devam edeceğiz."

KESK'in yeni eylem kararları

KESK Genel Başkanı Siyami Erdem, kamu çalışanlarının 1988 yılından beri sendikal hak ve özgürlükler mücadelesi verdiğini belirtti. Erdem "Yaşadığımız sekiz yıl içerisinde siyasi iktidarların değişik biçimlerde sürdürdüğü baskılarla karşı karşıya kaldık. 30 Kasım- 1 Aralık tarihleri arasında

Türkiye'de KESK'e bağlı sendikaların başkanları ile bölge toplantıları düzenleyeceğiz. 8 Aralık KESK'in birinci kuruluş yıldönümü, Ankara'da 10 bin kişilik bir stadyumda gösteri düzenleyeceğiz" dedi.

KESK Genel Yönetim Kurulu önümüzdeki süreçte yapılacak eylemlere ilişkin çeşitli kararlar aldı. Bu kararlara göre, konfederasyon üyesi Eğitim-Sen'in sürgün ve cezaların durdurulmasına yönelik Ankara yürüyüşü, KESK'e bağlı tüm sendikalar tarafından aktif olarak desteklenecek. KESK'in diğer kararları ise şöyle:

"Savaş, yağma ve talan bütçesi olan 1997 yılı bütçesine karşı 14 Aralık 1996 tarihinde yurdun dört bir yanındaki kamu emekçileri Ankara'ya yürüyeceklerdir.

KESK, bu mücadeleyi tüm emek ve halk güçleri ile birlikte yapmayı hedeflemektedir. Bu amaçla başta işçi konfederasyonları olmak üzere, demokratik kitle örgütleri ve emekten yana örgütleri bu eylemi ortak örgütlemeye çağırıyoruz"

Eğitim emekçilerine daha önce katıldıkları 20 Aralık 1995 ve 18 Nisan 1996'daki iş bırakma eylemlerine ilişkin para ve kademe durdurma cezası verildi:

Eylem	Katılım	Verilen ceza	Kademe durdurma
20 Aralık 1995	40.000	8 milyar	
18 Nisan 1996	**23.000**	**10 milyar**	**250 kişi**
Toplam	63.000	18 milyar	

Hayata sıcak, askerliğe soğuk

Vicdani retçi O. Murat Ülke tutuklu olarak yargılandığı askeri mahkemede tahliye edildi, ama mevcutlu olarak Bilecik'teki askeri birliğe gönderildi.

Ömer UÇAR

Savaş karşıtları yine Ankara yollarına düştü, Genelkurmay Askeri Mahkemesi önünde buluştu. Askeri mahkeme salonundaki kalabalık nedeniyle İstanbul, İzmir, Antalya'dan gelenlerin yarısı salona giremedi ve asker-polis birlik ve beraberliğinde "Dağılın" uyarısına maruz kaldı.

Kalabalık bir avukat grubunun savunma bölümünde üst üste oturduğu, ayakta dikildiği mahkeme salonunda, dinleyici bölümünde de kalabalık bir "soğumuşlar" kitlesi yanaşık düzende yerlerini almıştı. Avukatların tam karşısında yine üst üste, alt alta radyocular, televizyoncular, gazeteciler sıkışmıştı.

Mahkemenin yönetenler bölümünde (elbette yukarıda bir bölümdü) asker hakimler ve asker savcılar vardı. Arkalarında bir Atatürk ve elbette "Adalet mülkün temelidir" vecizesi vardı.

Sonra baş köşeye yani tam ortadaki boş alana Osman geldi, oturdu. Uzun saçları kısa saç olmuş, ama asker traşı değil. Sakallar da gitmiş... Ama kazanmış işte: Giysileri sivil. Açlık grevinde biraz zayıflamış...

Sonra gong mu vuruldu ne birden başladı:

Sahne 1: Avukat Hülya, askeri mahkemelerin yetkisizliğine ilişkin itirazda bulundu. 5 sayfalık itiraz dilekçesini okudu. Savcı itirazın reddedilmesini talep etti. Hakim reddetti. Üstelik ciddiyetsiz buldu. Sahne 2: Avukat Suna, askeri mahkemenin yer, şahıs ve anayasaya göre yetkisizliği itirazında bulundu. Hakim "Adınız Suna Keskin mi?" diye sordu. Suna "Hayır" dedi ve 5 sayfalık itiraz dilekçesini keskin bir ifadeyle okudu. Savcı yine itirazın reddedilmesini talep etti. Hakim yine reddetti. Yine ciddiyetsiz bulduğunu belirtti.

Hakimin de belirttiği gibi bu ciddiyetsiz sahnelerden sonra nihayet ciddi olarak sorguya geçildi:

Halk niye askerlikten soğusun?

Sahne 3:

Hakim: 1 Eylül 1995'te İzmir Savaş Karşıtları Derneği'nde basın toplantısı düzenleyerek askerlik kağıtlarını yırtıp yakmışsın ve askere gitmeyeceğini söylemişsin. Halkı askerlikten soğutma suçu işlemişsin. Ne diyorsun?

Osman: Bana verilen ve bana ait olan kağıtları yaktım. Verilen 101.000 lirayı bana ait olmadığı için ve ordunun ihtiyaç duyacağını düşünerek geri gönderdim. Açıkça ben askerlikten soğumuş bir insanım, ama kimseyi askerlikten soğutmadım. Halk niye askerlikten soğusun? Egemenlik kayıtsız şartsız halkın ise halk kendisi karar verir. Ben değil asıl siz halkı soğutuyorsunuz. Bu salondaki hava bunu gösteriyor. Bu salondakiler de soğumuş hatta buz kesmiş durumda.

Hakim: Nereden biliyorsun?

Osman: Hepsi arkadaşım. Tanıyorum.

Hakim: O zaman onlar da basın açıklaması yapsın.

Osman: Bu salonda buz gibi bir hava var ve bu hava TV kanalları yoluyla tüm evlere, Türkiye'ye yayılıyor. İnsanları öldürerek, köyleri yakarak asıl siz halkı askerlikten soğutuyorsunuz. 155. maddeyi bireyler çiğneyemez. Kurumlar çiğniyor. Bu yüzden de Genelkurmay ve sizler hakkında 155. maddeden dava açılması gerekir.

Hakim: Bizi hangi mahkemede yargılayacaksınız?

Osman: Eğer 155. maddenin illa gerekli olduğunu düşünüyorsanız yargılanmanız gerekir. Ama ben kimsenin 155. maddeden yargılanmasını istemiyorum.

Hakim: Vicdani retçi denen görüşü mü benimsiyorsun?

Osman: Ben bir vicdani retçiyim.

Hakim: Yani askerden kaçtın.

Osman: Asker kaçağı değilim. Vicdani retçiyim. Onun için hiç kaçmadım. Kendi soğumuşluğumu ilan ettim. Yaşantımda bir değişiklik yapmadım. Evimde yaşadım, dernekte çalıştım. Evimin ve derneğin yakınındaki polislerle birçok kez dernek işleriyle ilgili görüştüm. Yakından tanışırız.

Avukat: Milli mukavemeti kırmak gibi bir kastı olup olmadığının sorulmasını istiyorum.

Hakim: Peki soruyorum.

Osman: Şu anda resmen barış durumu söz konusu olduğuna göre neye karşı mukavemetin söz konusu olduğunu anlamıyorum. Benim de bu anlamda bir mukavemetim olamaz.

Hakim: Başka söyleyeceğin var mı?

Osman: Var. Daha çok şey söyleyeceğim müsaade ederseniz.

Hakim: İşimiz var. Bütün vaktimizi size veremeyiz. Sırada başka duruşmalar var.

Osman: Duruşmaları ben düzenlemedim. İfademe devam etmek istiyorum.

Hakim: İyi. Kısa olsun.

Osman: Kaçak değilim. Polise kendim gittim. Yerim belli. Tahliyemi istiyorum.

Avukat İsmail: Sanık serseri ve şüpheli değildir. Sıradan bir kişi değildir. İzmir Savaş Karşıtları Derneği Başkanı'dır. Sizin oğlunuz olsaydı iftihar ederdiniz. Birkaç dil biliyor. Çok iyi eğitimlidir. Çad'a ve Almanya'ya seyahat yaptı.

Savcı: Bu niteliklerin hepsine katılmakla birlikte ben de tahliyesini istiyorum.

Hakim: Peki tahliyesine karar verilmiştir. Ayrıca mevcutlu olarak Bilecik'teki birliğine teslimine karar verilmiştir.

Osman: Gelecek buluşmada vicdani ret konusunda bilgilendirmede bulunacağım. Mahkeme biter. Bütün soğumuşlar kazaklarını, parkalarını giyer, avukatlar cüppelerine sarınır ve dışarı çıkarlar.

Kıssadan soğumuşlara hisse

Osman Murat Ülke tahliye edildi, ama mevcutlu olarak Bilecik'teki askeri birliğe teslim edilmesine karar verildi. Yani bu kez kağıtları eline verip "hadi git askeri birliğine teslim ol" demeyecekler. Yanında jandarma ile gönderecekler. Osman'a zorla askerlik yaptırmak isteyecekler. Zorunlu askerliğe karşı olanlar, erkekler ve kadınlar, askerlik yapmış- yapmamış- yapacak- yapmayacak tüm soğumuşlar, Osman'ın can güvenliğini sağlamak için el ele vermeliyiz. Şimdi daha çok! Çünkü o şimdi kışlada. Bu deneyimi Osman yaşayacak, ama etkisini hepimiz, tüm Türkiye hissedecek.

Haydi Ülke'yle Dayanışmaya

Önemli not: Ankara, İstanbul, İzmir ve Antalya'da Osman Murat Ülke'yle Dayanışma Komiteleri var. Bu komitelere katılabilirsiniz ya da bulunduğunuz yerde bir dayanışma komitesi oluşturabilirsiniz. Bağlantı için merkez Savaşa Karşı Barış Dergisi olarak belirlenmiş durumda. (Tel : 0212- 251 10 22)

Londra'da SÖZ'le dayanışma gecesi yapıldı...

1 Pound'a Marx 'hacılığı'...

Özgürlük ve Dayanışma Londra Grubu'nun düzenlediği "SÖZ'le Dayanışma Gecesi" 8 Kasım cuma akşamı Rona Rooms salonunda yapıldı. Geceye Türkiye'den Grup Göçebe, dergi yazarlarından Yelda ve şiirleriyle Ahmet Müfid katıldı.

Londra'daki "Özgürlük ve Dayanışma" taraftarlarının bu türden ilk etkinliği büyük sıkıntılarla başladı ve etkinlik süresince de, sonrasında da "ilk" olmanın zorluklarını bünyesinde barındırdı. Ama buna karşın, öncelikle geceyi düzenleyen arkadaşlarımızın inatçı ve özverili çalışmaları, Türkiye'den gelen "arkadaşların" sazıyla sözüyle birleşip, geceyi güzelleştirdi ve ortak bir dayanışma ruhunun oluşmasını sağladı.

Zor vize verdiği üzerine yığınla söz edilen "Birleşik Krallık" konsolosluğu kapısına gündoğumu ile dayandık. Vize için alınan "ücretlerin" vize verilmese dahi geri ödenmeyeceğini öğrendiğimizde ilk şaşkınlığımızı yaşadık. Grubumuzun kendinden en emini, "hem doktor, hem şair" olan Ahmet Müfid iki sıfatlı başvurunun hışmına uğradı; geri çevrildi, nedeni için çalınan tüm kapılarda, yanıt: "No comment!". Grubun geri kalan üyeleri üç gün üç gece, eş dost tanıdık dolaşarak, tapu, banka cüzdanı vb. mülk ispat eden belgeler toparlayıp, "geri döneceklerini" kanıtlayıp son anda uçağa yetişebildiler. Yurtdışından gelen ısrarlı fakslar sonrasında, "Özgürlük ve Dayanışma Partisi iktidarı nasıl alacak?" sorusunu "ehh, en uygun yolla" diye yanıtlayan Ahmet Müfid de grubun arasına bir gün sonra katılabildi. Bütün bunlardan sonra İngiltere'ye girilirken "üstümüze böcek ilacı sıkarlar mı?" diye düşünmedik değil...

... OTHERS... diğerleri

Terminal girişinde üç ayrı çıkış vardı. Biri, "Birleşik Krallık" vatandaşları, ikincisi AB üyeleri vatandaşları, üçüncüsü "others- diğerleri"...

Terminalde "diğerleri" olmak zorluk yaratsa da, Londra'da işe yaradı! Günlük seyahat kartlarında yanlışlıkla yaptığımız tahribat, "İngiliz" şoförlerce kabul edilmezken, "diğerlerine" mensup şoförlerce "hoşgörüyle" karşılandı.

Sonrasında, kentin ulaşımında büyük kolaylık sağlayan metro ağının hikayesini öğrendiğimizde, bu "hoşgörünün" nasıl tarihsel bir öfkeden dayanak aldığını anladık. Yıllar süren metro inşaatında çalışan binlerce "kara derili işçiden" bazılarının yeraltında doğduğunu ve hiç gün ışığı göremeden ömrünü geçirip öldüğünü öğrenmek, kentin kayıtsız kalabalığının kanıksadığı konfordan bizi bir an uzaklaştırdı.

Zaman akar, su akar... Times'a doğru...

Bilinen hikayedir, Marx, Engels'e yazdığı mektuplardan birinde, "ne acı para üzerine yazıp da, bu kadar parasızlık çekmek" demişti. Sanırım mezarının "hala komünist olmakta inat eden bir avuç azınlık" tarafından ziyaretinin 1 pound para karşılığı yapıldığını bilseydi, kemikleri sızlardı Marx'ın. Rehberimizi dışarıda bırakıp, ziyaret ediyoruz mezarı...

Londra'da gece. Gece, bütün metropollerde olduğu gibi güzelleştiriyor siluetini kentin. Unutuyoruz bir an, her şeyin bir sanayiye, bir gösteriye dönüştürüldüğü (dil eğitiminden, müzelere kadar) kent sıkıntısını. Zamanı düşünüyoruz, bir nehir gibi akan "times" diye bildiğimiz bir ırmak kıyısında martıların havalanışını görmeyi umut ediyoruz belki. Bunu dile getirdiğimizde, müstehzi bir gülümseyişle dostumuzun da bir zamanlar aynı yanılgıyı yaşadığını öğreniyoruz. Irmağın adının "Thames" olduğundan ve anlamının zamanla hiçbir alakasının olmadığından söz ediyor. Irmak boyundaki en ünlü pub'a götürüyor bizi. NFT, bir sinema ve tiyatro kompleksinin, köprü altını gören, ırmağı hissetmekten uzak bir kafesi. Sıkılıyoruz kafeden, ırmağa doğru yürüyoruz...

Thames... Kara akan, sesini kaybetmiş... ve bugüne değin bir tek kişinin bile intihar etmediği rivayet edilen kanatsız nehir...

Ahmet Müfid-Şenol Morgül

Kurşuna dizilen *barış*

İsrail hükümetinin politikaları barışı kurşuna diziyor. İsrail eski Başbakanı Şimon Perez ile yapılan röportaj Almanya'da yayınlanan haftalık Stern dergisinin 41. sayısında yer aldı. Ziya Yavuz'un çevirisiyle yayınlıyoruz.

● **Stern:** Sayın Perez, siz Arafat ve Filistinlilerle barış yaptınız. Altı ay önce Netanyahu'ya karşı 27 bin oy farkla kaybettiniz. Ve şimdiki tabloda düzinelerle ölü ve yaralı var. Barışa çok emeğiniz geçmişti. Eseriniz yıkıldı mı?

Yakınları ve arkadaşları, Ramallah'daki sokak savaşında İsrail askerlerinin vurduğu bir Filistinli için ağlıyorlar.

Perez: Tehdit altında olduğunu görüyorum. Şimdi çok dikkatli ve akıllıca hareket etmemiz gerekiyor. Eskiden İsrail'in kaderi başkalarının elindeydi. Bugün İsrail kartların çoğunu elinde tutuyor. Bu durumda suç başkalarında aranmaz.

● Başbakan Netanyahu ayaklanmalara Arafat'ı neden gösterdi.

Netanyahu Arafat'a elini verebilmek için 3 ay geçmesini neden bekledi, anlamadım. Bunun sonucunda ne kazandı? Sadece Arafat'ın kendini aşağılanmış ve yaralanmış hissetmesi... Bir hiç için. Hatta tünelle ilgili şey dahi...

● Eski Kudüs'ün içindeki, Müslümanların kutsal yerleri yakınındaki tünelin açılması sonucu çıkan huzursuzluk...

Filistinlilerle konu üzerine akıllıca konuşulsaydı tünel açılabilirdi. Ama insan Netanyahu gibi yaparsa... Ve dahası gecenin ortasında... Tepkiye şaşırmamalı. Bütün bunlar gereksizdi ve iki tarafa da büyük çapta zarar verdi.

● Netanyahu, hükümetindeki sertlik yanlısı ortodoksları yatıştırmak zorunda değil miydi?

O, başbakan. Başbakan sorumluluk taşır. Suçu danışmanlarına ve bakanlarına yükleyemez. Tünelin açılmasının neler getireceği açıktı. Birçok İsrailli anne diyecekti ki; "Biz oğullarımızı dünyanın birçok yerinden turistlerin gelip gezmesi için açılan bir tünel uğruna kurban edemeyiz." Her zaman için konuşmak, kavga aramaktan daha iyidir. Ama bunun için sağlıklı düşünmeye ihtiyaç var.

● Siz İsrail devletini kuranların içindesiniz. Hatta bakan olarak Araplara karşı savaş yürüttünüz. Neden barış yanlısı oldunuz?

İsrail'in korkunç şekilde yalnız kaldığını gördüm. Bu yalnızlıktan kurtulmamızı istiyordum. Bunun için de güçlü olmamız gerekliydi. Düşmanlarımızın iştahının kesileceği kadar askeri kuvvet gerekliydi. Bununla birlikte akıllı olmalıydık. Başkalarının da ihtiyacı olduğunu bilecek kadar akıllı olmak... Politika basit değil, karmaşık bir sanattır.

● İsrail ve Filistin için barış ne zaman dayatmıştı?

İsrail'in yeterince güçlü ve FKÖ'nün zayıf olduğu bir zamandı. FKÖ ancak o zaman bizimle partner olabilirdi. İşte o zaman şansımızı kullanabileceğimizi düşündüm. Zira insan kendi kendine sormalı: Senin güçlü olman neye yarar? Başkalarını öldürmeye mi, yoksa barış yaratmaya mı? Karşı tarafın zayıflığını kullanmak mı istersin, yoksa onu masaya mı çekersin? Zira sadece şu seçenekler var: Savaş ve terör veya diyalog.

● FKÖ lideri Arafat sizin için terörist değil miydi?

Benim gözümde Arafat Filistinlilerin temsilcisiydi. Ama o, halkını yanlış yöne götürüyordu. Bana bir zamanlar "desteğimi kaybediyorum" demişti. Ben de onu "Sadece destek yeterli değil. belki siz bugün eskisi kadar popüler değilsiniz. Ama halkınıza ümit getirdiniz. Sizin bir ülkeniz var, sayılıyor ve tanınıyorsunuz. Siz artık şiddet yolunu bıraktınız" diye yanıtlamıştım.

● Arafat sizin doğum gününüzü de kutladı.

Kutladı. Ve dahası Jom Kipur akşamı öncesi...

● ... iki hafta önceki Yahudi Barış Günü'nde...

... Jibril Rajoub beni telefonla aradı...

● ... Filistin Gizli Örgütü eski şefi ve İsrail'in en büyük düşmanı...

... Bana yeni yıl için iyi dileklerde bulundu. Hem de İbranice. Bu sürprizle neredeyse oturduğum sandalyemden düşüyordum. Bize bu kadar terör yapan birisinin benim yeni yılımı kutlamasını rüyamda görsem inanmazdım. Arafat'la da aynısı... Beni doğum günümde aradı ve yokluğumu hissettiğini söyledi. Bu duygulandırıcı bir şey.

● Bununla birlikte Arafat'ın halkı üzerindeki denetimi kayboluyor gibi.

Ona yardım etmemiz lazım. Onu yağmur altında bırakamayız. "Gel bizimle konuş, görüş" deyip sonra arkamızı dönemeyiz. Sadece görüşmelerle yeni bir intifadayı önleyebileceğimizi düşünüyorum. Karşılıklı konuşmamız gerekli. Arafat bizim partnerimiz. Bizim ona karşı ahlaki bir yükümlülüğümüz var. Ve ahlak bilgeliğin en yüksek basamağıdır.

● İsak Rabin barışçı politikası sebebiyle bir yıl önce öldürüldü. Sertlik yanlıları yine zafer mi kazandı?

Karmaşa hiçbir zaman zafere götürmez. Bu sürekli kurbanlar, ölümler getirir.

● Arkadaşınız Rabin'i arıyor musunuz?

Evet. Sanki vücudumun yarısı yok gibi.

● Şimdi İsrail, Filistinlileri tanklarla tehdit ediyor. Golan Tepeleri'nden askerin çekilmesi ve Suriye ile barış üzerine hiç söz edilmiyor. Yeni bir savaş mı başlıyor?

Netanyahu barışın karşılığı olmadan gelmesi üzerine söz verdi. Karşılıksız barış olmaz. İsrail çıkmaz sokak yönünde manevraya girişmemelidir. Bu durumda İsrail kendini tehlikeye atar.

● Hal böyleyken Filistinliler nasıl barış ve gelecek konusunda ümitli olabilirler?

Bizim tanklara ihtiyacımız yok. Bankaların parasına ve aklına ihtiyacımız var. Yatırım yapmamız lazım. Filistinlilerin bir şansa ihtiyaçları var. Bu dünya serbest ekonomisi, bilimi ve teknolojisi için de bir şanstır. Bu şansı elde ederlerse belki Uzakdoğu'dan tanıdığımız bir ekonomik patlama olacaktır.

● Sizin yerinize geçen Netanyahu sizi 'ocakta kaynar patatesler bırakmakla' suçluyor. Örneğin Yahudi yerleşim birimleriyle Hebron şehri Filistin Özerk Yönetimi altına girecek.

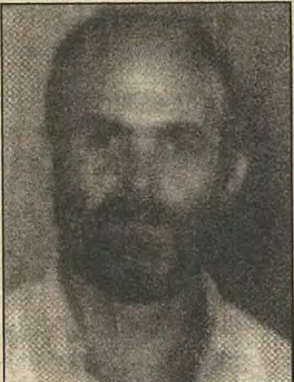
Böyle bir şeye teşekkür ederim. Ben askerin 450 köy ve altı şehirden çekilmesini sağladım. Hebron üzerine bir anlaşmamız var. Netanyahu gözlerini açıp bakabilse şunu görür: Hebron'da Arapların yaşadığı kısımda 160 bin kişi yaşıyor. İsrail'in orada kutsal yerleri yok. Yahudi yerleşim birimleri ve kutsal yerlerimiz ise İsrail'in kontrolünde kalıyor. Sayın Netanyahu demagoji yapıyor. Ama dünya sadece laftan ibaret değil. Alınan kararlar ve yapılan işlerle kurulur dünya.

● Bu dramatik durumda büyük koalisyona girerek bir şeyler yapma yoluna gider misiniz?

Netanyahu'nun durumu gerçekte koalisyon hükümeti kurmaya elverişli değil. Ama ne bir hükümet, ne de bir parti tarihin akışını durdurabilir. İnsanlar birbirleriyle barış içinde konuşmalıdır.

● Yaptığınız açıklamalara bakarak, gerçekten yakın gelecekte politikayı bırakacak mısınız, diye sorsak.

Ülkemiz için en önemli kararlar önümüzdeki dört yıl içinde verilecektir. Bunda aktif rol alacağım. 2000 yılında bir daha seçilmek istemediğimi söyledim. Ama bu, daha uzak bir gelecek.

Azmi Pat
13 Kasım 1990

Önce; hepimiz birbirimizi yalnız bıraktık... Sonra; birimiz hepimizi yalnız bıraktık...

ARKADAŞLARI

Sürgünde bir ressam

'Kürtler'in Sa

İhsan KURT

Lozan-Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde göçmen veya sürgün durumuna düşen Kürtler bulundukları yerlerde kurumlar yarattılar. Avrupa'da yaşamak zorunda kalan milyonlarca Türk ve Kürt, ülkelerinden uzakta da olsa sanayiden ekonomiye, bilimden sanata kadar her alana el attılar. Kürt gençliği Türkiye metropollerinde yaşayan yaşıtlarından biraz farklı ve çarpık da olsa müziği, resmi Avrupa'da öğrendi. Bu yüzden bütün ürünlerde ora'dan ayrılığın izleri var.

Ressam Mustafa (kendisi Mısto olarak Avrupa'da tanınıyor) "Ben köyüm olan İslahiye'nin Xortlar'ından ayrıldıktan sonra soydan da çıktım" diyerek soyadı kullanmadığını belirtiyor. Aykırı, yarı anarşist yarı 'hippi' yaşam tarzı ile İsviçre'deki sanat çevrelerinde tanınan Mısto kendini İspanyol ressam Salvador Dali'nin "yarım bıraktığını" tamamlamaya aday gösteriyor ve "Neden Kürtler'den bir Dali çıkmasın" diyor.

Mısto ile Kürtler'de resim, halk-sanatçı-örgütlü sanatçı ve Harran'da açmak istediği sergi üzerine söyleştik.

Kaç yıldır resim yapıyorsunuz?

Kendimi bildim bileli sanatla uğraşıyorum, başka hiçbir iş yapmadım. Geçmişte küçük çaplı da olsa, heykel, tiyatro, resim, tabela işleri ve folklorla uğraştım.

O dönem daha çok politik sanatsal çalışmalar mı yapıyordunuz?

– Ah o resimlerimi getirebilsem. 1980 öncesi özellikle Mersin'de Demirtaş Mahallesi'nde duvarlara korsan resimler yapardım. Hiç unutmam bir gün etrafımda 3-4 ağır silahlı arkadaş ve iki at arabasını üst üste koyarak mahalle duvarına resim yaptım.

Ne çizdiniz?

Şehit arkadaşları çizdim. O zaman portrelerini çizmiştim. Benim için çok önemli bir resimdi. Kadir Yücetürk, Abi Tuğrul ve Asaf'ın portrelerini çizmiştim.

Cezaevine düşmeniz bu olayla ilgili miydi?

Hayır, ben 1979 yılında aranmaya başladım, 1987'de yakalandım ve Halkın Kurtuluşu davasından 9 ay yattım. Mersin E Tipi Cezaevi'nden çıktıktan sonra da buraya geldim.Cezaevinde de mahkumların portrelerini çiziyordum. Amacım insanın yüz hatlarını tanımak ve biraz da arkadaşları sevindirmekti. Buraya geldikten sonra tanınmaya başladım. İsviçre'de devlet tarafından resmen tanınıyordum.Ozan Emekçi bir portremi buradan götürmek istedi ama gümrükte vergi istediler. Cenevre'de bir şirket 1987 yılı için özel bir albüm çıkartıyor. Bu albümü de bir İtalyan dergiye yaptırıyor ve dergi şimdiden "sürpriz ressamı bekleyin" diye tanıtıma başladı.

Peki, ne çiziyorsunuz veya boyuyorsunuz?

Şimdi başta şunu söyleyeyim, benim yaptığım resim stili yok. Bu çok yeni bir tarz. Zürich ve Cenevre'de birçok uluslararası sergiye katıldım. Büyük galeriler yaptıklarımı gördükten sonra tanıtmak istedi, kabul etmedim. Daha erken buluyordum. Başka planlarım var. Ben Salvador Dali'nin yarım bıraktığı bazı şeyleri tamamlamak istiyorum. O'nun yapmak üzere olduğu bir resim stili vardı, ömrü yetmedi. Ama bunun sürrealistlikle ilgisi yok. Bu çok farklı bir şey. Benim tablolarımda tüm stiller var. Birçok ressam abstre resim dediğimiz figürsüz resim yapıyor. Tablolarımda abstre de var, naif de var, grafik de.

Tekrar Dali'ye dönmek istiyorum. Dali'nin yarım bıraktığı veya yapmak isteyip yapamadığı neydi?

Dali ilk başlarda empresyonizm dediğimiz izlemeye dayalı resmi –Fransa'da tanımıştı– yapıyordu. Fransız empresyonistleri -ki, bu anlattığım 1600'lü yıllarda yaşanıyor- İtalyan Caravaggio'yu yakından tanıyorlardı. Caravaggio devrimci bir kişi bana göre... Elinde dolma tüfekle kiliselere girerek ressam avlıyormuş. 'Vururum' diyormuş. O, ressamların kilisenin etkisinde çalışmalarına karşı çıkıyordu. Kiliseler o dönem bugünkü bankalar gibi resim alım–satım işlerini yürütüyordu. Tabloların alım–satımı papazların denetiminde yapılırdı. Bu yüzden özellikle Hıristiyanlığın Katolik kanadı ressamları kutsal sayar. Caravaggio, ressamın kiliseyi çizmemesi gerektiğini söylerdi. Ressamların kiliseden çıkarak parasal sanattan kurtulmalarını istiyordu. Ressamların kiliseden çıkmaları ve her şeyi çizmeleri gerektiği düşüncesi ilk kez Caravaggio'dan çıkmıştır. Bu düşünceye inananlar kiliseden çıktı? İşte empresyonizm böyle başladı. Dali'nin kendisi Troçkist olmasına karşın daha sonra Katolik olup, Meryem'in kalbini atom çekirdeğine benzeterek çizmiş. Dali, 1900'lü yıllarda klasik resim ve empresyonizmde def-
masyon sağladı. Ama yarım
kaldı.

***Caravaggio'nun başka özel-
leri var mıydı. O'nu kendin
hiç benzeştiriyor musunuz?***
Benzeyen yanlarım var. Cara-
vaggio, İtalyan maçol
ğuna karşı ç
Erk
egemen
topluma karşı çıktı.
Aykırıydı. Ben de öyleyim.
Mesela Caravaggio'dan bir m
laikenin İsa'ya kitap verişini
çizmesini istiyorlar. O, mela
yi bir Zenciye kitap verirken
çizmiş. Bana göre bu devrim
bir yan.

***Anladığım kadarıyla resmi
rensel ele alıyorsunuz. Bu b
kış açınızı yerele, ulusal bo
ta da indirgiyor musunuz?
lediğiniz yöntemler var mı?***
Resim tarihinde bence en zo
şey Kürtler'in ressamı olmak
Bundan daha zor bir şey yok

***Kendinize 'Kürtler'in ressa
diyebiliyor musunuz?***
Yılmaz Güney eğer Kürtler'
sinemacısıysa, ben de Kürt-
ler'in ressamıyım. Veya Ru
Su Türkler ve Kürtler'in oza
nıysa ben Kürtler'in ressamı
yım. Ressamlar birliği kurul
hemen gidip yer aldım. Her
lü çalışmaya varım. Arkadaş
bazen sitem ediyor: 'Gelmiy
sun gitmiyorsun' diyorlar. H
zaman komitedeyim, birliğin
içerisindeyim dedim. Bana g
arkadaşlar örgütlenme ile iş
yapmayı karıştırıyorlar. Kürt
mücadele verdiği için böyle
dönemlerde hiç kimse sanatç
lar kadar ulusalcı olamaz. A
sanatçılar aynı zamanda da h
zaman muhaliftir.

Bu bir zorunluluk mu?
Zorunluluklar da var. Bana g
sanatçı örgütlenmez. Sanatçı
örgütlerseniz bozarsınız. Sa

çı örgütlenirse, liderliğin kalesine oturtulur. Bir sanatçı örgütlendiği zaman doğrudan liderin yerine oturmak ister. Sanatçıyı nereye koyarsan orada durur. Hani bizim oralarda yetişen bir ot vardır. Avucunuza alıp yoğurup çevirdiğiniz zaman, yürür, 'Goçek' derler bu ota. Sanatçı da öyledir. Sanatçıyı devletin içine aldın mı, liderliğe oynar, bu kesindir.

vador Dali'siyim'

Sa-nat[illegible] cılı[illegible] doğal bir kariyerizm mi var, diyorsunuz?
İçinden çıkmak isteyen şey onu götürür. Mermiyi sıkarken silah teper. Ateş edeyim ama silah tepmesin olmaz. Çünkü doğaldır, gücünü onu iterek alır. Sanatçı da öyledir. Sanatçının içerisinde patlayan bir şey var. Onu itiyor. Bu bitiş, mermi namlu misali onu götürüyor.

Ya tetiği çeken güç nedir orada?
Yaşamdır.

Yaşamın koşulları mı?
Pek etkileyici değildir. Bazı sanatçıların dünyanın hiçbir sosyal olayıyla ilişkisi yoktur. Halkın arasına karışmaz, gazete okumaz, kitap okumaz ve bulunduğu yerden de dünyayı yaratır.

Sanırım, sanatçının örgütlü yaşamda üretemeyeceğini iddia ediyorsunuz. Toplumsal ve gelişmelerden de sorumlu olması gereken sanatçı, günün koşullarına göre neler yapmalı? Örneğin siz 'Kürtlerin ressamı' olduğunuzu söylediniz, Kürtler ne durumda?
Bizim toplumda bir insan hata yaparsa onu ölünceye kadar taşır. Biz insanlara pek şans tanımayız. Hep o kişiye hata yapan gözüyle bakılır. Olayı çok geniş görmek gerekir. Bu kadar sivilize olmamışız. Örneğin ben kalkıp karşılıklı çatışan asker ve gerillaları çizsem belki sevileceğim. Oysa bana göre dünya 100 yıl savaşan insanlara iyi bakmayacak. Dünya her zaman iyiye gidiyor çünkü.

Ama dünya kendiliğinden mi iyiye gidiyor?
Tabii belli bir mücadelenin sonucunda gidiyor. Biz barışı seven insanlarız. Ben tekrar önceki sorunuza dönmek istiyorum; halkım için ne yapıyorum: Örgütlenmelere karşıyım ve benim için birer set gibidirler.

Siz resimde ısrarla aykırıyı savunuyorsunuz.
Ben toplumsal aykırıyım. Bu yüzden yaptığım resmin bir stili yok.

Tablolarınıza geçelim, neler işliyorsunuz? Kavgayı mı, aşkı mı, Kürtleri mi, yoksa Avrupa'yı mı işliyorsunuz?
150 tablom var ve neden etkilenirsem onu yaparım. Her resim bir tablo değildir, tablo daha çok bir olaydır. Yakında bir kadın çizmeye başlayacağım.

Sizin ilginç eylemleriniz de olmuş. Örneğin Lozan Antlaşması'nın bir yıldönümünde bir tablonuzu Uşi'de siyaha boyamışsınız?
Devlet, ölüm oruçlarına saldırmasaydı, ben yine tablolarımı alıp Şato'da Uşi'ye (Chateau de Ouchy) inecektim. Birkaç ressam arkadaşımla birlikte inecektik. Lozan Antlaşması'nın 70. yıldönümünde yapılan o eylemin amacı şuydu: Ben halkıma yapılanlara artık dayanamadım. Bana göre birilerinin ses getiren bir şeyler yapması gerekiyordu. Bizde ressam yok. Türk sanatçılarında da zaten bir şey yok bana göre. Meseleye politik bakıyorlar. Oysa ben Kürt sorununa politik bakmıyorum. Bana göre birileri Kürtler için bir şeyler yapıyorsa o üzerine düşeni yapıyor. Yani Uşi eyleminin amacı, savaşın pis kurallarını dahi aşan durumu protesto etmekti. Kürtler'e yapılanları protesto ettim. Lozan'ın 70. yıldönümüydü ve 70 yılda 3 kuşak doğar. Ve biz, Lozan Antlaşması'yla her şeyimizi kaybettik. Ben neden protesto etmeyeyim.

Boyadığınız tablo neydi?
Kürt illeri, oralar...

Adı neydi?
Adı bizim oranın adı işte!

Ora'yı siyaha boyamakla ne anlatmak istediniz?
O tablo özel bir seçimdi. O tabloda ora'nın son durumunu çizdim. Askerler, halk, köylüler... Bir tablo bana göre bakmak ve görmek içindir. İnsanlara "Siz görmüyorsanız, ben bunu kartırım" dedim. Oysa herkes o güzelim coğrafyayı, ora'yı biliyor. Çok güzel, bana göre o bir semboldür.

Neden orada değil de, burada sanatçılık yapıyorsunuz?
Bu ileride anlaşılacak. Burada yaptığımı bırakın Urfa'yı İstanbul'da bile yapsam kimse anlamaz. Orada ressam olma koşulum yok. Yaptığım stil çok çalışma gerektiriyor. Ben halen denemeler yapıyorum. Avrupa'da bir yerlere gelmeyi hedefliyorum. Bunu halkım için de istiyorum. Salvador Dali de öyleydi, bir İspanyoldu ve çok şey yaptı.

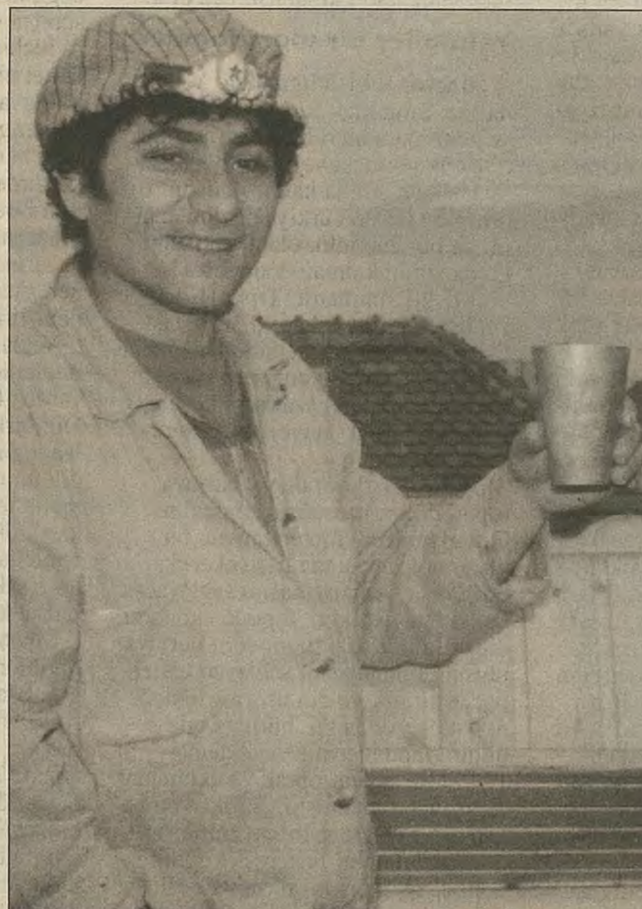
'Mısto' Kürt mü?
Benim kavgam sivilize olmak. Dünya bizi yeterince gelişmemiş olarak görüyor. Bunu kıracağım, çalışmalarımı bitireceğim. Hem ben orada olsaydım "yükseklere", "en yükseklere", bulutlara en yakın araziye çıkardım.

Neden?
Haksızlığa hiç dayanamam. Ama bir gün döneceğim. Gelecek yıl albümüm çıktıktan sonra, Avrupa'ya çalışacağım. Adı olmayan bu stili dünyaya tanıtacağım, ondan sonra İstanbul'a gideceğim.

Temelli bir gidiş mi olacak?
Hayır, bu atelye burada kalacak. Orada da bir atelye açacağım.

Diyarbakır'a gitmeyi düşündünüz mü hiç?
Ben de buna gelecektim. Eğer bir gün erken ölürsem şunu bilsinler ki en çok üzüleceğim şey ora'da büyük bir sergi açmamış olmamdır.
Ama bir gün Urfa'nın veya Diyarbakır'ın çok ücra bir köyünde taş ve kerpiç duvarlara resim çizeceğim.
Toprak duvarlarda tablolarımı orijinal ışıklarla sergileyeceğim ve bütün Avrupalı sanat çevreleri gelip görecek. "Gelin Kürtleri görün diyeceğim." Akşam inekler köye dönünce tabloların arasından ahırlara dağılacak.

O duvarlara neler çizeceksiniz, nasıl boyayacaksınız?
Tabiki Avrupa'nın güzel kızlarını, Kürt gençleri görsün diye. Şaka bir tarafa. Dünyayı çizeceğim. Daha çok Mezopotamya'yı ve O'nun evrisyonlarını boyayacağım.

Solvador Deli!..

Anababa adı Mustafa Yıldırım... Kendine 'Mısto' adını takmış.... "Köyden çıkmakla soydan da çıktım. Salvador Dali de, sadece Dali olarak biliniyordu" diyor... 1960 yılında İslahiye /Hortlar köyünde doğmuş... İlk sergisini Antep Ticaret Lisesi öğrencisiyken "Tozlu resimler" ismiyle açmış... Nâzım, Dostoyevski, Gorki, Sabahattin Ali, Aşık Veysel gibi ünlülerin portrelerini "Ali Baki" imzasıyla sergilemiş... Ali Baki imzasını firari olduğu için kullanmış... Alafranga gurbete düşüp İsviçre'ye geldikten sonra Genevre, Sion, Jura'da kişisel ve karma sergiler açmış. Tavanarasında tanıştığımızda ona "Solvador Deli" dedim. Şapkasında kızılyıldız arması vardı. Hangi ülkenin yıldızı dediğimde, "gökyüzünün" dedi... Üzerinde işçi tulumu vardı, ben "düşçü tulumu" dedim. Mısto, Yeni Kürtçe bir erkenci çocuk... Vaktinden önce zuhur etmiş bir çizgidışı... Yeni Kürtçe resimler yapıyor...

Sezai Sarıoğlu

Birilerine karşı, birileri için değil

Irkçılığa karşı, bundan arınmamız için

Yelda

Geçenlerde oğlum sordu: Anne feministler solcu mudur? Evet dedim ve devamında bir "ama" ekleme ihtiyacı hissettim: Hepsi değil, tamamen değil. Feminist olup da başka haksızlıklara göz yuman olabilir, "devrimciyim" deyip bir tokatla çocuk deviren olabilir... Komünistlik, sosyalistlik, feministlik, çevrecilik çocuk hakları savunuculuğu, insan hakları savunuculuğu siyasette solda olmaktır. Mevcut sistemin haksızlıklarına karşı mücadele edilmesini istemeyenler sağcılardır... "Bir çocuğa söylenebilecek şeyler" olduğundan değil, gerçekten böyle düşündüğümden, 11 yaşındaki oğluma, sorduğunda bunları söyledim.

Hangi parti iktidardaysa, onun türküsünü söyleyen bir yakınım var. İktidardaki partiyi, hatta daha çok da liderini destekledi hep. Cunta altında ezildiğimizde Evren'i, sonra Özal'ı, Demirel'i, İnönü'yü, Çiller'i gayet istikrarlı bir şekilde savundu. Yarın ÖDP iktidar olsa Ufuk Urasçı olur mu diye düşünmeden edemiyorum... Solculuktan anladığım, bütün adaletsizliklere karşı durmak, her zaman daha fazla hak talebinde bulunmak, özgürlükleri genişletmek vb... İktidarın kirli ve kirleten bir şey olduğuna inandığımdan, söz ettiğim o yakınımla, iktidardaki ÖDP'nin taraftarı olduğunda da, bugünkü kadar sert olmasa da, yine tartışacağımı gözümün önüne getirebiliyorum.

Azalırken, ırkçılığa KARŞI bir sayfa. Sadece, bildiğimiz resmî iktidarın ırkçılığına karşı değil -çünkü ırkçılık bununla sınırlı değil-, aynı zamanda, bizdeki, görünmeyen, içimizdeki ırkçılığa karşı bir sayfa. Irkçı bakışımızın farkına varıp, bundan mümkün olduğunca arınabilmemiz İÇİN. Amacım bu, ama bu sayfayı "kendilerine karşı, azınlıklar için" diye algılayanlar olabiliyor...

Madem kendilerine karşıyım, o halde biz grubunda değilim, onlar'danım, yabancıyım. (Sarışınlığım ise bir ecnebilik katıyor yabancılığıma.) Tanıyanlara göre, içimizdeki bir kendini bilmezim. Bir meczup, mahallenin delisi... Tanımayanlar ise dinî kimliğimin farklı olduğunu düşünüyorlar nedense, etnik değil. Süryani misiniz, Yahudi misiniz gibi sorulardan çok, "gayrimüslim misiniz?"...

Yaşadığı ülkeyi, dünyayı değiştirme ve dönüştürme niyet ve iddiasında olan sosyalistler, feministler, insan hakları savunucularıdır benim muhataplarım. Hangi etnik-dinî gruptan olursa olsun. Ama ben daha çok, TİS (Türk-İslam-Sünni) olanlara hitap ediyorum. Çünkü en iyi bildiklerim onlar. Çünkü ben de onların içindeyim.

Türkiye'de Kürt sorunu yoktur, Türk sorunu vardır. Aynı şekilde, azınlık sorunu yoktur, sorun çoğunluktadır. Nasıl ki, kadın sorunu değil, cinsiyetçi sistem sorunu varsa, çeşitli etnik grupların varlığı değil, ırkçılıktır sorun. Niyetim, onlar'ın sorunlarını dile getirip çare aramak, onlar adına konuşmak değil; sorunun biz'de olduğunu göstermek, suçlarımızı itiraf, özür ve gereğini yerine getirme...

Yazdıklarımın kendilerine karşı olduğunu düşünenler çoğunluk. Ama onaylayanların da az olmadığını sanıyorum. Kamuoyunda gürültü yapacak gücü olmayanlar sessizce onaylıyor olabilirler. Neyse sonuçta Söz, bu sayfa ile, Türkiye'de kendini sol muhalif tanımlayan yayınlar arasında, ırkçılığa karşı, azınlık haklarını gündeminde tutan tek sürekli bir sayfası olan tek dergi. İftira, hakaret, teşhir ağırlıklı cevap yazıları ve görmezden gelmelerden sonra, Ergun Adaklı'nın yaptığı gibi eleştiriler beni ancak sevindiriyor. Önemsediği için, hapishanede güç koşullarda el yazısıyla sayfalarca yazdığı, emek verdiği için memnun oldum, teşekkür ediyorum. Ama bu, tartışmayı sürdürmeyeceğim anlamına gelmez. Çünkü bence de tartışma diyalogtur...

Çok çeşitli ezme-ezilme ilişkileri olduğundan, özellikle de biz'le uğraşmaya, egemen çoğunluk solcularını muhatap almaya devam edeceğim. Kızsalar da, yok saysalar da. Umudumu kaybedene kadar...

AZALIRKEN'E GELEN

Yahudilik, Siyonizm, İsrail

Ergun ADAKLI

Yelda arkadaşımızın "Azalırken" yazıları, pek çok okuyucu gibi benim de özel olarak okuduğum ve dikkatle incelediğim yazılar. Duyarlı, kucaklayıcı, ırkçılığa ve şovenizme karşı...

Ama, Yelda arkadaşımızın kendi içinde tutarlı bu yaklaşımı, belli konular gündeme geldiğinde teklemeye başlıyor. Bunlardan biri Kürt milliyetçiliği, diğeri ise Yahudi sorunu. Yelda daha önce, Sayın Abdülmelik Fırat'ın bazı değerlendirmeleri nedeniyle, Kürt milliyetçiliğine epey içerlemişti. Geçen sayıda da, A Dereli'nin Newroz dergisinde çıkan Yahudi sorunuyla ilgili bir yazısı vesilesiyle, solculara öfkesini kusuyor. Ülkemiz solcularının çoğunun, farkında bile olmadıkları bir milliyetçi anlayışa sahip olduklarını savunuyor.

Türk ve Kürt devrimcilerinin henüz milliyetçi anlayışlardan kendilerini arındırdıkları söylenemez. Ama, Yelda gibi, öfkeden yola çıkılarak da, sorun çözümlenemez. Sağlıklı bir tartışma ve diyalog sağlanamaz. Zaten, öfkesini dizginleyemeyen yazar, A. Dereli ve onun gibi düşünen marksist leninistlere ağır ithamlarda bulunduğu gibi, pek çok şeyi de birbirine karıştırmış, yumak etmiş. Bunları açıp, tek tek düzene sokmaya çalışalım.

Birincisi; A. Dereli ve bizler "solcu" değiliz, komünistiz. Her şey adıyla anılmalı. Yelda arkadaşımız ise, yazılarının temel içeriğine bakılırsa, bir hümanist. Bu şiddet çağında hümanist çizgiler taşımak yararlıdır, ama yeterli değildir. Marksist leninistler olarak biz, tüm ulus ve ulusal mücadeleler sorununa, emperyalizme ve kapitalizme karşı proletaryanın dünya çapındaki mücadelesi açısından yaklaşırız. Bir ulus eziyor mu, eziliyor mu? Bir ulusal mücadele emperyalizme karşı mı? Yoksa ona sırtını mı dayamış? Bir savaş haklı mı, haksız mı? Buna bakar ve ayrım yaparız. Biz hümanistler gibi tarafsız değiliz, tarafız.

1940'lara kadar tüm dünyada itilip kakılmış Yahudi ümmetinin, azınlık haklarının çözümü adına, emperyalist devletlerce Filistin'de toplanmaları, bu toprakları zorla gaspetmeleri ve Siyonist devleti oluşturmaları, tümüyle emperyalist ve sömürgeci karakterlidir. Tüm Ortadoğu halklarının başına tarihsel bir beladır. Bu şartlarda bizim Filistinlilerle, dışarıdan doldurulmuş Yahudileri aynı kefeye koymamız mümkün değildir. Yelda, Dereli'nin, hem Yahudileri, hem de Filistinli Arapları sınıfsız ve kaynaşmış kitle olarak gördüğünü iddia ediyor. On yıllardır yazılanları ve bizzat Filistin'de izlenen politikaları inceleyenler, bunun hiç de böyle olmadığını bilirler. Esas problem Yelda'nın hümanist yaklaşımından kaynaklanmaktadır. Türk şovenizmiyle Kürt milliyetçiliğini; sömürgeci Yahudi ümmetiyle, ezilen Filistin ulusunu aynı kefeye koyup eşdeğer tutarsanız, tabii ki anlaşılmaz olur.

Yahudiler bir ulus değildir

İkincisi: Karışıklığın özü, Yelda'nın Yahudileri bir ulus, Türkiye'deki Yahudileri bir ulusal azınlık gözüyle görmesi ve 'Azalırken' sayfalarına bu sıfatla katmasındadır. Bir dini cemaat ve Türkiye'de dini azınlık ve bir zenginlik olarak ele alındığında sorun kalmaz. Yahudiler bir ulus değil, ümmettir. Tıpkı Hıristiyanlar, Müslümanlar, vd. gibi. Üstelik "azalmıyorlar", tersine fena halde "çoğalıyorlar"; Siyonizmin gücüyle tüm emperyalist pazarların köşebaşlarını tutmuşlar, eziyor ve sömürüyorlar.

Sadece marksist değil, burjuva toplumbilim literatüründe de din, hiçbir yerde ve hiçbir zaman, bir ulusun oluşmasında baş çekecek; birliğini ve kaynaşmasını sağlayacak temel öge değildir. Toprak, ekonomi, dil ve kültür birliği, modern burjuva ulusların doğmasını sağlayan temel ögelerdir. Irk ve din üzerine temellenen ulus yaklaşımı, burjuva bile değildir. Yahudilerin Fenike'den 1945'lere kadar, toprak ve ekonomi birliği hiç olmamıştır. Bu ikisi en belirleyici ögelerdir; dil ve kültür birliği arkadan gelir, İsviçre'deki gibi. Toprak ve ekonomi birliği sürecinde, tarihin sınıflı toplumlar kavgasından geçerek sağlıklı bir gelişim gösteremeyen toplulukların modern bir ulus düzeyine yükselmesi mümkün değildir. Dil ve kültür birliği de bu süreçte oluşur. Din ve cemaat kültürü hiçbir zaman bir ulus kültürüne temel olamaz. Amerikan Bağımsızlık Savaşı ve Büyük Fransız İhtilali ile simgelenen vatandaşlık bilinci; yani hangi dinden, ırktan veya etnik kültürden gelirse gelsin, toplumun tüm bireylerinin eşit olduğu bilinci, modern ulusun temelidir. Kapitalist pazarın gelişmesi, tarihsel süreçlerden süzülerek gelen bu temel ögeleri pekiştirir; modern ulusu yaratır.

Yelda Yahudileri bir ulus olarak nitelerken, dayanabileceği iki öge vardır: Din birliği, kavim birliği... Din birliği ve bunun etrafında şekillenen ortak kültür, modern ulusu değil, ümmeti, cemaati doğurur. Ümmette feodal ya da dini– kültürel kast düzeni egemendir. Vatandaşlık temelinde, ayrımların sınıf esasına göre şekillendiği modern burjuva ulusta kast düzeni olmaz.

Siyonist devlet ekseninde İsrail'de örgütlenmiş Yahudi cemaatine baktığımızda, tam da bu kast düzenini görürüz. İsrail içindeki insanlar kastlara göre kategorilere ayrılmıştır. En tepede Aşkenazlar; tüm Siyonist devlet örgütlerinin ve zenginliğin kontrolü bunların elindedir. Sonra Safaradlar; bunlar ikincil görevlerde bulunurlar. Üçüncüsü, Filistinli Yahudiler; bunlar Filistin ulusunun ayrılmaz parçasıdırlar. Filistinli Müslü

man ve Hıristiyanların kendi uluslarının kopmaz parçası olan bu yerli Yahudilere hiçbir düşmanlıkları yoktur. Siyonist devlet, Filistinli Yahudilere hiç güvenmez. Bunlara devletin ve ordunun komuta kademelerinde yer verilmez. Geçerken dikkat çekelim; Yelda'nın, Filistinli Müslüman ve Hıristiyanları "Araplar"; Filistin ulusunun parçası olan yerli Yahudileri ise "Ortadoğu Yahudileri" diye ayrıştırmaya kalkması; işte bu ırkçılıktır. Filistin ulusu, Müslümanı, Hıristiyanı, Yahudisi ve Dürzisiyle bir bütündür. Bizzat Siyonist devlet tarafından tezgahlanıp, desteklenen Hamas fanatizmi ve Hizbullahçılar dışında, tüm Filistinliler bunun bilincindedir.

Kast düzeninin son sırasında Falaşalar vardır; bunlar İsrail toplumunun paryalarıdır. Filistinli Müslüman ve Hıristiyanlar, yani bu toprakların asıl sahipleri ise İsrail'in iç sömürgesi durumundadır; apayrı bir yasal statü içine sokulup, tüm vatandaşlık hakları gaspedilmiştir. Aynı ülke içinde, ayrı hüviyet taşırlar. Siz dünyanın herhangi bir yöresinde, böylesi bir "ulus" gördünüz mü?

Kavim birliğine gelince; Yahudilerin Musa'nın kavminden geldikleri, artık aklı başında herkesin gülüp geçtiği hurafelerdir; dinsel palavralardır. Evet tarihte İbraniler vardır ve dünyanın dört bir yanına dağılmıştır; binlerce sene boyunca, dört kıtada tohumlanmış, melezlenmiştir. Türkiye'nin Türkleri ne kadar kavimsel ve ırksal kökenlerini koruyabilmişlerse, Yahudiler de ancak o kadar Musa kavmindendir. Bu ırkçı, ümmetçi palavralara hiç öfke duymayan Yelda'nın, komünist dostlarına bunca öfke duyması bizi üzmüştür.

Din ve politika

Yelda arkadaşımız, Türkiyeli solcuların, Müslüman Filistinlilere hoşgörüyle bakarken, Yahudi ve diğer dinlerden topluluklara saygı duymayarak, yanlı davrandıklarını iddia ederken haksızlık etmektedir. Çünkü tam tersi durum söz konusudur. Kemalist ve Batılı kültürlerin etkisinden kurtulamayan solcu aydınlar, İslama, özellikle Sünniliğe ve bu temelde Osmanlı'ya çok daha kesin bir karşıtlık içindeyken, Hıristiyanlığa, Yahudiliğe daha hoşgörülü yaklaşırlar. Solcu Türk aydını gözünde İslam, gericiliği, yobazlığı, şiddeti temsil eder; Hıristiyanlık ve Yahudilik ise daha çağdaş ve hoşgörülüdür. Halbuki, özellikle Lübnan ve Filistin gerçekliğini yaşayan komünistler, Ketaibler nezdinde Hıristiyanların, Siyonistler nezdinde Yahudilerin nereye kadar yobazlaşabildiğini, vahşileşebildiğini, insanlıktan uzaklaşabildiğini gözleriyle görmüşlerdir. Müslüman Kardeşler, Hizbullah ve Hamas bunların vahşeti yanında çömez olabilirler.

Bu sözlerimizden Hizbullah'ı ve Hamas'ı desteklediğimiz anlamı çıkar mı? Tam tersine... I. Savaş'tan bu yana Ortadoğu halklarının çağdaş ulusal uyanış hareketlerini; komünist partilerin 30– 40'lı yıllardaki yükselişini; Nasır önderliğindeki burjuva laik cumhuriyetlerin Arap şeyhlikleri ve krallıkları üzerindeki baskılarını bertaraf etmek için, tüm islamcı akımları ve örgütleri yaratan, besleyen ve bugün de gözü gibi himaye edenler, emperyalist sömürgecilerdir. Hizb-üt Tahrir, Rabıta, Mollalar, Hizbullah, Müslüman Kardeşler, FİS ve Hamas; hepsinin arkasında ARAMCO'lar, CIA'lar, BND'ler, İngiliz ve Fransız gizli servisleri ve ne ilginçtir ki, MOSSAD vardır. Amaç Ortadoğu halklarının ulusal ve sınıfsal uyanışını karıştırmak, dinler ve mezhepler arasında çatışmaları ve düşmanlığı körükleyerek, halkları bölüp parçalamaktır. Balkanlar'da ve Kafkaslar'da olduğu gibi...

Dolayısıyla bunların eylemlerine, Hamas'ın bombalamalarına bizim hoşgörüyle yaklaşmamız mümkün değildir. Çünkü bu eylemler Filistin halkının mücadelesini rotasından saptırmayı amaçlamaktadır. Ama, Hamas'a bu vahşeti yapma olanağını kim sağlamıştır? Bizzat Siyonist devlet; onun kirli servisi MOSSAD. MOSSAD halklararası yakınlaşmayı engellemek için bu kirli savaşa yol vermiştir. Şimdi ektiğini biçmektedir. MOSSAD beslemesi HAMAS'ın eylemlerini bizim desteklediğimizi iddia ederken, Yelda çok ayıp etmiştir. Sonuçta bizler; emperyalist vahşetin ve sömürgeciliğin kültürel temeli olan Hıristiyanlığa da, Siyonist barbarlığın anayasası olan Musacılığa da, şeriatçı, yobaz işbirlikçiliğinin, emperyalist yardakçılığın ideolojik temeli yapılan İslama da aynı şekilde karşıyız, düşmanız. Hangi dinden olursa olsun, halkların inançlarına ise saygılıyız.

"Azalırken" sayfalarını incelediğimizde, Yelda'nın bu ayrıma dikkat edemediğini görürüz. Yelda, halkların ve azınlıkların dini ve kültürel zenginliklerini, çeşitliliğini desteklerken, emperyalist, sömürücü ve gerici politik çıkarlara alet edilen dini yobazlığa karşı çıkmak duyarlılığını gösterememekte; bunun sonucunda Jefi Kamhi'ye hoşgörüyle yaklaşmaya kadar işi vardırabilmektedir.

Kimdir Jefi Kamhi? Dünya Siyonist Kongresi'nin ve MOSSAD'ın has adamı, Profilo Holding'in patronu, işçi sınıfının can düşmanı Jak Kamhi'nin oğlu, TÜSİAD'ın üyesi, Çiller'in "A takımı"... Yahudi azınlığa hoşgörüyle yaklaşmak başka bir şeydir, Jefi Kamhi'ye methiye düzmek bambaşka. Vurguladığımız gibi, biz tarafız; hümanist değil.

Siyonizm ve 'Şimdi Barış'

A. Dereli arkadaşımız, bir noktada biz marksistlerin nasıl zorlandığımızı vurguluyor. Gerçekten de, 20 yılı aşkın candan ilişkilerimiz içinde Fetih'li, Halk Cephe'li, Komünist Partili, Filistinli yoldaşlarımızla tartışmalarımızda, biz marksist olarak, İsrail toplumuna da sınıfsal açıdan yaklaştık. Bu yaklaşımı benimseyenler de vardı; özellikle örgütlerin yönetim kademelerinde. Ama kadro tabanının ve halkın büyük kısmı, artık Yahudiliği Siyonizmle özdeşleştirmişti. Getirdiğiniz her ideolojik gerekçeye, onlarca pratik yanıtla karşı koyarlardı.

1982 İsrail'in Lübnan işgali sonrasında aynı sorunla karşılaştık. T. Töre Arapça yayınlanan bir makalesinde, artık bu savaştan sonra, Filistin kurtuluş mücadelesinin dışarıdan gerilla mücadelesiyle değil, içeride Filistin ve İsrail işçi ve emekçilerinin Siyonist devlete karşı birleşik ve omuz omuza kavgalarıyla gelişebileceğini vurguladı. Büyük tepkiyle karşılandı, fotokopiyle çoğaltılıp, "ibret için" tüm bürolara asıldı!

Dereli, işte bu zorluğu vurguluyor, yoksa kendisi "tüm Yahudiler Siyonisttir" demiyor. Ama Yelda'nın öfkeden insaf damarları kurumuş!

Peki gerçekten Siyonist olmayan, Siyonizme karşı duran, açık politik mücadele veren Yahudi var mı? Yelda bu konuda kitabi bilgilere başvuracağına, gördüğü her Yahudiye sormalı.

Elbette var. Siyonizmin zindanındaki eski MOSSAD ajanı dahil, böyle yürekliler var. Ama kurum ve örgüt olarak yok.

Filistinli gerillalar "Amerikan Siyonizmi" derler. İsrail'i onun yalnızca bir uzantısı olarak görürler. Doğrudur. Dünya Siyonist Kongresi, tüm kıtalardaki Yahudi cemaatlerini de kapsayan bir hakimiyete sahiptir. ABD ve Avrupa'nın emperyalist tekelleri üzerinde önemli kilit noktaları tutmuştur. Otomotiv, silah sanayiinde, kıymetli taş borsasında, bankacılıkta muazzam bir pazarı elinde tutmaktadır. İsrail devleti, Siyonist örgütün sadece bir köprübaşıdır. İsrail'e her yıl emperyalist ülkelerden onlarca milyar dolar kirli para akar. İsrail toplumu üretici değil, askeri bir toplum haline getirilmiştir. Yobazlık ve baskı had safhadadır. Histadrut ve İşçi Partisi dahil, tüm kuruluşlar bu Siyonist egemenliğin bir parçasıdır. MOSSAD ülke dışındaki her Yahudiyi kendi sempatizanı olarak görür ve gereğinde görevlendirir. Yoksa, ölüm!..

Bu şartlarda, Yahudi toplumlar, zaten zengin cemaatleri olduğundan, Siyonizmin karşısında ya boyun eğerler ya da gönülden desteklerler. Bizim hoşgörüyle yaklaşacağımız, ötesi, canla başla destekleyeceğimiz Yahudiler, Dünya Siyonist Kongresi'ne, Siyonist devlet ve MOSSAD'a yiğitçe karşı durabilenlerdir.

Öbürlerini desteklemek, anti–semitizm karşıtlığı değil, tersine semitizme, Siyonizme hoşgörü anlamına gelir.

"Şimdi Barış" hareketinin 1982, 1996 kitlesel eylemlerine gelince; burada Yelda arkadaşımıza bir önerim var:

Filistin'e gitsin, yerinde incelesin, her kesimle görüşsün. O zaman bazı acı gerçeklerle karşılaşacaktır. "Şimdi Barış" hareketi, Siyonizme karşı değil;

Siyonist devleti ortadan kaldırmak ve Filistinlilerle barış içinde yaşayacakları yeni, demokratik bir devlet düzeni için mücadele etmiyor. Daha da acısı, "Filistinliler öldürülmesin" diye de mücadele vermiyor. İsraililer öldürüldüğünde "ölmek istemiyoruz" diye, 14 yılda bir ayağa kalkıyor.

Yelda, somut olarak yaşamasa da, televizyonlardan görmüştür. Dünya Siyonist örgütünün tüm Yahudilere aşıladığı Musa kültüründe, Yahudiler Allah'ın sevgili kullarıdır; diğerleri ise insan bile sayılmayan mahluk! Bir Yahudinin bir Filistinliyi öldürmesi, kolunu bacağını kırması, uzuvlarını kesmesi, çok doğaldır!

Bu toplumsal psikolojinin egemen olduğu İsrail'de, Filistinliler öldürülürken ortalık süt limandır!

Ama, Lübnan işgali gibi, Hamas ve Hizbullah'la çatışmalar gibi savaşlarda, Yahudiler ardı ardına ölmeye başladığında, toplum hemen huzursuzlanır, "ölmek istemiyoruz" diye ayağa kalkar.

Bir kesimi de, bavullarını toplayıp, tatlı canını kurtarmak için geldikleri ülkelere geri dönerler. Çünkü, gerçekten de, Yahudiler buraya ölmek için değil, öldürüp zenginliklere el koymak için gelmişlerdir.

Dereli ya da bizler, Yahudi düşmanı değiliz. Ama acı gerçeklerle karşı karşıyayız. O gerçekler ki, kendisi Yahudi olan Karl Marks'ı feryat ettirmişti:

"Yahudilerin kurtuluşu, Yahudilikten kurtuluşla mümkündür!"

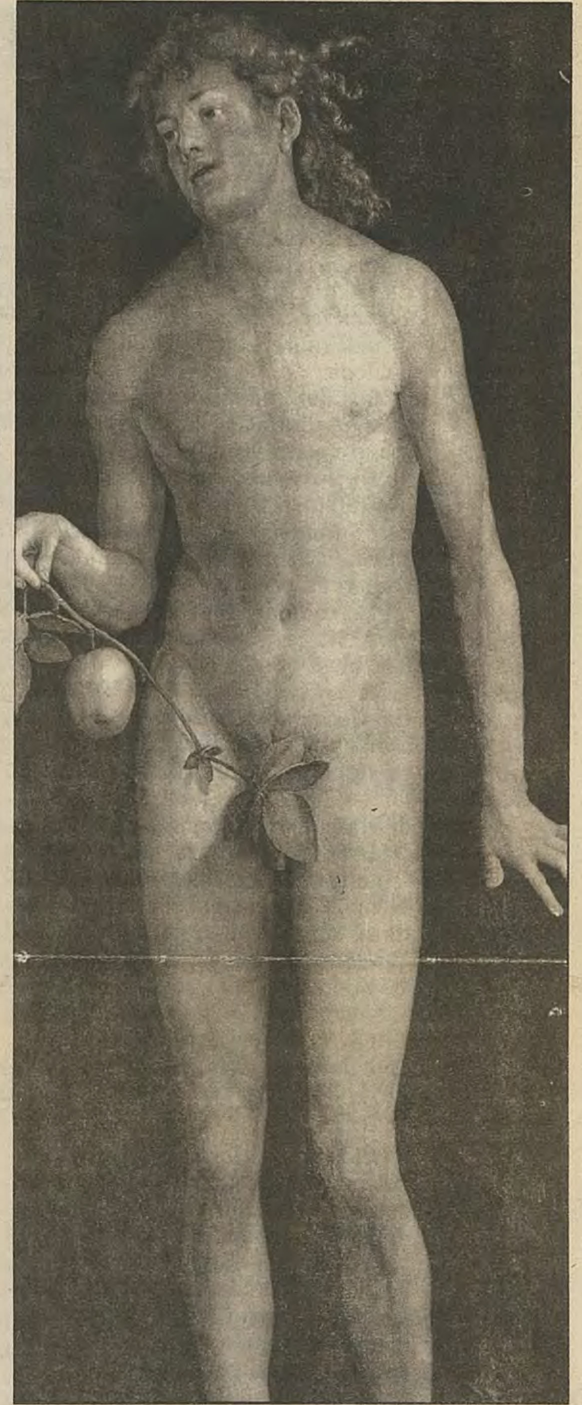
Önerimi bir daha tekrarlıyorum: Yelda, Filistin'e gider ve bir gazeteci olarak incelerse, çok daha sağlıklı tartışabiliriz.

Yoksa bilindiği gibi, öfke anlamamanın bir sonucudur.

aşkın üç yüzü ve içimizdeki yılan

Aşka ilişkin böylesi bir çaba gerçekten yürek ister. Ama sonuçta buradaki saptama ne yazık ki çok doğrudur. Ve bütün aşklarda yaşanmaz eşzamansız soyunma, son noktada aşıklardan birinin diğerini sokmasıyla son bulur.

Aynı anda soyunmak hem büyük bir beceri ve incelik, hem de büyük bir dikkat ve sabır ister.

filiz özdem

yılanın içindeki insan

Ahmet Altan Tehlikeli Masallar'da, aşka ilişkin çok çarpıcı bir masal anlatıyor. Bu masala göre, ülkenin birinde, padişahın sarayına bir gün yaşlı bir adam gelir. Padişahın çocuğu olmamaktadır. Yaşlı adam padişahla sultana çocukları olmasını sağlayacak bir sır verir, ama bu söylenenleri yaparken sultanın "hayırlısı neyse o olsun" demesi gerektiğini tenbih eder. Oysa sultan Tanrı'ya bu dileği iletirken "ne olursa olsun bir çocuk ver" diye yakarır. Doğum günü geldiğinde bebeği hiçbir ebe doğurtamaz ve bu yüzden ülkedeki tüm ebeler öldürtülür. En sonunda yoksul bir kız salık verilir. Kız korkuyla ne yapacağını bilmezken ona bir bilge görünür ve sultanın dileği söylendiği gibi yerine getirmediği için karnında bir yılan taşıdığını haber verir. Ve ona yılanı nasıl çıkartacağını anlatır. Kız denileni yapar; sultanla padişah çok şaşkındırlar, ama evlat evlattır diyerek yılanı beslerler. Yılan büyür ve bir gün evlenmek ister. Veliahtın bir yılan olduğu kimse tarafından bilinmemektedir. Yılan, saraya gelen bütün gelinleri sokup öldürür. Ülkede kızı olan her aile korkudan ne yapacağını şaşırmıştır ve en sonunda padişaha oğlunu doğurtan kızı gelin olarak alması önerilir. Kızcağız yine korkar ve ona görünen bilge, yılanın içinde aslında yakışıklı bir delikanlı olduğunu, kızın gerdeğe girerken kırk kat gömlek giymesini ve her bir gömleği çıkarttığında yılandan da soyunmasını istemesini ve yılanın içindeki delikanlı ortaya çıkmadan çıplak kalmamasını, yoksa öleceğini söyler. Kız denileni yapar ve yılanla aynı anda çıplak kaldıklarında, gerçekten karşısında bir insan bulur; mutlu mesut yaşarlar.

Aşka ilişkin böylesi bir çaba gerçekten yürek ister. Ama sonuçta buradaki saptama ne yazık ki çok doğrudur. Ve bütün aşklarda yaşanmaz eşzamansız soyunma, son noktada aşıklardan birinin diğerini sokmasıyla son bulur.

Aynı anda soyunmak hem büyük bir beceri ve incelik, hem de büyük bir dikkat ve sabır ister. Zamansız atılan bir adım, çok sağlam sanılan aşk binasının kapısından girip "mürüvvet"ini görmeye engel olur ve küçücük bir esinti, o devasa binanın oyun kağıtlarından yapılan bir kule gibi birdenbire çökmesine neden olur.

insanın içindeki yılan

Ahmet Altan'ın kullandığı bu benzetmeyi, Japon yazar Yasushi Inoue, Aşkın Üç Yüzü'nde, aşkın çevresine yaydığı o garip mutluluk ve acı, sevinç ve hüzün, ve kaçınılmaz bir sonuç olarak yalnızlık anlatılır.

Altan'ın benzetmesinde kötü olan (maske, görünüş, aşılmazlık, engel) dışta, iyi olan gizlenmiş olarak içte durmaktadır ve burada iyiye, öze ulaşmak karamsar, ama ince bir umutla saklanır. Her ne kadar öze ulaşmak, hep bir ulaşamamak olarak, sanki masallardaki yedibaşlı ejderhaları, aşılmaz gölleri, bataklıkları, dağları aşarak kavuşulan zorlu bir Anka kuşu yuvası olarak kalsa da, yine de vardır ve "belki"nin sevincini körüklemektedir. Zaten bütün aşklar bu ince ve kırılgan "belki"nin kıyılarına sığınmaktan başka nedir ki?

Oysa Inoue'nun örneğinde kötülük çok zehirli bir biçimde içte durmaktadır. Bu hiçbir çıkışı olmayan, son derece karamsar bir bakış açısıdır. Yazar, herkesin sevmekten çok, sevilmek istediği bir dünyayı betimlemektedir. Bu yüzden bütün çıkış yolları kapalıdır. Ve karanlık yolların ucunda bir ışık görünmemektedir.

"Öteki ben"lerin içinde bir yılan çöreklenmiş beklemektedir. Ve işte bence asıl tehlikeli olan masal da budur.

İnsanın kendisi için bile bir yük olarak anlaşıldığı bu romanda, bir adama farklı üç kadının yazdığı mektuplar vardır. Birini karısı, birini aşığı, birini de aşığının kızı yazar.

insan kendisi için bile yüktür

Aşığın kızı adama mektup yazar; çünkü annesinin intihar etmeden önce onu yakması için verdiği günlük'ünü okumuş ve aşkı çok güzel, hülyalı, arı bir duygu sanan genç yüreği tiksintiyle dolmuştur. Annesinin kuzininin kocası olan, evlerine girip çıkan ve yıllarca annesiyle birlikte herkesi aldatan bu adamla yaşanan aşk onu derinden etkilemiştir. Çünkü aşk, yalan ve ihanetle, sonuçta da acı, yıkım ve ölümle birleşerek onların yaşamına damgasını vurmuştur. Annesinin yaşadığı yalnızlık, hüzün, suçluluk ve günah duygusu, ona aşkın hiç de bilmediği bir yüzünü öğretmiştir.

Karısı adama mektup yazar: çünkü yıllarca adamın ihanetiyle ve bile bile iç içe yaşamış; yeni evlendiği o ilk gençlik yıllarının umudu ve aşkı kısa zamanda yerini onurunun kırılmasına, acıya, ihanetin, aldatılmanın açtığı yaralara bırakmış ve kadın da bu yaraları iyileştirmek yolunu değil, sessiz bir kabullenmişlikle ve gururunun kışkırtmasıyla biraz "hovarda" bir hayatın içine atma yolunu seçerek öç almak istemiştir. 13 yıl boyunca aslında kocasını kendince sevmeyi sürdürmüş, garip bir vurdumduymazlık miğferinin ardına saklanarak acı çekmiş, ama kağıt üstünde kalan bir evliliği, ancak bu ilişkiyi yıllardır bildiğini kuzininin yüzüne vurduktan sonra bitirmeye karar vermiştir. Mektupta boşanma isteğini dile getirmiş ve erkek kokusu olan odalardan tiksindiğini söyleyerek, bir biçimde inzivaya çekileceğini belirtmiştir.

Aşığı mektup yazar adama; çünkü aşkını taşıyamadığı bir ihanet olarak görmektedir. Kuzini bu yasak aşkı öğrendiği gün kendisini öldürmeye karar verir. Boşandığı ve yıllardır görmediği kocasının evlendiğini öğrenmesiyle yaşadığı yıkım ve kuzininin kocasıyla olan ilişkilerini bildiğini söylemesiyle yaşadığı altüst oluş çakışır. Hayata ve kendisine karşı amansız bir öfke duymaktadır ve garip bir boşluk duygusu, içindeki yılan ona yaşamanın bir anlamı olmadığını söylemektedir sanki. Ve zehir içerek ölmeye yatar.

Yalan üzerine kurulu ve "mış gibi" yaşanan hayatlar gerçekleriyle karşılaşamazlar.

Ve adam bir avcının sureti olarak silikçe sayfalarda dolanır... Bütün yalan söyleyenler ve sahte yaşamlara sığınanlar dengesiz ruhlarının kıyılarında; öfkeleri, kof gururları, yersiz kırgınlıkları, hep sevilmek isteyen bencillikleriyle cebelleşip dururlar.

Aşkın Üç Yüzü adlı yalın ve incelikli kitap, zayıflıklarıyla barışmayı bilmeyenlere; yüreğinin kapısından geçmek isteyenlerin yüzlerine kapıları çarpıp yüzleri paramparça edenlere; korkularını bencillik sanıp, bu kılıfa sığınıp kendinden kaçanlara; ne seviyor ne sevmiyormuş gibi yapanlara; insanlara inanıp güvenemedikleri için taşlaşanlara; taktıkları maskelerle özdeşleşenlere; kendilerini sevenlere yaptıkları haksızlığın ötesinde aslında en büyük haksızlığı kendilerine yapanlara; güzellikleri görme konusunda inanılmaz bir körlük besleyenlere ve SEVME ÖZÜRLÜLERE şiddetle tavsiye edilir!

ÖDP'nin 'P'si ve ipi elinden kaçırmak

Sedat KALIPÇI

ÖDP'nin 'P'si, Avrupa'da platform anlamında şekilleniyor. Öyle olmak durumunda. İçinde, Avrupa'daki iki yönlü yaşamın çeşitli isterlerine yanıt üretebilmek amacıyla oluşmuş; Kürt Sorunu ve Barış İçin Çalışma Grubu, Kültür ve Sanat Çalışma Grubu, Basın ve Yayın Çalışma Grubu, Özgürlük ve Dayanışma Partisi Çalışma Grubu vb. çeşitli "çalışma grupları"ndan ve bu çalışma gruplarının koordinesini vs. üstlenen bir koordinasyon grubundan oluşan yerel Özgürlük ve Dayanışma Platformları.

Sonra? Sonrası yok, öncesi var bunun. Çünkü, hala platform ve parti sözcükleri birbirlerinin yerine kullanıldığı gibi, çoğu zaman da bu iki kavram birbirini dışlayan şeylermiş gibi algılanıp, birinin olduğu yerde ötekinin olmayacağı savunuluyor, en azından öteki ketenpereye getirilmeye çalışılıyor. Örneğin, Kürt Sorunu ve Barış İçin Çalışma Grubu'nun, Kültür ve Sanat Çalışma Grubu'nun, Basın ve Yayın Çalışma Grubu'nun veya Göçmen Sorunu İçin Çalışma Grubu'nun kurulup, işlemesine bir şey demeyenler, bir de, platformun üstlenmediği; Özgürlük ve Dayanışma Parti üyeliği, aidat, enternasyonalist olduğunu programına yazmış olan, Ö D Partisi'nin buradaki diğer siyasi parti ve hareketlerle ilişkilendirilmesi ve Türkiyeliler arasında Ö D Parti çalışması işlerini üzerine alacak bir parti çalışma grubu kurulması istendiğinde "caz" çıkarabiliyorlar.

Kitapta yazılmamış bir örgütlenme

Sonra? Sonrası gerçekten yok, hep öncesi var bunun: Çünkü, henüz bu parti ve platform kavramları hazmedilemedi. Bu kavramları birbirinin yerini tutan ya da birbirini dışlayan şeyler olarak değil de, birbirini tamamlayan şeyler olarak anlamaya başlamadığımız müddetçe, hiç sonrası olmayacak, hep önceyi konuşup /kokuşup duracağız. Bunu engellemek için "örgütlenmeyi işin kendisine" bırakmayı bilmek gerek. Eğer yapılması gereken iş, karşımıza, bizim bu zamana kadar bilmediğimiz, yani kitapta yazılmamış bir örgütlenme çıkartıyorsa, bunu duraksamadan kabullenmemiz gerekmektedir. Buna mecburuz. Yalnızca "parti bürolarıyla", hem Avrupa'ya, hem de Türkiye'ye yönelik sorun ve görevlerimizin üstesinden gelemeyeceğimiz çok açık olduğu için platform örgütlenmelerine gidildi. Ama, bazı arkadaşlarımız, hala platformu, içinde parti çalışması yapılacak, "partisiz aptal kazların" dolaştığı çayır olarak görmek eğilimindeler. Aslında "en yaman platformcularımız"ın da "en yaman particilerimiz"den hiç farkı yok. Onlar da platformu parti gibi işletmeye çalıştıklarının farkında bile değiller. Kurulacak çalışma grubu koordinasyona bağlı olacak mı, olmayacak mı? Ya da altında mı üstünde mi olacak, pazarlığı yapıyorlar.

Örneğin, varsayalım ki, herhangi bir Avrupa ülkesinin çeşitli şehirlerinde, birbirinden bağımsız olarak kurulmuş ve ÖDP platformları bünyesinde yer alan Kürt Sorunu ve Barış İçin Çalışma Grupları, daha etkili olabilmek için kendi aralarında, ülke düzeyinde bir Kürt Sorunu ve Barış İçin Çalışma Grupları Koordinasyonu kurmak isteseler, kendilerini, bünyesinde yer aldıkları yerel platformun üstüne mi koymuş olacaklar? Bu soruyu göçmen sorunları için çalışma grupları ya da kültür ve sanat çalışma grupları için de sorabiliriz. Eğer cevabımız evet olursa, bizim "eski demir disiplinli, anti demokratik örgütlenmelerden" ne farkımız kalır dersiniz?

Avrupa çapında iletişim

Ve yine örneğin ve yine varsayalım ki, ülke çapında kendi aralarında koordine olan bu, "Kürt Sorunu ve Barış İçin Çalışma Grupları Koordinasyonu" hızını alamayıp, Avrupa'nın diğer ülkelerinde kurulmuş olan diğer Kürt sorunu ve barış için çalışma grupları koordinasyonlarıyla Avrupa çapında bir iletişime geçip, "Türkiyeliler Barış Konferansı" örgütlese, kendilerini ait oldukları yerel platformun üstüne mi koymuş olur dersiniz? Cevabımız evet olursa, bize "neden çalışma gruplarınızı cendere içinde tutuyorsunuz, bu nasıl demokrasi" demezler mi? Bu soruyu elbette ki diğer çalışma grupları için de sormak gerekli.

Avrupa'da yaşayan Türkiyeliler olarak, hem buraya, hem de ülkeye yönelik sorun ve görevlerimiz var, bunları karşılamak için gönüllülük temelinde kurulan hiçbir çalışma grubu, platformun altında ya da üstünde değil, içindedir.

Ben ile biz arasındaki ilişkiyi illa ki, alt üst ilişkisi olarak tanımlamaya alışmış insanların, artık kavramaları gereken, bunun bir yanlışlık olduğu ve ben ile biz arasındaki ilişkinin, içinde olmak ve yan yana olmak olarak da tanımlanabileceğidir. Yapmaya çalıştığımız iş budur. Ve çok da zordur. Bu anlamda, yaşamın isterlerine yanıt vermek için kurulmuş çalışma gruplarından oluşan "yerel platformlar" kurulmalı ve bu yerel platformların koordinasyonlarından temsilcilerin oluşturduğu ülke genelinde bir koordinasyona gidilmelidir. Aynı şekilde, yönetici organ olarak değil de, iletişim organı ve ancak çok acil durumlarda çağrı yapma hakkına sahip bir santral olarak algılanması gereken "ülke koordinasyonları" kendi aralarında bir "Avrupa Ö D Platformları Koordinasyonu" oluşturmalıdır. Birbirimizden ve her şeyden haberdar olmak iyiliğimizedir.

Diğer çalışma grupları için de geçerli

Aynı mantıkla, bu iletişim, yerel platformlar bünyesinde kurulu, aynı alana yönelik çalışma grupları arasında da ülke düzeyinde gerçekleştirilmeli ve bu "ülke çalışma grupları koordinasyonu" mümkünse başka ülkelerdeki aynı konuya yönelik kurulmuş çalışma grupları koordinasyonlarıyla Avrupa düzeyinde bir koordinasyona gitmelidir. Örneğin A ülkesindeki beş şehirde kurulmuş Kürt sorunu ve barış için çalışma grupları bir araya gelip, "A ülkesi– Kürt Sorunu ve Barış İçin Çalışma Grupları Koordinasyonu" oluşturmalıdırlar; "A ülkesi– Kürt Sorunu ve Barış İçin Çalışma Grupları Koordinasyonu", Avrupa'nın diğer ülkelerinde kurulmuş karşılıklarıyla ilişkiye geçip, "Avrupa– Kürt Sorunu ve Barış İçin Çalışma Grupları Koordinasyonu"nu kurmalıdır. Ve Kürt sorunu ve barış için Avrupa çapında işler yapmalıdırlar. Bu örgütlenme önerisi diğer çalışma grupları için de aynen geçerlidir. Kültür ve sanat çalışma grupları, göçmen sorunları için çalışma grupları, basın ve yayın çalışma grupları ve parti için çalışma grupları vb. kendi aralarında iletişime geçme, örgütlenme özgürlüğüne sahip olmalıdırlar. Kimse "ipi elinden kaçırmaktan korkmasın". Çünkü bu örgütlenmede ip, çalışanların, çalışma gruplarının elinde olacaktır. Koordinasyon grupları yöneticilik değil, santralcilik yapacaklar dedik ya; bizim arkadaşlarımız, koordinasyondan birini görünce "Bak postacı geliyor, selam veriyor. Herkes ona bakıyor, merak ediyor" şarkısını söylemelidir. Bu şarkıyı öğrenmek zorundayız, ancak o zaman, "sonrası da var bunun" diyebiliriz.

Bu örgütlenme önerisi diğer çalışma grupları için de aynen geçerlidir. Kültür ve sanat çalışma grupları, göçmen sorunları için çalışma grupları, basın ve yayın çalışma grupları ve parti için çalışma grupları vb. kendi aralarında iletişime geçme, örgütlenme özgürlüğüne sahip olmalıdırlar.
Kimse "ipi elinden kaçırmaktan korkmasın". Çünkü bu örgütlenmede ip, çalışanların, çalışma gruplarının elinde olacaktır.

Samsun ÖDP il örgütü 6 Mart 1996 tarihinde kuruldu. Bu tarihten sonra örgütlenme çalışmalarına hız verildi, şu anda 300 civarında üyesi var. Merkez ilçe, Çarşamba, Bafra, Vezirköprü, Alaçam ilçelerinde parti teşkilatı açıldı. Havza, Tekkeköy ilçelerinde örgütlenme çalışmaları sürüyor. Son olarak geçtiğimiz 20 Ekim günü yapılan Ekonomik ve Demokratik Haklar mitingine yoğun olarak katılan il örgütü, nemalarla ilgili 6 bin adet bildiriyi Samsun'un çeşitli yerlerinde dağıttı.

Vitrinin yetmeyeceğini gördük

Adnan AY

Kuruldugundan bu yana geçen süreçte ÖDP'nin genel bir değerlendirmesini yapar mısınız? Karşılaşılan problemler sizce nelerdir?

Mustafa Cengiz (esnaf): ÖDP'nin kuruluş aşamasında yeni imaj, yeni vitrin konusunda çok hassas davrandık, kaçınılmaz olarak yanlışlar yaptık. Görmeden yaşayamazdık, bugün ise göstermelik vitrinin yetmeyeceğini gördüğümüzden merkez ilçe kongresinde yönetimi seçerken deyim yerindeyse vitrine yeni 'mal' da koyduk. Anlatmak istediğim, ÖDP başlangıçtaki hatalarını ve örgütlenmedeki sorunlarını giderek aşacaktır. ÖDP'de en büyük problem çoğulculuktan kaynaklanan hantal yapısı ve bu yapıda bugün için merkezi ve yerel düzeyde pratik kararlar alamamaktır. 20-30 yıllık mücadele tarihimizdeki insanlarımızın tecrübeleriyle tek başlarına karar almaları yetmiyor. Çoğulcu yapımıza uygun olarak ortak kararların alınabilmesi için merkezi ve yerel mekanizmaların daha işler ve yetenekli hale gelmesi gerekiyor.

Parti ile çok sınırlı ilişki kurup da arada sırada ÖDP faaliyetlerine katılan ve temennide bulunan arkadaşlarımız da var. Kendi bulundukları yerden ÖDP'nin sadece bir kısmını gören bu arkadaşlar bazen ÖDP'nin bütününe yönelik öyle sert ve acımasız eleştiriler yapıyorlar ki, söyleyecek şey bulamıyoruz. ÖDP'de herkesin eleştirebileceği bir şeyler var. Ancak yapılması gereken, partimizi ilerletecek ve geliştirecek tarzda sorunlarımızı nasıl aşacağımızı, nasıl yol alacağımızı tartışmaktır.

> 'ÖDP'de en büyük problem çoğulculuktan kaynaklanan hantal yapısı ve bu yapıda bugün için merkezi ve yerel düzeyde pratik kararlar alamamaktır.'

Süleyman Bayrak (emekli öğretmen): Önce ben neden ÖDP'liyim? Burada olmam gerektiğini hissettiğim için, birikimlerimi yansıtabileceğim ve ifade edebileceğim yer olarak gördüğüm için ÖDP'liyim.

Geçen süreçte bir şemsiyenin altında buluştuk, sorunlar oldu ama, bunların zamanla tartışılarak üstesinden gelineceğine inanıyorum. Artık projeler üretme dönemine girmemiz gerekiyor. Bunun için kadro mevcuttur; zaten bunları üretip, hayata geçiremezsek başarılı olamayız. ÖDP'nin bugüne kadar yaptıkları ve yapacakları aynada herkes tarafından adım adım izlenmektedir. Bunun bilincinde hareket etmemiz gerektiğine inanıyorum.

Sebahattin Topuz (sendikacı): Örgütlenmede problemler yaşanıyor, ama önce biz ÖDP içerisinde kendi aramızda örgütlülüğümüzü pekiştirmeliyiz. Örneğin bir mahallede 30-40 kadar ÖDP'li var, ama bunların çoğu birbirini tanımıyor, önce bunların iletişimini ve koordinasyonunu sağlamalıyız. Bunu yapmaya çalışıyoruz, zaman sorunu var, ama aşılacaktır. ÖDP sokaklarda örgütlenmeli, daha sonra mahallelere, işyerlerine evlere ulaşabilmelidir. ÖDP MYK ve PM'de çok değerli arkadaşlar var, bence bu arkadaşların deneyimleri henüz vitrinde duruyor, artık bunları vitrinden sokaklara taşıma zamanının geldiğini anlamamız gerekiyor. Bu insanlar somut projelerle ortaya çıkmalıdırlar.

Nihayet Erverdi (ev hanımı): 21 Ocak'ta yaşadığımız coşkuyu bugün göremiyorum. Az da olsa kan kaybına uğradığımızı düşünüyorum. Parti politikasını tam olarak oluşturamadık. Gündemi oluşturamadık, geçmiş siyasi deneyimlerimizi partiye tam olarak aktaramadık. Siyaset, gündemi yakalamak ve müdahale etmektir, biz bunu başaramadık.

Hasan Şahin (emekli öğretmen): Bazı yayın organlarında ve tartışmalarda ÖDP'de büyük problemler olduğu yazılıyor, söyleniyor; sorunlar elbette var, ama bunlar çözülmeyecek sorunlar değil. ÖDP kendi politikalarını üretip hayata geçirdiğinde bunlar aşılacaktır. ÖDP kitlelere gitmede önüne koyacağı hedefleri artık saptamalı ve harekete geçmelidir.

Mevcut sistem içerisinde kitlelere inandırıcı çözümler üretirken sosyalizmi de alternatif olarak sunmak zorundadır.

Yerel düzeyde ÖDP'nin çalışmalarını değerlendirir misiniz? Partinin gelecekte neler yapması gerekiyor?

Sebahattin: Samsun Türkiye'nin en kozmopolit şehirlerinden biridir. Azot, Bakır, Tekel dışında yoğun işçi çalıştıran yer yoktur. Dolayısıyla bu insanlara politikayı anlatmak kolay değildir. Samsun'da ÖDP kendini çok iyi ifade edemediğinden örgütlenmede problemler yaşamaktadır. Kuruluş şöleninden sonra tüm Türkiye'de olduğu gibi Samsun'da da insanların yüzü gülüyordu, daha sonra bu parıltı sönmeye başladı, bunda yereller kadar, merkezi düzeydeki arkadaşların da kabahati var, çünkü net politikalar üretilmedi.

Her ÖDP'li, sorumluluğunu bilerek, her işyerinde yeni bir insan kazanmalı veya bunun çalışmasını yapmalıdır. Geçmişteki hatalara düşmeden yeniden toparlanmalı, deneyimli insanlarla yeni katılanlardan iyi bir bileşen oluşturulmalıdır. ÖDP MYK ve GYK'sı politikalar üretmeli demiştim, bu anlamda örgütlenme politikası ne olmalıdır, sorusuna cevap bulunmalı ve hayata geçirilmelidir.

Hasan: Ülkemizin şartları iyi değerlendirilerek kitlelere ulaşılmalı veya ulaşmanın yolları bulunmalıdır. Yerel düzeyde politika üretilmeli; örneğin fındık, tütün, çay vb. konularda aracı ve tefecinin elinden kurtulmanın yolları aranmalı ve çözümleri üreticiye anlatılmalıdır.

ÖDP Kürt sorunu karşısında, ilerleyen şeriat karşısında inandırıcı politikalar üretmeli ve bunları sokaklara taşımalıdır.

Mustafa: İlimiz ÖDP örgütlülüğü açısından şanslı sayılır. Bileşenler arasında bugüne kadar aşılamayacak bir sorun çıkmadı. 'Faaliyet birleştirir' esasından hareket ettiğimiz için görev alan ya da verilen arkadaşlarımızın kökenine, varsa grubuna kimse bakmıyor. Geçtiğimiz hafta sonu yaptığımız merkez ilçe kongresinde de yönetimi seçerken bu anlayış hakim oldu. Aynı şekilde Bafra ve Çarşamba ilçe kongreleri de bu anlayışla yapıldı. Genel ve yerel politikalarımızın birbirini ilerletecek tarzda tartışılması ve artık bu tartışmaların önümüzü açacak politikalar üretmesi gerekmektedir. Ayrıca ÖDP'nin girişimi ve ülke koşullarındaki gelişmeler derece derece olmayabilir. Değişen konjonktür birden ÖDP'yi öne çıkarabilir. Bunun için bugünün görevi, toplumun tüm muhalif kesimlerini örgütlemekse yarının görevi de nasıl iktidar olacağımızı ve iktidarda da neler yapabileceğimizi ortaya koymaktır. ÖDP kendi içinde faaliyetlere ilişkin istihdam sorununu çözmeli, üyelerini faal duruma getirecek alanları çoğaltmalı ve yaratmalıdır.

Örgütlenmeyi ÖDP'nin bir sorunu olarak görüyor musunuz? Kadın örgütlenmesinde ÖDP'nin tavrı konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

Nihayet: Örgütlenme sorunumuz var, artık partiyi sokaklara çıkarmamız gerekir. Ama sokaklara inerken, basit ve yalın dil kullanarak somut çözüm önerileriyle gitmeliyiz. ÖDP, geçmişte ağır bedeller ödemiş bileşenleri iyi değerlendirmeli ve bunları yerel ve genel politikalar üretmede kullanmalıdır.

ÖDP'nin kadın politikasını yine kadınlar belirleyecektir. Bunu yöntem olarak doğru buluyorum. Ancak kadınlar arasında tam bir koordinasyon henüz sağlanmadı. Kadın örgütlenmesi konusunda ortaya çıkan eğilimler bir araya gelip tartışmalı ve ortak bir noktaya varılabilmelidir. Henüz bunu sağlayamadık. Bunları sağlarsak aşama kaydederiz. Burada bütün sorumluluk tek tek birey olarak kadınlarımıza düşecektir.

1 milyon üyeli ÖDP

Necmi GÖKÇEN

Uzun uzun tahlillere girmeksizin, ÖDP'nin kuruluş bildirgesi temeli üzerinden, isteyenin istediği şekilde tarif ettiği, "ana akım", "parti geleneği" ve "hareket geleneği"nden gelen öbeklerin ötesinde, yeşil hareketin, anti militaristlerin, feministlerin çeşni kategorisinden sayılmadığı; eşitlerin, her bir birey üzerinden eşitlerin partisi saydığım (ya da öyle olmasını arzuladığım) partimizde, birçok "sabırsızın"

ve geleneksel platformcuların tarzı demoralizasyon yayıyor.

Bir dizi küçük tespit;

a) ÖDP, bir kitle hareketliliğinin üzerinden, bir ideolojik mücadele üzerinden değil de, 12 Eylül yenilgisi ve dünya çapında sol'un prestij kaybettiği bir süreçte ortak, birlikte devrimci muhalif bir politikanın sürdürülmesi gerektiği üzerinden oluşturuldu/ oluştu.

b) ÖDP oluşum şekli ve yürüyeceği hat itibariyle bir dizi "netliği"nin yanı sıra arayışlarında ortak yürüyüşte şekilleneceği bilinciyle oluştu.

c) ÖDP'yi 20 bin coşkulu kitlenin alkışlarıyla birleşen binlerce devrimci-sosyalist–muhalif oluşturdu.

d) BSP, GBK ve "3. taraf" (!) (halbuki 4, 5, 19. taraflar da var) ve özgül platformlar hayatlarında çok iyi bir iş yapmanın övüncünü kendilerine yontarak dahi duyabilirler. Bunda hiçbir sakınca yok.

Sakıncalı olan şu: "Eski aidiyetler" üzerinden partide "duruş" tarzları oluşturmak. Bu aidiyetler üzerinden konuşmak. Tabii ki bir jilet keskinliği ile geçmiş ve ÖDP ayrımı yapılamaz. ÖDP öncesi dediğimiz dönemlerin/ emeklerin/ mücadelelerin herkes için özgün anlamları vardır ve tarihsel bir çeşitlilik olarak değişik tarzlarda sürüp gidebilecektir. Ama biliriz ki antibiyotikler keşfedildiğinde tıp alanında devrimden söz edilmişti. Bugün sakıncaları tartışılıyor, hatta bir kısmı üretilmiyor bile.

Biz şenlikli parti tasarlıyoruz

e) Şayet, kuruluş bildirgesi o heyecan dalgasının ürünü olarak şeklen değil de ruhen benimsenmişse, her ÖDP'li için ÖDP'de buluşmak bir ÖZELEŞTİRİDİR. Bu özeleştiriyi değişik şekillerde, ama toplu bir "ayin"le yapmış olmamız (her yerden geliyoruz, birleşerek geliyoruz) hoşgörü ve mütevazılığın isyan talebiyle şık bir birleşimiydi.

f) Şenlik hızla illere, ilçelere yayıldı. Şenlikçi bir parti havası doğdu. Oysa biz ŞENLİKLİ parti tasarlıyoruz sanıyorum. Ve şenliklerin yerini gündelik politika oluşturma ve yürütmeye bıraktığında birçoğumuz "mızmızlanmaya", "dalaşmaya" ve eski tarzları "hortlatmaya" başladık. Dayatıcı, öğretici, vaizkar, dışlayıcı, kategorize edici, ama dayanışmacı olamayan sesler yükselttik ve sürdürüyoruz.

g) Özgürleşmek için herkesin (toplumun) özgürleşmesi gerektiğini ve bunun için dayanışmak gerektiğini programdan süzüp alameti farikamız yaptık ve kahir ekseriyet bu adı çok sevdik. DAYANIŞACAKTIK; birbirimizle ve tüm ezilenlerle. Binbir şekilde dayanışacaktık. Farklılıklarımızla, çok kimlikliliklerimizle, çok sesliliğimizle, parti olmayan parti formumuzla; partide parti dışında, politikada, ekonomide gündelik hayatta, hayalde .....

ÖDP'yi bir örgüt yapacak olan da,

ÖDP'yi kitlelerle buluşturacak olan da,

ÖDP'yi güçlü bir organizmaya dönüştürecek olan da bu DAYANIŞMA ruhu, bilinci, eylemi ve yaşantısı olacaktır.

h) Partililer profilimizde hem bunu sağlayacak yüzlerce fedakarlık ve el ele/ gönül gönüle vermişlik örneği vardır, hem de geleneksel politika yapış tarzından (ya da bir bütün olarak tarihsel bilinçlerden/ kültürlerden gelen), iktidar ahlakının, sekt bilincinin daraltıcı öğeleri bolca vardır. Görece yaşlı kuşağın bu iktidar ahlakını yaş ve deneyimleriyle ve eski konumlarıyla birleşerek (bazen istemeden bile olsa) joker role soyunabilme potansiyellerini, iktidarın çürütücülüğünü araştırarak aşabileceklerini ve partinin kendilerini o zaman daha çok sevebileceklerini anlamalarını öneririm.

'Platform' sektleşmesi tehlikesi

ı) Meksika'dan yükselen söze, EZLN'nin sesine kulak vermemizde, dahası gönül vermemizdeki yararları paylaşan birçok ÖDP'linin bunu bir öykünmeden çıkarıp kendi arayışlarımızın önemli bir sesi olup olmadığını tartışmalıyız. Komutan Marcos "sub" komutan olarak bir elinizde silah, bir elinizde tüm dünyanın ezilenlerine uzanan dostluk mesajlarıyla devrimciliğimizin gerçek çağrısını seslendirirken, kongreye çeyrek kala "platform" sektleşmesi tehlikesinden kaçınmanın önemine gelecek her itirazın iktidarcı bir ahlakın sesi olacağından hiç kuşkunuz olmasın.

j) Yeni bir politika tarzının hayatta zaten var olan, keşfedilmesi gerekmeyen sadece tercihlerimizle, önceliklerimizle yakalanabileceğini bilerek oluşacağını, yani yeni bir ahlakın yaygınlaşacağını kuvvetle umuyorum. Biz buna "Özgürlük ve Dayanışma ahlakı" diyebiliriz. Hani şu şekil olarak öykündüğümüz RP gerçeği, Fethullah Hoca gerçeği gibi olayları özgürlük ve dayanışmacı bir ahlakla; ruhunu, yapısını ve yaşantısını böyle kurgulayarak (kolektif tarzda böyle hissederek, yaparak, yaşayarak) küçük büyük demeden, hemen bu tarz örnekleri deneyerek, yalnızlıklarımızı ve mutsuzluklarımızı azaltmaya başlayabiliriz.

k) Başta Kürt sorunu olmak üzere (başa ben koymuyorum sorunu! Savaş ve barış kendisini her şeyin üstüne koyabildiği için), polis/ mafya devletine doğru yürütülen süreçte sokağa çıkmanın, özgürlük talebinin, hak istemenin kurşunla, faili meçhul infazlarla karşılandığı gerçeği, bizi birbirimizle daha çok, daha sıkı, daha güvenli dayanışma ve birliklere yöneltmeli diye düşünüyorum.

Bir ölü toprağının örtüldüğü gözlenen, vicdanlara kilit vurulan, duyguların örselendiği, tepkisizliğin kahırlı bir boyun eğmeye dönüştüğü ve yabancılaşmanın derin bir sosyopsikolojik boyut kazandığı günümüzde, devrimci muhalif olmanın bir bedeli olacaktır. Ve bu bedeli göğüsleyecek bir dayanışma ahlakının şekillenmesi bir yerlerden beklenmektedir.

> Mahalle mi, işyeri mi, köy mü kent mi demeden, özgürlüğe ihtiyacı olan herkesle dayanışmak için toplumu değiştirmek için, en iyi yüzmenin suda öğrenildiğini bilerek, tüm ÖDP'lileri ve dostlarını 1 milyon üyeli parti heyecanına davet ediyorum.

Oysa kimi tercihlerimizi değiştirdiğimizde ÖDP her birimizin sevgilisi olabilecektir. Elbette ki kimimiz aşkla, kimimiz aldatarak seveceğiz, ama seveceğiz.

Öyleyse birçoğumuzun zaten girdiği bu sürece katılalım ve bireysel, sektsel iktidar sıkıntılarından uzaklaşarak şimdiden özgürleşebileceğimiz alanlar yaratalım.

ÖDP biraz da bu değil mi?

Sub Komutan Marcos'un dediği gibi, "KENDİMİZ İÇİN HİÇBİR ŞEY, HEPİMİZ İÇİN HER ŞEY", bu belgiyi partiye yaymak, bu belgiyi tüm ezilenlere yaymak ve paylaşmak, ÖDP biraz da bu değil mi?

l) Hava kurşun gibi ağır olsa da, özel hayatlarımızda yeni tercihlerimizle bu havanın ağırlaşmasına katkıda bulunduğumuz da bir gerçek değil mi?

Çünkü yüreklerin kulakları sağır değil, bunu hepimiz biliyoruz. Ve kurşun eritme imecesinde bir imece bilinci ve ruhuyla davranabiliriz; yüzlerce yeni örgüt, binlerce dayanışma ağı ve milyonlarca üyeye ulaşabiliriz.

2000 yılında 1 milyon üyeli ÖDP

Kongreye yönelik olarak üyelik maddesine "küçük" bir ilave öneri-yorum. *

"Her üye yılda en az iki yeni üye kazanmakla yükümlüdür. Bunu yapmayanların üyeliği düşer."

En "iyi", en "deneyimli" devrimciler bunu 5'le-10'la çarpsınlar ve deneyimlerinin anlamını açığa çıkarsınlar. Bu tüm "kademelerin" "kitle" çalışmasında rol almasını gerektiriyor. Genel Başkan'ın da yılda en az iki yeni üyeyi (doğrudan) partiye kazanmakla yükümlü olduğu bir partide anlamsız ya da anlamlı sektleşmelerin gölgesi zayıflayacaktır.

Şu anki üye sayısı, profili ve faaliyet şekli şikayetlere konu ediliyor. Aidat ödenmiyor, faaliyetlere katılınmıyor vs. Bunlar toparlanabilir basit gayretlere bağlı ve gerçek bir siyasi dayanışma kampanyasıyla 15 bin üye baz alındığında;

31 Aralık 1996....... 15 bin üye
31 Aralık 1997....... 45 bin üye
31 Aralık 1998....... 135 bin üye
31 Aralık 1999....... 405 bin üye
31 Aralık 2000....... 1.215 bin üye

Bu emek isteyen, tercihlerle şekillenecek bir süreç. Her üyenin kazandırdığı üyelerin aktivitesi üzerinden "itibar" göreceği düşünülürse ve her "yönetim mercii" parti üyelerinin katkı ve dayanışmasından "sorumlu" tutulacaksa, o zaman bir havuza değil de, okyanusa atlayabiliriz. (Mahalle mi, işyeri mi, köy mü kent mi demeden, özgürlüğe ihtiyacı olan herkesle dayanışmak için toplumu değiştirmek için) En iyi yüzmenin suda öğrenildiğini bilerek, tüm ÖDP'lileri ve dostlarını 1 milyon üyeli parti heyecanına davet ediyorum.

* Bu yaptırımın/ özgürlükçü bir partide/ "tembellik hakkı"nın savunulduğu bir partide ters tepeceği söylenebilir. Bu "ağır" yükümlülüğün bizi "kadro" partisine dönüştüreceği söylenebilir. Bu tartışmayı yapmakta yarar var. Acaba bir de "yükümlülük almayan üyeler" kategorisi mi oluştursak?

Bir geziden izlenimler: Özgür, devrimci ve sosyalist bir 'kaya' gördüm

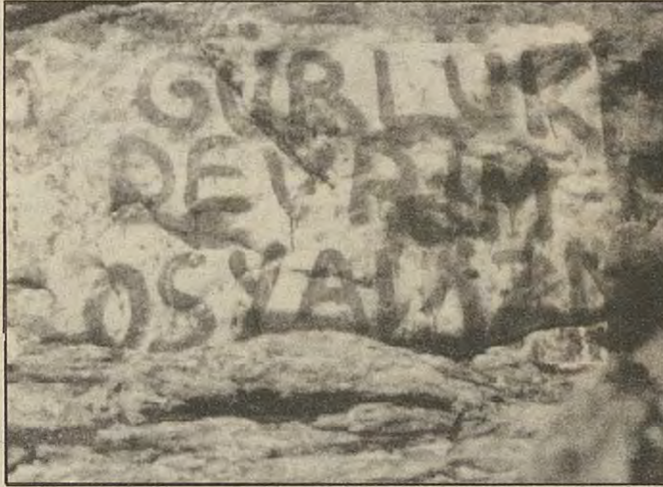
Nazif OFLAZ

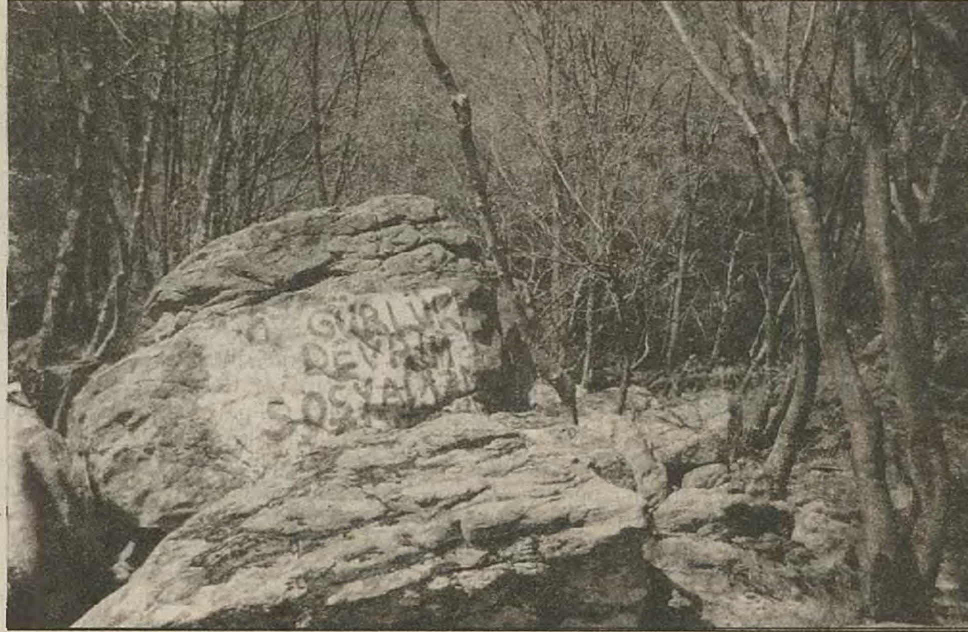
Bir haftalık tatil yapma fırsatı buldunuz. Bu tatil imkanını denizin kenarında malak gibi güneşin altına uzanıp geçirmek istemiyorsunuz. Ormanın, ağaçların ve suyun iç içe bulunduğu, balıkçı kahvehanelerinin olduğu, bir "ağaç ve sahil kasabası"nda olmak. Evet istediğiniz bu. İmdadınıza gezme ve tozma işleriyle meşgul olan dostlarınız yetişir; muhakkak. Hele onların da yeniden gezme tozma vaziyetleri depreşmişse. Konuşma ve ikna faslı bitmiş ve herkes yola çıkış saatine endekslenmiştir artık.

Bir sabah vakti başlayıp, başladığı yerde biten haftalık gezinin öyküsü böyle başladı. Gidilecek yere çok önceleri bir dost gitmiş ve aranılan yerin orası olduğunu söylemiştir. Bu dost da katılır geziye. Şehr-i Ankara'dan başlayan gezi, şehr-i İstanbul üzerinden devam eder; menzile doğru yola çıkıldığında bir binek otonun içindedir herkes. Kaykıla kaykıla yol alan hoş bir arabadır bu. Yolda lastiği bile patlamaz. Menzile ulaşıldığında, daha önce buraya gelmeyenlerin ağzından "işte tam aradığımız yer, daha önce niye gelmedik" nidaları yükselir. Hem ormanın, hem de ağacın birlikte görüldüğü (!), Nazım'ın deyişiyle ağaç denizi bir yer; dağlardan süzülüp gelen ırmak var, tarihi yerler var ve hem de hafif dalgalı bir deniz var. Balıkçı kahvesi yok ama, olmasa da balıkçı barı var. Aranan yer bulunmuştur.

Şirin bir Trakya beldesidir burası. Beldede birkaç tur atıldıktan sonra yatacak yer arayışları da başarıyla sonuçlanır. Zira beldede pek kimse yoktur ve bütün pansiyonlar boş durmaktadır. Belde küçücük... Ancak gezme ve dinlenme için bire bir. Yöre insanına gezilmesi ve görülmesi gereken yerler soruluyor. Birkaç yer telaffuz ediliyor bize.

Eh gelmişken oralara da gidilecek tabii ki. Ancak belde merkezi gezilip bir nevi tüketildikten sona; artık çevreye yayılma ve yeni yerleri keşfetme zamanının geldiğine karar veriliyor. Arabaya atlanıp yöre sakini olanlarca telaffuz edilen ve daha önce bu beldeye gelmiş olan dostun da bildiği yere doğru çıkılıyor. Özellikle bu yer seçiliyor; zira ismi hoş şeyler çağrıştırıyor bizlere. Küba'yı düşündürüyor. Che'yi anımsatıyor. Ve tabii ki Castro'yu... Gidilecek yer Kastro diye adlandırılan bir yerdir çünkü.

Özgürlük, devrim, sosyalizm nire, bu ırmağın içindeki kaya nire?.. Küba nire, Kastro nire? Biz neredeyiz? Kayıkla Che'nin ülkesine mi geldik? Kısa bir şaşkınlık sonrasında çeşit çeşit fotoğraflarını çekiyoruz, kayanın... En belirgin haliyle çıksın istiyoruz yazılar... Dağ başındaki bir ırmak içinde bulunan kayaya yazılan ve ütopyamızı süsleyen sözcükleri/ şiarı resmetmek ve ölümsüz kılmak istiyoruz. Olur ya, yazı siliciler peydahlanabilir her an. Zaten ismi de tehlikeli buranın.

Yöre ahalisi de böyle biliyor, yol levhalarında da böyle geçiyor. Etraf ağaç dolu; hiçbirimiz isimlerini bilmiyoruz bu ağaçların. Yol bu envai çeşit ağaçların arasından kıvrılıyor.

"Kafile"miz "ağaç denizi"nin içindeki bir derenin başında piknik yapıyor.

Doğanın tadı dedikleri bu olsa gerek; etraf yemyeşil, sular berrak ve "iki kez yıkanma"ya olanak tanımayan bir akışkanlığa sahip.

Bir tek insanlar eksik

Birkaç saat sonra Kastro'ya ulaşıyoruz. Patikamsı bir yoldan, arabamızla ine çıka ırmakla deniz birleşmesinin doruğa çıktığı bir yere varıyoruz. Dalgalar şehvetin doruklarında da imişçesine bir izlenim yaratıyor insanda. Irmaktan gelen sulara öyle bir kavuşma seremonisi hazırlıyorlar ki... Piknik ve dinlenme mekanı burası.. Her şey iç içe. Irmak, deniz, ağaç, çim, temiz hava, hepsi iç içe geçmiş; eksik unsuru, insanları bekliyor/ çağırıyor.

Ağaç ormanında kısa bir gezintiden sonra, ırmağın denizden uzak kısmının keşfine karar veriliyor. Sandallar bu iş için hazır; kiralamanız yeterli. Bir sandala doluşup ırmağın kaynağını aramaya, denizden öteye yol almaya başlıyoruz. Her iki yanda harikulade bir görüntü var. Fotoğraflar çekiliyor. Etrafta, insan sesleri açısından, mutlak bir sessizlik var; kuş cıvıltıları ve bitki hışırtıları ile dopdolu. Henüz bizim gibi ırmak keşfine çıkan kimseler de yok. Kürek çekmeye meraklı arkadaşlar sayesinde, doğayı seyrin tadına varıyorum. Suyun muhteşemliğine bir kez daha kanaat getiriyorum. Kaplumbağalar selamlıyor bizi, değişik bir ses çıkararak. Kuşlar değişik ötüyor sanki; selam ve huzursuzluk arası bir sesle.

Bir saatlik "kayık macerası"ndan sonra ırmağın ucunda bir toprak parçası görünüyor. Kayıkla gidilen son nokta burası. Sonrasında yürümek lazım. Kayıktan atlıyoruz. Ancak olduğumuz yerde dolanıp duruyoruz. Yürümek isteyen kimse yok, indiğimiz yer teslim alıyor bizi. Gürül gürül akan bir suyun başındayız. Etraf kayalıklarla dolu. Akarsu kendisine bu kayaların arasından ince, kırılgan bir yol bulmuştur ve sevimli sevimli akmaktadır. İri kayalar ise suların içinde gün geçtikçe ufalanarak, ömür tüketmektedir. Muhtemel bir ağaç, su ve kaya ortaklığının birleşik sesi ve toprağın kokusu huzur veriyor bize. Herkes bu sesi duymak ve kokuyu solumak için duruyor ve derin derin nefes alıyor. Düşüncelere dalıyorum... O kahredici iş yaşamını düşünüyorum, işyerlerinde tükenen yaşamımızı. Ücretli köleliğin kahredici ağırlığını ve insanlarda yarattığı kırılgan hüznü, çaresizliği...

Tehlikeli sorular...

Peki ben buraya daha önce niçin gelmedim? Peki bütün insanlar buraya neden gelemiyor? Neden birileri çalışmadan güzel yerlerde yaşar ve gezinirken, birileri pis işlerde çalışır ve pis yerlerde yaşar ve hiç gezmez? Bu sorular takılıyor düşünceme... Tehlikeli sorular bunlar. Kovmazsam bütün gezi sürecimi karartacaklar. Hemen zihnimin bir köşesine atıyorum. Ve bu güzel yerin tadını çıkarmaya başlıyorum ki... O kayayı ve üzerindeki yazıları görüyorum. Ey ilahi güç bu da ne? ÖZGÜRLÜK, DEVRİM, SOSYALİZM... Suyun kenarındaki bir kaya üzerine önce beyaz boya sürülmüş, sonra da bu sözcükler işlenmiş. Şaşırıyorum/ şaşırıyoruz. Özgürlük, devrim, sosyalizm nire, bu ırmağın içindeki kaya nire?.. Küba nire, Kastro nire? Biz neredeyiz? Kayıkla Che'nin ülkesine mi geldik? Kısa bir şaşkınlık sonrasında çeşit çeşit fotoğraflarını çekiyoruz, kayanın... En belirgin haliyle çıksın istiyoruz yazılar... Dağ başındaki bir ırmak içinde bulunan kayaya yazılan ve ütopyamızı süsleyen sözcükleri/ şiarı resmetmek ve ölümsüz kılmak istiyoruz. Olur ya, yazı siliciler peydahlanabilir her an. Zaten ismi de tehlikeli buranın.

Kimbilir hangi tarihte kimler tarafından resmedilmiştir buraya? Belli, ince bir işçilik sergilenmiş yazılırken; zemin cilalanmış, harfler özenle nakşedilmiş kayaya... Uzak bir yerden gelinerek ve teammüden işlendiği de kesin bu işin. Anlaşılan uzak yöredeki yoldaşlar dağ başına yazıya çıkmışlar. Zira civarda bir yerleşim yeri yok. Mesire yerinde boya da satılmıyor. Yazının altında bir teşkilat ismi yok. Şiarın kapsayıcılığı ve gücü yetmiş yazanlara. Kolektif bir iş yapmışlar, hepimizi kesiyor. Özgürlük, devrim ve sosyalizm. Üç sözcükte koca bir dünya, koca bir ütopya... Uğruna feda edilen canlar, çekilen acılar ve yaşanan sevinçler... "Yeniden hayal kurmanın zamanıdır" diyerek, daha önce içten içe düşündüğüm ve sorduğum soruları yüksek sesle soruyorum. Nasıl olsa etrafta kimseler de yok hani, efelenmenin de zamanı. Hem buranın adı da "Kastro" zaten. Özgür bir yer sayılmaz mı? Avazımız çıktığı kadar bu üç sözcüğü haykırıyoruz; hep bir ağızdan. Ve ırmağı, ağaç denizini, diğer kayaları, tepedeki güneşi, oradaki canlıları ve bütün doğayı, üzerindeki yazılarla dimdik duran "devrimci kaya"ya emanet edip kayığımıza atlıyoruz... Emanet ettiklerimizin yaşama şansı, kayanın üzerinde yazılanların hayatımızın/ hayatlarımızın bir gerçeği olmasıyla mümkün çünkü. Yoksa barbarlık ya da ölüm bekliyor dünyamızı...

HAZIM RUHİ

AĞIR AKSAK ÖYKÜLER

Kamyonun zincir takoz ve çekme halatı yoktu

'Susurluk kazasını derhal il yapın' Quentin Tarantino

Trafik canavarı yine sahneye çıktı ve maalesef memleket tel tel dökülmeye başladı. Niyazi Uzunyol (34) yönetiminde 43 A 2718 plakalı bir kamyonun Susurluk mevkiinde arka yoldan gelen Mafya-Polis-Siyasetle çarpışması sonucu ortaya bir çete çıktı. Arabada bulunan milletvekili ve polis girdikleri çatışma sonucunda 20-30 senedir aranan vatansever bir ülkücü kardeşimizi yaralı olarak ele geçirmiş ve Kuşadası'nda bir otele götürerek gözlem altına almaya niyetlenmişlerdi. Ancak hain kamyon aniden yola çıktı. Hava soğuk, yerler kaygan olmadığı için kamyonun zincir takoz ve çekme halatı yoktu. Bu yüzden arkadan gelen mersedes şak diye kamyonun altına girdi. Trafik kanunlarına göre milletvekili-polis-mafya üçlüsü, sekizde sekiz kusurluydu ve ceza alanı içinde dokuz kusurlu hareketten birini yaptıkları için ortada bal gibi bir penaltı vardı. Arabanın arkasında bol miktarda silah, mühimmat, örgütsel, pardon çetesel döküman vardı. İki tane de susturucu bulunuyordu ve bu durum oldukça kusturucuydu. Olay patlak verince millet bi şaşırdı. "Allah Allah, ulan bizim memlekette böyle şey olmazdı. Polis, milletvekili, bürokratlar son derece namuslu adamlardı. Ne oldu lan bize" diyerek gözlerini feldir fecir açan halkım bu olayı nefretle kınadı ve şak diye bir kamuoyu baskısı oluştu. Çetebaşı diye suçlanan Tansu Bacım "Ben hükümetin başıyım, halayın başıyım, incili küpe taşıyım, bana iftira etmeyin. Bu bacınıza kıymayın. Burnunuzdan fitil fitil getiririm. Arkamızda Clinton var. Hepinizi mahvederim. Kamyon çarpmışa dönersiniz" diye duygu ve düşüncelerini açıkladı. Kadıncağıza acıdım. Sen kalk bunca zamandır arsa, villa, dolar sahibi olmak için yırtın dur, dandik bi damperli kamyon bütün hayatını altüst etsin. Olacak şey mi! Yazık be!

Olaylar sürüp giderken Mehmet Boğar Bey hedef haline geldi. "Abdullah Çatlı'yı tanımam. Kazım Kartal'ı bilmem. Francis Ford Coppala'nın kim olduğunu bilmiyorum. Beyaz zehirin ne anlama geldiğini çakmam. Hayatta beyaz olarak bi beyaz peyniri bilirim. Bu yüzden istifayı gerektirecek bi durum yok" dediyse de Tansu Bacım, Mehmet Boğar Bey'in başını yedi ve maalesef mümtaz bir devlet adamımızı daha kaybettik. Ben üzülmeyeyim de kimler üzülsün? Onun yerine gelen Meral Akşener Hanım memleketin içişlerine ne kadar el atabilir ki birader? Yarın öbür gün memur-öğrenci coplanacak, ev basılıp örgüt elemanları kurşuna dizilecek, PKK'ya karşı yetiştirilen korucular eroin ticareti yapacak, olacak da olacak! Yeni İçişleri Bakanı bu işlerin altından nasıl kalkabilir ki! Göreve geldiğinden beri ya kermes açılışı yapıyor, ya da kadınlarla oturmuş lak lak ediyor. Hanımefendi hanımefendi, bu memleketin neredeyse bütün tersanelerine giriliyor. Siz kalkmış yağlı dolma tarifiyle, makremelerle uğraşıyorsunuz. Ya da bir zamanlar kuzu gibi ülkücü vatansever kardeşimiz Abdullah Çatlı'yla birlikte gittiğiniz gibi, düğünlere gidip geline burma bilezik takıp, çiftetelli oynuyorsunuz. Olmaz! Yapmayın! Memur pusuda, öğrenci pusuda, işçi pusuda. Memleket gitti gidiyor. Tüm bu insanlar yarın eyleme kalkışırsa bunların kafalarını gözlerini Et Balık Kurumu memurları mı yaracak? Nerde bu devlet? Nerde bu Fikret? (Fikret te kim lan?)

Kuşadası'na poker oynamaya ya da barbut atmaya giden üç silahşörlerin arasındaki ilişkiyi tüm basın bangır bangır bağırırken, Erbakan Bey'in dut yemiş kırlangıç gibi (Ulan yoksa bu kuş bülbül müydü, aman canım her neyse) susuyor. Adamın en önemli derdi onsekizbin lira olan ekmeğin onbeşbin liraya indirilmesiydi. Kendisini takdir ettim. Yıllardır bildiği olaylarla ne diye canını sıksın ki! Çok rantabl bi adam! Humuslu toprak gibi, verimli. Onca yıl nadasa bırakıldığı için şimdi çok bereketli ürünler veriyor. Hepimizin refah seviyesini yükseltecek. Minnet duygularımı belirtiyorum.

Aslında ben de bazen hükümet gibi düşünüyorum. Bu kamyon meselesi o kadar abartılacak bir şey değil. Olay münferit. Sedat Bucak da, Abdullah Çatlı da, o kamyon da, sahte nüfus kağıdı da, yeşil pasaport da, PKK'ya karşı mücadele de, Tansu Bacım da, çete de, her şey münferit. Bakın Hıncal Uçuk Bey ne güzel yazmış: "Abdullah Çatlı hakkında mahkumiyet kararı yok. Sedat Edip Bucak çok cesur ve gözünü Budak'tan sakınmayan –inanmıyorsanız gözlerine bakın– bir milletvekili, diğeri ise şanlı bir emniyet görevlisidir. Olayın büyütülecek bir tarafı yok." Ne güzel yazmış değil mi? Yalnız ona nacizane bi tavsiyem olacak: "Sayın Hıncal Uçuk siz lütfen bundan böyle futbol ve mankenler üzerine yazsanız da kafamız karışmasa. Hayır, memleket elden gidiyor. Aynı gemideyiz. Batarsak siz de batarsınız. O güzel gülüşünüze yazık olur. Bi daha Ortaköy'e gidemezsiniz. Yeni yetme mankenlerle erotik röportajlar yapamazsınız. Yapmayın Hıncal Bey, rica ediyorum.."

Amaan, sıkıldım bu Susurluk işinden yahu. Ne diye bu kadar kafa patlatıyorum ki, ben Kürşat Başar mıyım, ne diye her şeye maydonoz oluyorum ki! En iyisi bu işi ve memleketin son durumunu açıp Süleyman Bey'e sorayım dedim. Nazikçe bastım tuşlara. Süleyman Bey karşımda.

-Aloo, benim sayın cumhurreisim.

-Aaa, manyak vatandaşım Hazım. Nerelerdesin yahu?

-Buradayım canım efendim. Sizin yönetiminiz altında gül gibi yaşayıp gidiyorum. Yalnız bu son olaylar biraz canımı sıktı. Ne diyorsunuz bu konuda?

-Bana sağcılar suç işliyor dedirtemezsin Hazım. Yıkıl karşımdan. Şimdiye kadar nasıl yaşadıysan, aynı şekilde yaşamaya devam et.

Deniz bu defa idam edilmezdi, 'yargısız infaz' edilirdi...

Melih Aşık'ın 19 Kasım tarihli Milliyet'teki Açık Penceresi'nden öğreniyoruz:
Fethullah Gülen Hoca her hafta "medya" ile yemek yiyormuş...
Önceki hafta yenen yemekte Ömer Öztürkmen, Şahin Alpay, Taha Akyol, Zeynep Atikkan, Aslı Aydıntaşbaş, Ali Rıza Binboğa bir araya gelmişler.
'Geçmişteki ve şimdiki kavgaların kimseye faydasının olmadığı, bundan ülkemizin zarar gördüğü konuşulurken' yazar Şahin Alpay demiş ki...

Ne demiş?

Demiş ki, "Hocam inanınız Deniz Gezmiş yaşasaydı şimdi o da bizim gibi düşünürdü. Bu masadaki sohbette o da aramızda olurdu..."

Melih Aşık, haklı olarak "bu düşünceler çok düşündürücü" diyerek hayretini gizlememiş... Ama burada önemli olan Şahin Alpay'ın bu denli "kesin" konuşarak Hoca'yı inandırma gayreti değil.

Önemli olan, Deniz Gezmiş'in idam edilmesindeki adaletsizliği ve yersizliği, Deniz'in asılmasaydı Fethullah Hoca'nın masasında oturacak oluşu gibi bir -öngörü değil de- songörüye bağlaması.

Eski solcu, yeni liberal öylesine naif ki, idam cezaları kalksın mı, kalkmasın mı tartışmasına üzücü bir katkı yapıyor. Onun konuşmasının mefhum-u muhalifinden çıkan anlam tüyler ürpertici: Sanki Deniz Gezmiş'in asılmadan önce şu Fethullah Hoca'nın masasında oturmayacağı mutlak bir kesinlik kazansa, bizim eski solcu, yeni liberal Alpay, idam cezasına ses bile çıkarmayacak.

İdam...

Nedir idam?

İdam, devlet kararıyla, ister yargılı, ister yargısız, insan öldürmektir.

Liberalin idam karşısındaki tutumunu gördük. O, idamın kötülüğüne hocaları "inandırmak" için sofralarda dil dökedursun, Çiller-Erbakan hükümeti bu konuda ne düşünüyor?

Liberalin kafasını karıştıran olgu, liberal taklidi yapan kontrgerilla-CIA destekli kimselerin, bu arada Tansu Çiller'in idam cezasının kaldırılmasını istemesi, buna karşılık Refah kanadının, bu arada Şevket Kazan'ın idam cezasından yana tutum almasıdır.

Liberal, hazır liberal taklitçileri idama karşı çıkmışlarken hocaları ikna hevesine kapılmış görünüyor. "Deniz yaşasaydı Fethullahçı olurdu" diyecek neredeyse.

Çiller'in idam cezasının "kaldırılması"ndan yana oluşu ne anlama geliyor?

Hiçbir anlama gelmiyor ya da bir tek anlama geliyor. Çiller ve onun dayandığı Ağar ve grubu "bin gizli operasyon" yaptıklarını çoktan beri açıklamışlardır. Çiller'in "yargılı idamlara" ihtiyacı yoktur. Bir yandan kontrgerillaya dayananların, diğer taraftan memlekette açıktan açığa idam sehpaları kurarak Batı kapitalizminin pazarında koşturmaları mümkün değildir.

"Faili Mechul Cinayetler Raporu", gerçekte "bin gizli operasyon" adı verilen "yargısız idam cezaları" listesinden başka bir şey değildir. O nedenle Çiller'in idam cezasının yasalardan çıkarılması önerisi, bugünkü durumunu, yani mevcut rejimin olduğu gibi sürdürülmesi anlamına geliyor.

Peki Refah'ın tutumu nasıl anlaşılmalı?

Şahin Alpay'ın sözlerinin yer aldığı Milliyet'in aynı sayısında Adalet Bakanı, evet Adalet Bakanı, yani Şeyhülislam değil, düpedüz Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın şu sözleri aktarılıyor:

"İdam cezasının kalkması dinimize göre caiz değil. Bu ceza, İslam dininin bir emri. Bu yüzden, ölüm cezasına dokunamazsınız..."

Hatırlanacağı gibi, birkaç hafta önce de iki Refahlı milletvekili, halen verilmiş olan idam cezalarının infaz edilmesini istemişlerdi.

Sırtında Diyarbakır, Bayrampaşa cezaevlerindeki katliamın ağır yükünü taşıyan bu bakanın "idam" merakı, elbette onun "cellat"lığa teşne oluşuyla açıklanamaz. Kazan'ın idam cezasını savunması, onun kafasındaki şeriat hedefi ile doğrudan doğruya bağlantılıdır.

İslami köktendinciler, Çiller ve benzerlerinden farklı olarak "adalet"le yakından ilgilidirler. Onlar idamı savunmak zorundadırlar, çünkü "müfsit"leri Allah adına cezalandırmakla görevli saymaktadırlar kendilerini...

Hemen gözlerimizi İran'a çevirelim.

Şu yakınlarda bu devletin başı Haşimi Rafsancani Türkiye'ye gelecek. Basına bakılırsa, "PKK'lilere karşılık İran rejim muhaliflerini isteyecek..."

Şimdi on beş yıl önceye dönelim... İran o sıralarda bir salhaneye dönmüştü. Rafsancani şöyle diyordu idamlarla ilgili olarak:

"Basınınız, sözde ülkemizde şiddet tatbik ediliyormuş gibi yalan yanlış haberler veriyor. Birkaç caninin idamından başka ne yaptık ki?"

Rafsancani bir cani gibi değil de masum bir molla gibi konuştukça nasıl bir dünya görüşüne dayanıyordu?

22 Haziran 1982'de Ayetullah Humeyni, Rafsancani'nin dayandığı ulvi temeli açıklıyor:

"İslamiyette idam, Allah'ın emridir. Allah'ın emri yerine getirilirse, bundan cemiyet faydalanır. Dört hırsızın elini kesin, herkesin gözünün önünde, hırsızlığa özenen kalmaz. Bir fahişe ibret olsun diye kamçılanırsa fahişelik diye bir şey kalmaz. Bunlar cemiyetin çıban başı. Doktor onları kesip atmalı ki, hasta düzelsin..."

Sanki Humeyni'nin ruhu lahidinden fırlayıp, Şevket Kazan'ın beynine girmiş.

Şimdi ortada bir soru duruyor:
Nasıl idam istersiniz?
Yargılı mı, yargısız mı?

Birincisi şeriatçı-totalitarizmin, öteki sözde laik-totalitarizmin marifetidir.

Bize gelince... Sanırız "1789 model devrimci giyotin"leri de, 1920'lerin "kızıl terörünü" de ve hele 1937'lerin "büyük temizliklerini" de unutmak istiyor ve idam cezasının olmadığı bir toplumsal düzen için uğraşıyoruz...

SÖZ
Haftalık Haber Yorum Dergisi

● **Sahibi:** Olgu Ltd. Şti. adına Ali KÜÇÜK
● **Koordinatör:** Seyfi ÖNGİDER
● **Yazışleri:** Ayla ÖNDER, Sermet ÖZDOĞAN, Sezai SARIOĞLU, VEHBİ ERSAN, VEYSİ SARISÖZEN
● **İdare:** Muzaffer TUTKAN
● **Sorumlu Müdür:** B. Aytaç YOLDAŞ
● **Ankara Temsilcisi:** Mustafa ERDOĞAN

Avrupa Temsilcilikleri

Almanya: A. Vehbi PAKSOY — **Tel:** 0049 30 6183742 **Fax:**0049 302755143
Fransa: Y. Mustafa ÖZKAN — **Tel:**0033 148572114 **Fax:**0033 148571691
İsviçre: Süleyman ÖZGÜR — **Tel:**0041 3415213
İngiltere: Ahmet SAYER — **Tel:**0044 1814826280

Adres: Sıraselviler cad. Billurcu sk. No: 3/8 Taksim/İstanbul **Tel:** (0212) 249 99 29 **Fax:** (0212) 249 99 29 **Basıldığı Yer:** Serler Matbaacılık **Dağıtım:** Biryay